pa nata erat videns eam a longe [illegible]

[illegible] dne [illegible] salue crux que in [illegible]

[illegible] et ex diuinis eius [illegible]

Dns [illegible] Rogat[illegible] te adorem[illegible] [illegible]

[illegible] crux benedicta [illegible]

[illegible]ionem celestem optamus [illegible]

[illegible] tuus semper fui et [illegible]

[illegible] crux p [illegible]

Mus 222

Musik N 1

Kordt 10 u. folg.

Mus 222

Worcester Vtas the brest som Falstherren
der Jacob Belagarde, Otterfürsten i Nyz lands
Wasteler Juranwaitz, Rumel Broder Heinst dimitz
Juranwaitz, Thess Mussloverst Hürlagedt da..
Deliger ots wärltz lige Stanenstrut, Stuzfallere oyä
Flondordm ots Köttsborgh e oyä äyhlicliger tyder
Jaswerd diestrisser Lagedt. Ao 1570
Vrdam som Plagedt vidt Cristüng um S. Johannis
Baptiste Dagg öfwerständt war.

Then Stormechtige Högborne furste och herre, Her Carls den Nionde,
Sverriges Götha Wendes, Finmark, Carelen, Ingermanland i Norremarken, Her
Lijfland och Estland, Lijfflandz, Kommigs förordnade Arfstöfurste, Hertig
till Sudermanland, Nyka, Jarl Jacob Delagardie, Höfvetz til Eckholmen, Adrar till
Kolla och Remsta, [illegible] uthy den Ofver mechtige Högborne Furste
och Herre Herr Gustaff Adolph, Sverriges,

mangell med fiendem, dä funo rädh och tilsadhe fälcket möte hem derde hyn
klubbr i gull, skrinyar och clenodier, i den skadhom mann tilföreremer ich
kund beklomma. Tär vtöfuer tusendh klubbr der med krigsfolcket hade
nogsampt klumedh tilfordz stulet, om man dem tyfft hade vtbekommit
skelen dey war dä förstrent och Mann ähm skiönt hade burdit till agarä
gro ey krigsfolcket med skrinyr. Dä war dey och een stor orsach tie dem ohlyk
som skedde, och kunde Dimitri, stadz sin här dey ey alt dem flydit hade
och i trän Moscitow ey undsatte the klyggor som vnder vt stulet hade
lagdt sigh af fiendem instengie och brengstige, för hvilken hastigheet
skuld man icke kund vtdela dey rätte Ordning som förhanden war
mykit minder förtänckt wara, hvilket vnder all krigsbewär är ey skadz
med fiendem för ähm fälcketh afloppe och tilfordz stulet är. Desz dem
samma skuldem finne sigh mäntgahanda mötte vpä eller sida som vnder
längre äre i stemman satte och Mann lisseal med all skadz kom bewäre.
Och i skinnefrey är Ider Confirmation och gifvigheet ostadtom till stelle
kungztund förderas sigh dey alt som vpä dey kungzgyste dey nigrade förderas
vnder Prouidentz dom i Moscow tiderlegd. Ydem stadem din K.M. hade
bordt giort gemen Mann then bäster förädring för dey trogne bistöndigh
the giordt hade och strecht Moscow och the flest och städer them fiendt
brengstings, såsom ho vnder brewet och stotentaten berättigit är, derutaff
krigsfolcket nu kalt sinna och med tid din K.M. och hele kingzlandz
fartadz, och sidan tagit sigh sidenn opförmodeligit affall för, dryger
nogh samgt the Ehrelige Herrar ho myg är som gunne hade dragedt tolend
med din K.M. och digs trohgiorn mennige, hade dey största dä mer magt
sagt lijkwäl till om vilh gudz och skinnerligem bewarandt hade, thy som dem
K.M. vnsam troplicat vael förenimmi hafuer och än vnder förmin-
mandt vpander, Ock gär mig sidenn fast hände till sinnadt ey dem
stoor framgangz och Ehre ha som man vnder fiendem hade, skulle sigh
dey genom ingt grufligt församnat bleffuit spilt, hesst medan ey icke
stedde ok fiendz manligheet eller öfuermachtigheet. Ty man vill dem
såsom och fiendin sielf sidenn mykit bekenner ey the opä drib skipz
antal mykit fleer i dem stodem ok mig sielf icke öfuer 50 man i
och slagen bleffue, nutan sidenn stedde ulen för de vnsatte y hvilk som
för: äfr.

Ytterligär hafuer ingz med det sielf som ingz omskiffer
till 1500 Mann vnder hast försambladt och nu för mig hafuer, medst
begäret mig tilbaka igen, skulle ester mig icke kunde komma ähow ty
kunsk Dimitri, oldrenstundz som vnder med sin sielf sin kunsk dotegem
mär ingz i trän fiendem skiedt, Ock vael ingz sidenn skuld förfogt
mig in med Moscow och opä mijon dagligs Ort förderat
dey sielf till mig som ester mig för klingzade är, dem din K.M. vael
kalle till mig skynd och till dey bäste befordr ey ske vilen, medan
ey förädringz mägh snart till mig komma. Dä vael ingz vthskrifuen

alt dey kingzfolck till mig till din K.M. tienst som nu samt eyrats och
kryssolint tahen vti stadder vthe vpä dessbätte gemedtem och i skinnemsh
är, till desso dags kan förinnan sinnen din K.M. sigh med bäst och rädligast
sakerum fär ester annat fiendem förtagas. Dem K.M. icke för dey skuld
vnara vnder gott mod och sigh der till väst förlatte ey min stormechtigste
konungh vnder dem K.M. intet vnderfallendt, vtan sä fär ester
sådom för till trogne bistöndigt förmanda vnnat dem och frele kamppemb
för minder, der om dags och samd stormechtigst icke med allerstörste tili-
gheet. Men för alting lagas ey Reygoln nä leferarna om dey vnnat
vell förfogningz icke ähnd stedes är. Desz sigh mig för rädligt ey
din K.M. grunder din Broder kunsk Dimitrij Iwanowitz till Nowgorden
ey hälle Pleskouerne och Baiorerne till trosteg vnnat din K.M. och
om herskoln crijstendoms bestelle till desso ey kingzfolckt kunne dey för
samblad, din K.M. vill dessä legat ey then Summa stenigen vnder
med allerstörste spridd till mig der med dags kan stelle kingzfolckt till
fardz för then arst the hafue till ey fordin för dem tienst the här i landz
gärdh hafuer, och den bestelle för dem tienste the hafue ther gärnandt vnnat
pä dey ey the icke med allenast mätt drage hämningh landz, Ock vore ey
bäst ey din K.M. sinnde Swasiir Bägerskin till mig med samt skynd
ester dem ey bäst med mig och kingzfolckt kunder, med hennom dags
sedann om alle sakar vägledt bäst dags kan affalle och till din K.M. skynd
med all bästhed effterdie. Dags begäre ey din K.M. vill mig med
allerstörste nögelighet är Swar här vpä säsom och om alle lägenheeter
tilskrifue, der ester dags mäste sakar vägh kunn. Befalendt här ey
din K.M. ved gudz den allmechtigstes nädige beskydd. Ex Wolmar
dem 29 Junij Anno 1610.

II.

Till kunsk Dimitri Iwanowitz Ryssk[e] Tzar[e] Broder Ex
Livitzigrad dem 29 Junij Anno 1610.

Edhen Ehrwerdigh vyglarm Kunsk och Herre Herr Carll dem stormechtigste
konungz till Swerige ordnar frelsare. Dags Jnwa Dragen die
Tzaren dem stormechtigh vyglarm Kunsk och Herre Herr Dimitri
Iwanowitz etc. Bäror och skrifvendes kunsk Dimitri Iwanowitz
här med vägen, Ehr efter vän: vissan trohfast: ynnen gudz skinnerligh
förskinn och för vorar skinder skuld ähr vij dem skadeligs vän med
fiendem sinnesatt skulle ynnen oförmodeligen ofärdher för dingrad wärdem
Dessom dags kunsk Dimitri vthan vägdt löpper ynnen Ehr vael ähr vinter
ligen. Dä måste man förden skuld vthe lange ahn modet falla, skulle medan
fiendem hafuer intz ar vnder af dem slagen, alldenstundz som mister
mykit folck, derennest vthe öfuer 50 Mann äfr mig folck slagen ochsom
skinder mig mest förtänckes och till förstundt här ey de vthe ynnen
dem manligheet eller ähnd skadeligt vnderno slagen, vthan ynnen

Dessom ofärdhen bäste Ehr ynnen

thz Kryska kryz folcks foregkreg som icke willer mek mig folck vksägie fiendhem
mä mig folck drabbeck på [illegible] och bräcktes [illegible] Opäter, Ds äff godt be-
gynnet och tilfälle sädh ag goär fiendhe storv tafvärck vtkom sage
sädh dess och mig i kryss skar, drägnom och mig folck blesso försagdhe
och gepet sigh vt förtrygde stemplingar mek fiendhen och willer sigh mig,
hulo öfwerstale, vtkom myster garyem skiende hill [illegible] och röstedh
och ylindrett alt vtz som i skringar, Dabygkim och Clede dersamo och
skadam sade mä brachet mig. ock under Herlige klarlur sin mig fölke
om ligsardag om icke grek skinnerligem sadh bruvardt [illegible]. ogradsar
vtkom vtz mä begiffer mig tilbake in emoy Klongordem mek dy kryss,
folck som vtgz till ohn 1500 starck för mig kapwrde, och der oyä mäen
lägligz Dryt förtöpper vtz folck som der ochgaw, [illegible] i landet förfa-
garde är, dem dä wille dig till mig skiende och sä lagay ag ske
mäge vtkom oppfäldnigz obehindradh till mig kynna, Dzä wille vtgz och
försambe alt dy folck till mig som wed Jann Syerin sässom och
wed krybelin kasin ligger och oyä Dalbergz garnizonn kunne vtfalla,
till dess vtgz kam fränimm skrä dyn Har och Stwrförste och dess skiend
bryst och rädligest sä kunne kapfftes emoy fiendhem förtrygge, Dtsmä
vt. Y. gyst dy ock aller kryske Stämmer vtgst sigh dy wille förlätte ag min
Stwrmechtige Konigz vnarder ider mig förlatendt, vtkom sä kapfftes
sässom kap till trogen bistämdt göramdt. Dtss skiend mig tädligit
och mykit ag nödhem vnar ag[illegible] skiel bygiffer dess mek allerförste till
Klongordem till fälla Innäfnen ag Dalderem dy wed kapsadt till tre-
bry emoy dyn Har och Stwrförste till dess ag bi kryss folck kunne
blifwe försambt bleve ag goär fiendhen vnder moot stämdt. Du wille
och goät dyn zigenste flygit dey om ag[illegible] mä kapwer mek dess skiend
Summa Skringar till ag bertalt kryss folckes för dreb erstt som vtz
kapsadt till ag fordra, sässom ag ag bepoll dem för dem tricht vtz
förestär gören[illegible] vnderdä i Dzä försägyndt Mann ag alg blifwe wäl
gott igenn, Dtss skrifwe mig mek allerförste dwer kap oyä vnderte-
nigz mynn sukter bätte mä. Befalendt dyss kap mek gudt alg:
Dtt Kreutzkirchen dem 29 Juny alte 1580:

3

Till Stralsallernn oyä Klongordem dem 1 July ut kate-
lof mek M: de Lauille alte 1580:

Ehrem Stormechtige ogydsamm Kunstes vns mend der sigh dem Klomb
Durchlygh Kayserd vtzendet Konings förordnede Kriegsvolcker zu F
Skrizkamff sogh kaver Dalgardie e Kayser dem Stormechtigy hog-
borne Fürsten vns mend eder ewaskir Invannitz e. Stralsallern oyä
Klongordem sin mek rendigem vnderte ag nigs folck oyä mist förbidne
Johanni Dugs rey kayserings mek fiendhen dem mytte ifren Elegia-
Dtss endigs gott almechtigs gaf ogä dem Cyrka ag nig wahi förstes

Drabnigem ploge ing widerlagh [illegible] stoor hoop Skärckar, der [illegible] ag
mig skalck icke öfwerst sä ofrasomer misse, Dogsligi wäl epter Skrizsvenn
icke wille gen manligit ock trogit bistämdt mät fiendhem erzöigte kapsker
till trängie, vtkom kerfft mig folck allem iblamdt fiendhem som wäl tem-
ligt starck, bekend the dreraf försagde, Dä ag ver gant nödigdt sökte
vndsigge ock somligi af the vnderkendfft imlegde sigh i skälmisk Skaffnär
mek fiendhem och begäfwe sigh omsyder till konom, Endoch dy vnderte
dem mek tydem icke bekommandt. Ogsvär kap är vtgz församblat vnderdem
epter Kunst Dimizard Nagt ag bygiffer mig tilbakar mek dy kryssfolck
som vtgz bya tridie Cysomdt sed mig kapwer till mägen sälter dett im
emoy Klongordem till dess vtgz kam församblat thz kryssfolck till mig som
wed Jann Syerin och krybelins kasin ligge, och sä mykit folck mam i een
gäst i Hilarendt kam opbringie och vtskudt komma, der mek vtgz will yder
fiendhem vnderdar moot stämdt ag kam icke mä kommie sigh vnder,
will vns skaffes mägen Stormechtigy Konings till om vnderdar vnderdät mig
i yder kryss folck, Dtt mä ider Kayser ock Stwrförste och dem Kryske nationen
Ider samptligem wisst der till förlätte ag mä Stormechtigy Konings vnder-
der ider vtgz vndfallendt, vtkom sä kärefftes sässom kap till trogen bistämdt
göramdt och dry yder som willam bygiffe[illegible] vnderdäter yödygnet ä till yder
Lenge mek gudt nädigit tilfälle bringendt. Dtss yä dry Junäste dessär
fiendhen mägen vtmig kap vm förminm och fiendt sässom vtgz mek Kunst di-
mitzi kap om optäle kapwer skriffen ider Stwrförste och sonom vtgz och vns
dey vnderdäd mek skem och the Mundbendtst kunstrenn mek allerförste skrif-
ventter. Dessär kapwer vtgz optäl dry [illegible] Stwrförste vnnendt M. de
Lauille till Ider och kapwer vtgz zifwrig sonom i besallingh mundtligem
act tale mek ider om nehr kägtenskrifft, Dtt sonder ider sigh best och
kägligst ock vtgz mek fehldig kygge kunn och vnderfolck nic den be-
ring, der om Frederic mek sonom optäle och stend bedst[illegible] mig sigh
Ider vtennigh kap vtkommen är. Frederic och beskrifft ider dey om ag
mäge mäger skringer försambt till ag dele iblamdt skrizsfolckes ag
the mäge nödtigt simer ock blifwe kap i kannedy qwarter, Dtt ag kap
alenigs sä lagay ag the mäge mek mädt vnderskrifft skrivinet vnderskrifwen
och försträdt blifwe, Dzä skrifft mig ag ider blifwe wäl gott igenn, F
nehr mann vnder vns gott mods och yäre ider till sollem sä mykit
ider mägligit är. Lagter mig opförsamligem sä dwen[illegible] mig
igenn. Dtss befalendt. Dtt Karlsbof dem förste July alte 1580:

4

Till Stralsallernn oyä Klongordem dem 6 July 1580:
ifrag kryss lägre mek dem skosen som kun ifren Mäje
kunen till Erlotzbrun.

Ehren Stormechtige höghborne Furste och herre her Carle aden Normedt Gu[m]
ryge, Götzes, Wendes konings förordnade Högh öfwerste: Jagh Jacob
De la gardie Lasten den Stormechtige höghborne Furste och herran her
Carolen Juanowitz Tzar och Storfurstes förordnade Staatssekreterare ygå Nov.
gorodem fär mich wöge, ay iagh i dagh fahrer mich barfwisser, din Tzar och
Storfurstes Nast Erkommider, Drewsiman W. N. Gh. bygärar ay iagh mälle
begifwer mich tilbaka igenn till Muskow och göre H. Tz. Gh. förnder wyder
wordy stämd, Hwilcket iagh dich tilskänder ay öfwer kast, Dzå wille iagh gär
na H. Tz. Gh. bygärt efterkomma, Men effter iagh ähr ygå mig selff förwisa,
gatt wordenn genom the wasaker som iagh dich genom min nästy fräar skrifwit
tillkomne gaf, Hwarför wälger iagh ygå migen tich för selff mich ygå then
lägligh ort widh Novgorodem ver förskrifwit drey kreyz sold till mich som ygå
grentzem ligge och i Finlandh ähr till then begynnelse: Dzå wille iagh och
ytterligh then af Öfwersterne gemen nast vid dagh tillkom Stormechtigh
komings effter mehr sold, Dwo wället förderligh slutligh platsa genom frij for
dragh, och mich mich berfwisser dewom brefwet wyder lasta vm de
wälig genom wäl befordra. Dett wille iagh bägiffwe mich i morgonn till
Jenemitz och der förtäfwe wyder besked ifrån din Tzar och Storfurster
effter dette tydder ähr allenast bestemde ay för nimma Huad iagh stedder
wore, Men effter iagh hafwer skriftwit H. Tz. Gh. til ifrån Tzarisk, Dzå
tvifflar iagh inthe ay H. Tz. Gh. warder vid förmelige Mähn till mich ty
allerförste afförärendis mich snällomligh besked Der effter iagh mich alldeles
wägy kan. Dett aldrenstädz mich swäl hafwer tijdigh skoor widh ygå
wägen och åhm kiöl ygå den ogynställe och förtär mich, Ty bönderne hafwer
förderf dreij Mangmahnd i allegom med sitt. Hwarför begärer jagh at
Du wille sende Tzar Fedorowitz Döll och Jermowitz till mig och
kreyz soldatenn bröst, Såsom och hafwer till fosterne, Du wille och skynde
mich wäga Fänstapwen som kunde af landet slappa soldat dreij nästa
tärfter, Skulle the ay för fenyer skulle wille wäga bliffwa förwasklige
ay drage Tzar vthur landet med allenast, Hwilcket din Tzar och Storfurster
och krön landet vnder then dragligh skada gifwande, Du wille förden
skulle gott dich till saltum och skaffa soldat dreij oygenfälle, Skulle dey
mägi finna willigh ett gott din Tzar och Storfurste vnder bestämdt,
Dy mann förfäyrd ähnd kommer främdum godt igenn mär iagh får nyter
sold ifrån, der till mä I Skytträn, sämptligem vnder förlatt, ay mä Stor
mechtigh Comings vnderdan vder in yg vndfallendis vtgan förskrifftt sä
som sagt till 450 gott beständigh gorandet. Men om du vnay all förseg
nings vthi skaffar skrifwar och andar nödtärfftes till soldat sä vthi
iagh dreffsman vara vndfägdt och mä du sedan swar till yg obrstem
som dreff kann följa. Du wille förden skulle såsom H. Tz. Gh. trogen tiena
Ty som din förderand Tzarisk broder bör vnnen så lagat, alle sulter mägi gå
till effter dey linder dess och sin landet vlegode. Datum Dwina den 6 Julij
1610

[illegible] Tzar sin sold [illegible]
[illegible] vnder [illegible]
[illegible] [illegible]

5

Alle Ester förstens Wensilie Jeremowitz my Hanns Ehrno
och Carsten Reichs Ryttemeritz den 9 Julij 1610

Ehren Stormechtige höghborne Furste och herre her Carle den Normedt
Gudryge, Götzes, Wendes konings förordnade Högh öfwerste Jagh
Jacob De la gardie krijgsman till Ryttzholm Lasser den Stormechtige
höghborne Furste och herran her Wensilie Jeremowitz Tzar och Storfurstes ut
sänd alle krijgzer Domoderetzed fär mich wöge, ay dingzes bäst är mich
mich barfwisser din H. Tz. Gh. vnderdenligh Ehren 5 rej dener Ständen tilkomma
kommer. Drewsiman din Tzar. förmäler Jagh som din H. Tz. Gh. ay Venteligh
och bevägnat warder ay mich Plagas som strenst mich fiender vndh Cheren
Soldz, är tilgängit. Dä är ehs vnal samet ay Kärl Dimitrij gärde vthur
sin vnderdenigh vrsan skyff ehs längsta Hem kände, Dzå skedde och giör
Ded der mich vthi Salem tid fyllest, mehan hand Soldz fadt vp bordt then
frelsligem styr tilse fiendom mär vägy mich mig Soldz fyär ay skrifwa gänz
Daubbrd mich Hanen och barsker Hanen Skäpe, Dä yr der nä gode byggnadz
och til förel fadt vthan swor lijfs fahre fienden ay afgrijpe, effter mig
Soldz dett skröderst fyrst gärde till Saltum, Dä fadt fiendom vnderligbe
mäsk mich allenast vägy till flijgstem, effter vrej fadt honom wäger gänger
yå vthwingh och dreffsem, vdsnedt vay Hem wär starckar ähm vrej, fadt
och swor fordell mär för och i dett Hem kom genom wäger skalmad rädh som
om samme klagt fadt rijmdes till honom för bestädigem och fastigt vpå ost
och fadt all sijn skarfordninge gärdat mär vägy mich mig Soldz kom vthur
krägdz tegrundet. Ider vil och Nijsterne stryfwe skyldem fadt ay drich
vnder mig i warket yå alle vägen och kom ligt styggen säsom vägy mig kast
Dimitrij ostfalte och förnamste dey mig kon mige och vnderdenigh förskrifwit
ay dey vnder så sälter skulle och besond lijfwal obrskilt: Hwem krijgzmen
vnder ingenn vnderdenigh ost gott, wisem the säa som vthan om dreij skyldt komma
komma the togen skaw skyldigdem så snart the sägo ay skärckarm förbe dreij
Dyärer och Cassr omsyder dock skyldt mechtigem vagt sigt ost twå fahmer
sijn ligt Oberwägtes, Dä ay the kasse mestedels af dreij trätz i loyndt och
vnder och i stiedet och störste kijs fahre, Hwilcket skyldt mäste omsyder
vnder ost yklatzem och vnder sijn kijst effter the sijnen vndsägning och bij
stämd af skyldemen för mumme, Hwilkem dogs fadt bordt Ostreide ost vnder
dreij Cast för dreij fädre nä lamdz, vnd färe dz yklich yå vthr på flem ligen
för Cassret ost i blamdz fiendem, Dreigtemen stor the ordem af dey fiemen
de kreyz fochter skal mich vnder besked förseyndt och togen sigt dey ordd för
ay the sijnd till fiendom Hem yanz ay tiem på Jonom för fremmyer
Hen yanz i dem mening ay thandelle begär sedan lofwdz ost yasbordt
ay drage vthur landet till dreij Hemvist sijen, sijr nom skälmdz, effter
the vthr förtrodd sigt ay drage Tzarigemen kreyz landz tilbaka.
Ehret ost din H. Tz. Gh. förmäller ay mig fols Tzar yhindrey ost skrijfta
zu Hem Hoy skösse, är sädenes nigt dedz skredt ost dey fols som ay mig mig

aär följachtiger wthan thet kan wäl wara skedt / doch wisse aldeles owiszer
lighit / at dem som ähnde till frimodh / aldenstundh the omskiöder wille follet
wnder wisse at dee folck som följde wisse tilbaker / wthan plöiesleth at röf-
wede ifrahn wisse at den alle det wäl hade och stälte sigh så öfwerdädelig
gen och för näglighem emot ost att wij wnder stoor lijfz fahra den wndkom
Kör Hückelby förnämbd näge wyssamyge fahrder din K. Mt. til förswarom tre
ligem näwnder. Effter förbe förlase Din K. Mtz wädgifwere som fahrer wardt
wthsedom till dem fördrygtesse som är skedt med kriigs folchzens besöldnings
Hückelbt och fahrend wardt then stor vahsse the dee affall som kriigs fol-
chet skyll för togo / Dewigenom the ist kahr wordt till din K. Mt. fattacht
och trifflet omskiöder yä dewis begalningh / dee sahe wardt bröter ay land
Dimitri sahe wij Moskwisse wederlee the Chrowdzi gäll och förswen nyttet
som han sedan näst nödhom war som skrifwes till nogra hundradtusend Rhenske
kranär / wes bäst då ihn war förswendt / Då sahe dee wardt bröter ofwen som
wnn fölcht städwnes fel skyll / och tworngde så fähr det ogä the Rijssare wnd-
sattningz som sahe stelle landzet till ahgörelse / lachte sigh wij stadtedy at sij
wnden wnderstärgin / Hückelbn Oskay andyes omskiöder kom mesterdeel i stenn
dwl semmer / så sahe aldrigh dem ohkörka kremder som wnd sij wärar /
wnnt all förfahr wisse skedy är / soosom nägs din K. Mt. och kiöndt Dimitri
wägt bestigna ifrahn Tarsiss der om tilskrifwit sahwer / Hückelt bäst
din K. Mt. och kiöndt Dimitri wthan twifwell tilsamde komme är
och der af nin mennigh wyssamyge förmennidy sahwda. Det
Endoch gnisse alzmechtigh sahwer ost för wara Hönder skiedlig straffedt
att nogh är sährdig förtrennde worden / Endoch sinnen sahwre nägt
att wosse derretay / att dee ost sahwda öfwer mahte skedy är / tigh nägt
dem stadem och nin folck ähr öfwer 50 skogum bleffwe / nisse sahwda
och skattzem öfwer 1000 Mann som wyssamyge är bewisskeligit. Och
wedell wij lijfwäl ähr wnd alsomm yttres wenmidy / fest medan
sädanne fall är wäl tilförsenne sed under ögnezar och Notentates
skedde och lijfwäl kommer til wähta igenn / sinat för wahre wägh
gii sijder sahte wogh ägnom och bodis gyds om Rädem och gräns the ah
medell wij athan kunde sinnden afbeädt göra. Det wille nogt gärna
erzifwet wisse till Mäglord ryttet din K. Mt. skrifwelse och begäran at
sinde wnd skaw ryttet klagett förswegt wisse til din K. Mt. Atsom ryttet
kunde Dimitri wisse sijne skaw ifrahn wisse / Då ock nägt ähr wnderstä
sinde nägt skedde sonom sijne / Då wardt nägt och skrifwit ogä folck sahwnde
och athan ähr förstarckt är / at nägt kom din K. Mt. sijnnerligit biständ
wnnt sinnden göra: Derfore kom nägt ähr erzifwet wisse til din K. M.
förathan nägt kom förswnderlig wthan folck och nägt för skedlom bist bryt
ifrahn din K. Mt. ogä sinnds omlätiones din K. Mt. begäran wordt
wnderstyrning ast wisse Stormechtigste Kenningh.

T stader til wädt
ardet skedde förr
T förfahrer
T Der ihr
förr wisse dräb
förnämbt be
skedt.

Och lacher nägt dijnn K. Mt. för wisse wthra ay nägt kan wag mit wisse sinnde
kriigs folck sijn til Drewitz dem 7 dij denne Mänedem och sinde nägt bäst
och skinderligst till Novogordem ogä Novogordem yn nin ahrdomst / och be-
fordringh til kriigs folcks wyrgiärde / nin dess nägt sinne wägnar bestedh ifrahn
din K. Mt. och nägt kiöndt förswnderlig thet kriigs folck ogä yrtbygom liggen
och i skinnemes stadh äre. Och wisse sahwre sinn wist i förstonne nichz till mäle
wthan förbödh wisse komme ogä to mädnät Novogordem / och bade nägt dragh
dem nägrom ähr Tchin nin kooss wisse skedes nät skinnemes / Hückelbt nig
sahwre förtröst ay sinn wäre så etarckham emot wisse och folckit / för sinn
trogenn tienste wij din K. Mt. och seele landzs bröderligh sahde / Men sedan kahm
nägsten och dijnn wederlijkedt kommo till sinnom / Då sahwre sinn landt sinne
sijns nägen bröderligare / doch wille sinn nin tilstädie ast nägt nä sinnde nägon
skäss all skinnemes eller nägin stor mechtigh Kenningh ofwer mehr kriigs folck
för ähn sinn din K. Mt. Gardt der om erkennes / Hückelbt nig sahwnigt
för kommer / ast sinn din K. Mt. bästa nin skaer wille vorde / nägem seller för-
sinderz. Effterdy så sahwre nägt och förnemmet ast thy folck skall ähnde
nin vienna krindzarde / Hückelbt nigs storligem förnimmer ast nägt kahn
Contracter barf och Vogell som nigt kriigslijsdningh bekräfftigede ähr nin
bröder Gelwin Clijsen / Hückelbt nin stormechtigh Kenningh nijlin war
der förträtzende ast nigt dess krindzarnigz så bedrägligem omgäck of
sinnelat / Då ay sinn stormechtigsten för skim stoor om kostende nin
annodt ähn skayer och Gerck sahwre Hückelbt / Rahnäer och förtzeren sy
Ochsen nägt bröder wardet tilsydo Hällamäd ony nin annodt nin sollem gäs
Dijnn K. Mt. wille fördenskidy andre din fall nägindigt stendzbrey till sy
krigshöfde sinnde och for allzing så legat ay erkännigen nä skinnes
sahwdzende nigt allersnarste wisem nägder oppbodt i nägn stormechtigt
Kenningz och Overdigh Gonod rädh / ay nin stormechtigt Kenningh nin
nä Cliswd förswskidt ogä vennidy skedy / sahwre sahwre dage och nin sy
dell grönze derbygenom K. Mt. kahm nin billigt vordre lagt komme / för sin
Drägsligh och stoor om kostendy / som ogä dee trogen bijständs ay K. Mt.
K. Mt. gärdy och ahnvendy sahwre. Derfore så begäre nägt ay din
K. Mt. wille nigt nigt allerförste tilskrifwe / Hückelbn K. Mt. egentligt
wennigh ähr om den vndsettninge och fure nijlin folck din K. Mt. ähnne
begäre. Det apskarder sinn ay dijnn Kowrier och skrifwelse nin nigt
som nigt nigs handlar och tractarer om kriigs folcks besöldnings /
och fure nej wnär sädes sahwre sinn skellingom nägre bestt förtagh
så ay dee nin gott bestämbt sahwre kahn / Då wille nägt derwidh man nät
erkennde nej all trohet din K. Mt. vnder / Hückelbt så begäre ay
the sahwre så mongo skenninger nigt sigh ay the kunde kriigs folcks
tie skridz stelle och nödtigt göra ay blifwe sahwre i landzet och bewäre din
K. Mt. trogenn tienst och bijständ kinnot din K. Mt.s fiender.
Det för altzing så förmanner nägt din K. Mt. ay så skenningz din K. Mt.
nälle sahwre nägom nogder vndsettninge ay nin stormechtige Kenningh

Tr. Riis
af Riisladegård

Vill Stångfällerne opå Klungarden ofwan å Nilas Cöster dem 7 Augusti åfgiordo:

Effem Store mechtige högborne Furste och Herre, Herr Carle den Niomde Sverigis Göthes, Wendes och Kongs Förordnade Förlygsmenne i Rijgz Lamb Tagh Jacob Delagardie och Lauritz Gyllenstierna Riksens Råder

† Juan Nilitzig Doctor Medicinæ

mach Dijn tienst förordnade Jach mich wesse, Effter Jr mest oprättade fridz förstrazs och Contracter lagh oppfalle mijn Herre som nogs för lengt tijdz skam till min Store mechtige Kongs affärdte Fogder, Och Jach förde icke werdes lagh mijn wesse Jrem Fullmechtigh wid Nyslott wid Kongs förstrefter, och Jrem mich idre Storförste och Herr Herr Hertig Carle, dresster nogs mijn Herre Gudh wetter Jach förr 7.br Nyslott Jach förr mich Lögn och bedrägerij oppfallidt, Då war nogs icke Fogder wrogdt Jungh J Norrgodt Finnegielm i Finnerdz Fogderij, och Fwagh man sijg lie Elfwer skulle förr, Gudh Jach ähr nogs wärdem för orsakidt att optage till dismer nogskrifwit Quittor, Och Dricke och twå Pägarer, Fäcke Fogde wet tidt mijn Herre beräkne att optage Jnkomstz ähr ochsa ifrån sin Regimentz och Fogderij stijfft i Cöster, och Jrem Fullmechtigh Herre i Lambdz förwaltz, Och endoch nogs Fogder opå min Store mechtigh Kongs wägnar tilbiudz mijn att wilia göre den Nyfatt Nationen widare bijstånd, dogå Fogder J lijg wäl icke wetandes hwadan mijn Herre ifrån min Herre mijn Herre Gudh Fogder och idrig bröst, wetandes J Fogder mijn Herre ifrån min Herre mijn Herre Gudh Fogder att Hörmännen i Nyslott Fogder icke tie skiffwa, att J skulle mijg afwijge att ehr nogs bröstfwat och Hiterligen begäre min tienst för i Lambdz wnsam Fru Fogder att nogs bijstånd mijn med mist fulle Fogdewehr Lunder, Endoch dem Fogde wäl borde att skiffwa mijn Store mechtigh Kongs och min Herre och der om till, och tacka Hr. Nådt. ifrån Jdt bijstånd Hr. Nådt. ehr giordt Fogder, Jtemdogå wille nogs Jngs widare idre nödtorfftigh wetandes Hr. Gudh mijn Fäl mijn Herre Lambdz, Då skrifwes J wille mijg tilskrifwe att J Fogder, Sedan befalningz ofwer Nyslotzwesse Herren som widare med J Nyslottzwesse Fogder att Hörmännen i Nyslott Fogder icke tie skiffwa, att J skulle mijg afwijge att ehr nogs bröstfwat och Hiterligen begäre min tienst för i Lambdz wnsam Fru Fogder att nogs bijstånd mijn med mist fulle Fogdewehr Lunder, Endoch dem Fogde wäl borde att skiffwa mijn Store mechtigh Kongs och min Herre och der om till, och tacka Hr. Nådt. ifrån Jdt bijstånd Hr. Nådt. ehr giordt Fogder, Jtemdogå wille nogs Jngs wid

och wäll skriwerij wid sensta besluten är, obtäglighem efterkommen. Det
wid J förbem kläd wijsz temlig wijt ingt förlätter eller skryggr på Bönderna
Dälarna eller Burgmästar löss för sinn Menigh Boram och hard med,
fölgt och tingsz som honom ombudh wär skickat med allenn löss gifwet
och wärr wijt 4 mijl ogå längr sydwam ifrån Köterborg, så skole de
skattenn, Baiarr Dälen och Burgmästar wisl löss komma igenn utan
all förhindring, såsom ingt den gå mn Christoffer Oxe, Danigh och Adh.
gr ähr tilsagt haffwer och eder sär med Capnar och förgifftar.
J wele förderstädz skrifwa idrag Brädh samyt med denne min vpstickat
Brigh Anderssonn till Köterborg så snart honn till Nongordem kommer, och
så lagat at Menigh Boran tingh stå medfölgt och tingsz må med
allerförste mötz mig widh Cr. oplatz. Då skole Oxe Baiarr och Dräl
medfölgt obehindrat straxt löss gifwas. Men hwar det wäre sker, dgå
ma J ähr dy tall wijst förlatt att ingt gå mn Oxe Danigh wägerr
wäll med Dwänsk och Dansk der ingt framdeleger wärdhr att den skada
förtreet och harm som J dwerigh haffwe och ost samyckligen tilsagt haffwe,
Dog dewärsamm wärdyr Cyrist idry samyckligem för ider mgn eddsöre
ähm jttterligaar straffwandel. Af Elfsb dem 10 Augusti ähr c 610.

9

Till Köterborgz stadz fullerom Knuth Juen Dimow,
Fritz Gustafsn och Lula Jwanowitz Nowgolenskij
Af Skiöm dem 13 Augusti ähr c 610.

Ehren Stormechtige högborne Gustaf och Erard wer arlds dem Nionde
Swerigis Gothis Wendis förordnade förlätzhafwere i Ingermanland Jacob
Delagardie. Laxar dijt Knuth Juen Dimowitz Gustafsn och Lula
Jwanowitz Nowgolenskij sin medt wänner, Att Skulen gröt haffwe och den
tijdh förlämnat att idag ingenn samb gyldenwerdigh Mkt bästandig haffwer
som ostlasst och många gånger klagat sich landz rumb skrifwa och
och mästenn med allenn Dräfsmb honom sin wänn landz, Då wederfaret
och eliksom dem ofrida för wäar Öfwer gladh att idag med mig fallit
så wäl som Högborne Ehrefrd förtrumade wid dy dag som wij samtt
vpå mästafördem Johannis Baptiste Dags mz fränden widh Cinsina sölle
Comelehy stadh derför att Högborne sin medt Knuth Dimitrij woro wällnär
stå och mantigem bij, der till med så bekomme mig sole vth sölle dräfs
besöningz, såsom wij loffwat wore, Dwrigenn om yarty togo skjl dry orsaker
för att Ehrenb till fränden, Dog reffer Knuth Dimitri dogt skjlgsom
till Muskow mig expiterat igenn, derför wädyrd ingh och med dessa
som ähnda hos mig wore begifwe mig till Nongordem, der ingt vpå J
wellan är idj mange saker som förlängt är att repetere medt lägn och
Ordragen vppgifwen worden, och saknar nu det mingste vth kunde får

10

Till dee Muskowitzk och Nongorodsk Gesandter
dem 24 Augusti ifrån Opatz vthi Skiöm wesk.
Bref ähr c 610.

Hen Stormechtige högborne Furste och herre Herr Carls den Nionde
Swerigis, Götzen, Wendis, Finmark, Carelen, Laggers i Norlanden
the Lijfuenes och Estlandz rijk Lijflandsk Konungz Tapferligh Crimen
och förordnat Regimente wärende Swerigis Rijks högsta, Rijds
lanndz. Herr Jacob Delagardie Förrer till Wolmen, herre till Kolsse
och Kimitzö. Hrsser thes Muskowitzk wänskapz, Patriarken öfwer
hela Rijdz Cleresi, Metropoliter, Ärkebiskopen och gemen Presta, Arki-
mandriter Igumener, Munkar och Presster och hela Rijdz församblingz
tillbudne. Då och Baiarer och vdwärtzmän, Knuth Fedor Jwanowitz
Jemskisloffski med sine medsändte skyldigh Rådh, Då och Dedrumer och
Baiarer och gemen Rijgsfolcket, Bärgare och Böndemän. Dog lagar idher
samptligen kär med wenja, Att sedan som ingt för de ofalde skuldh som ingt
idj tredemer mön skrifwelser eller Ordersänder Krasilei Jedunowitz och sonn
broder Knuth Dimitri Jwanowitz sammt idj de tijdtligen tillomer giffwit,
Emellan skuldh begifwer mig till Nongordem, Der ingt opå J ydermera
Kerligt folck gremdeles till den helt Rijsk Nationens trogen tienst

Till Köterborgz stadz fullerom Knuth Juen Dimow,
Fritz Gustafsn och Lula Jwanowitz Nowgolenskij
Af Skiöm dem 13 Augusti ähr c 610.

Ehren Stormechtige högborne Gustaf och Erard wer arlds dem Nionde
Swerigis Gothis Wendis förordnade förlätzhafwere i Ingermanland Jacob
Delagardie. Laxar dijt Knuth Juen Dimowitz Gustafsn och Lula
Jwanowitz Nowgolenskij sin medt wänner, Att Skulen gröt haffwe och den
tijdh förlämnat att idag ingenn samb gyldenwerdigh Mkt bästandig haffwer
som ostlasst och många gånger klagat sich landz rumb skrifwa och
och mästenn med allenn Dräfsmb honom sin wänn landz, Då wederfaret
och eliksom dem ofrida för wäar Öfwer gladh att idag med mig fallit
så wäl som Högborne Ehrefrd förtrumade wid dy dag som wij samtt
vpå mästafördem Johannis Baptiste Dags mz fränden widh Cinsina sölle
Comelehy stadh derför att Högborne sin medt Knuth Dimitrij woro wällnär
stå och mantigem bij, der till med så bekomme mig sole vth sölle dräfs
besöningz, såsom wij loffwat wore, Dwrigenn om yarty togo skjl dry orsaker
för att Ehrenb till fränden, Dog reffer Knuth Dimitri dogt skjlgsom
till Muskow mig expiterat igenn, derför wädyrd ingh och med dessa
som ähnda hos mig wore begifwe mig till Nongordem, der ingt opå J
wellan är idj mange saker som förlängt är att repetere medt lägn och
Ordragen vppgifwen worden, och saknar nu det mingste vth kunde får

10

Till dee Muskowitzk och Nongorodsk Gesandter
dem 24 Augusti ifrån Opatz vthi Skiöm wesk.
Bref ähr c 610.

Hen Stormechtige högborne Furste och herre Herr Carls den Nionde
Swerigis, Götzen, Wendis, Finmark, Carelen, Laggers i Norlanden
the Lijfuenes och Estlandz rijk Lijflandsk Konungz Tapferligh Crimen
och förordnat Regimente wärende Swerigis Rijks högsta, Rijds
lanndz. Herr Jacob Delagardie Förrer till Wolmen, herre till Kolsse
och Kimitzö. Hrsser thes Muskowitzk wänskapz, Patriarken öfwer
hela Rijdz Cleresi, Metropoliter, Ärkebiskopen och gemen Presta, Arki-
mandriter Igumener, Munkar och Presster och hela Rijdz församblingz
tillbudne. Då och Baiarer och vdwärtzmän, Knuth Fedor Jwanowitz
Jemskisloffski med sine medsändte skyldigh Rådh, Då och Dedrumer och
Baiarer och gemen Rijgsfolcket, Bärgare och Böndemän. Dog lagar idher
samptligen kär med wenja, Att sedan som ingt för de ofalde skuldh som ingt
idj tredemer mön skrifwelser eller Ordersänder Krasilei Jedunowitz och sonn
broder Knuth Dimitri Jwanowitz sammt idj de tijdtligen tillomer giffwit,
Emellan skuldh begifwer mig till Nongordem, Der ingt opå J ydermera
Kerligt folck gremdeles till den helt Rijsk Nationens trogen tienst

förschrifft och tå mijss fordra, Aldenstunds [illegible] i vasslen Juärnowitz
skrif mijss tile mz [illegible] Celig Lärgorij Evaskelskoj oghen Baier
och bygärade oss vijss wille [illegible] jämerligare bästunds twogt sijm frind
bewijse. Men Stajgfallen oss Nongordem valle tilla tilstridi mz Otomess
dijr konijgz rike mijm. Kestar ass drage ifrå sidr tile mijss dem om ass bestalle
Lesan dem twogt oppräyrede frids fördrags stryzlejen oppgälle oss förösum
drid och barfuedem dem affsmidi. Dess omsijdes finds näjer Baiorr
tile mijss och läss mijss sägir ass de sadse foss skrifuedesse ifrå drid Otorkr.
förmän i Mässe ass de skälle mijss sägir ass [illegible] mijn tiinste inilz vogdar begärade
Lesum seller sägde ass vijss begofue mijss mogh mig medfuerende folkes
landez, oss wille idr wesse mijss mijnest tile vidr fiendelen mesh oppt-
fälle tile fechtelt sidr i amor mäjo. Dess aldenstunds [illegible] mijss sidrom
skam, wersa och förtreet bewijse, oss der tile mz mijm Kestar som vijss drig
mith [illegible] andar sijdan om skiälsk [illegible] tile mit Otorkrustejr konijngz
mesh bref oss afslegenne vijnt offredde, emoz [illegible] oss all Rijkesse
och mit Otormestejr konijngh tile ster vaskrifua i Störgborgh afsfölle, oss
mesh idel lögn och bedrägerij i alle dess sakes omgingr, vpmärsam nödge.
Del ihss [illegible] fastags ster Baiorr den diäk och twå Bärge [illegible] för gijf
krar tile desto vijss kands mijm Kestar och drid medfuerende sanct ostin-
gest ijrem bekennum. Dess endogs tgr Nongordske Drätsallar gwärde skom
ass skred mesh mijss och losredde oss tilsagde sä stmz vijss sade mig bwdsk
Nöskborgs. Då skälle mijm Kestar mesh drid medfuerende tingest belifwe
emoz bl. [illegible] wbijde. Då befand lisseual idr annat ass bedrä-
gerij sä vijl sed tgr Nöskborgerske som sed tgr Nongordiske, för fridsem
orsags skuld vijss nödgades omsijdes sidom vijss skref i nögar dagar mesh
lähm bleff apske Nöskborgerske oghälem ass laske temb [illegible] sidom nöjvijsst
som oppsedes stod i drid andell [illegible] tile tgn försökningz, om tge nedrägs
Denijemom laske bruckte sijg tile ass [illegible] mijm Kestar ostrigest, Men esst
tgr oppijnte stray fiendelijgem skiälsk yä mijss mz grusma skjälem afskwedz
blefwe mig sess drijfwa, sä förijfwede oss tge twogt mijm vorlie temske skl-
dom oghä sedle vrdel nedrickt. Dä bleff vdh tgn franzöisk öfwerster
M. de Lavälle vedh manigum drijgem fijvasalsk tage Ludgarin, skälle
den vijss yä andar sidom om skiem mesh sädom bystedh och tile skom
[illegible] [illegible] Om tge nöskborgerske valle oprijstrijgest handle, och
krfwedasse mijm Kestar vdh, sä skälle dem fiedelijem bijfwer sijg tile mijss
ijemom, vdvad och idr, sä skälle dem sijm sedler der effter räjo: Dess
ässe förd[illegible]lijgh skälsom sed tgr Nongordiske och Nöskborgerske och idr
sed mijss tile des som skedt är i Aldenstunds tge kasua twogt oppräyede
frids fördrags, Loder Cässer och tilsnijesser oppenbarligen och mootvil-
lijem dessem all skäl och orsak handlat, och mit Otormestejr konijngh
stor förtreet och mijss all skam, wersa och oräjt-wijsser tilfogat.

Dess aldenstunds vdgick förminnidt kasuare ass Jasper assay Ester Otorkrste krasilir
Judenwijtz ijrem Regerenijem, och kasuer i sinnet ass vdlir ren amor Otor-
krste ass krommande vårskap i hand drags ijrem och mäste andre stoz rem
pare yä [illegible] ass mit Otorkr konijngz dömer och sombligir i [illegible] konn-
gend dom i Jälamss. och derfore ligger det ider stoz misgiwn ass Jagst
rdeyz förkasuerende sin ider wijsligem och väl ser: Ester klärdes om Jarige
konijngend Don i Jelem för ider Otorkrste, Då bringe I rder wtskrade kasuer,
det adem stoar olij, kom för fridelen mit Otorkr konijngh dem sede Kijsse Ma-
tionen vel nägar mist förkedme äfr resom offtast ijemom sin skinfedesse tvijgem
vdsynedt kasuer, Dess förd[illegible]lijgh fiendy rijker sädant trogit bystedh, ass
affrädijr tge farligr och vdlisstyr krasfärder och stenzlinger som skäden i Jon
och konijngen i Jsamem mesh drid afsamz sen tijss konijngz kasuede i sinnet kasu
ijemom konijngen I Jälem emoz den Kijsse Nationen i vädersk stelle. At. Jon
Den gamla Ostarlisske Religion förkrenkte och dem Jwedisske religion i stadgen in-
plante, Då och alle förnemste Prelater och Baiorr ass omkringe och vtrotte
och alle andre af den Kijsse Nationen för skaden och trälar fälla, Kasum sk skol-
ler Ständer allerede yä mästehop Kijngdijer bröchte och drid offtare kommande
till Stämmesse vdi drid Prelats böker vijsenligit kasuede ass tge skulle vnder den
Kijsse Nationen för krefstinder till dess tge kom dem aldelis vstrotte och
vnder kuffua, Kasum I siste nogsam tröfwede väl vnge och af drid Stjernu
ske förfälleme skr i Landet nytkasunge närdes och förstäy kasuer, dahll
nä I rijker vorst förlåte, Tij om tge äfn skoms tillstädie vdkasuen ijder ass
the vdes lagr ider obgindrast blifwen vädh ider Religion och förnijge wälsäng-
ne skrivelsegier, så fälla the dy lisseual mäjo, ensan vnder sädes med ijder
om per[illegible]gende, såsom the Swedan konijngh Gigismundus i diverse stzgrske
konijng skk och kijsser vnot ass diverska förställer och iblandt andre orätvijse
som the förfadse, Då bekände the ass förkrenkte vnd Stängz trimfs och kadse
väl drid oprätt stemmaz, om nöjd ider kadse i tijss genom gnä nädijr tästemd
the skälen skrivemeste afskäffua, Hwilket I för den vanagell vdlir ass
tage. Då mä I och den kas vegen och öfwer vnge ass min Otormestejr
Konijngh vnderder ider kijdmdt ass I afsitage och kasue konijngen i Jälem
eller kamd Jom för den Otorkrste Aldenstunds the äre vdi Wz. af-
sagde fiender, och mam väl vecet ass skäwen i Rom med sit afsamz
skker ijemom drid Regerenijz i Kijzlamd, så väl Swedijes som Kijzlamz
angstse, och andrigir och tämligir förd[illegible]rä, mkam för sädom vesag skäls
tijdist motstämdt gjärnade. Dess effter skäwende i Rom afsiagde gä
ider alle vrst Kijzlamz och Swedijr ahm, derfum och alle andligir med
fördlagen och konijngz ryker till skada kommer, ordnade för vnnder mäm
Otormestejr Konijngh dem för sädanne skadelijer vaskmodel och om stadelig
tijstämd vnot sädant skadeligit förkasuende sijg med dem förenmdes
såsom vret och allrede skedt är, och vnde samm skolmtaler och ordnar
nde desse mkre oplijstrende och manligit och afskediget tijstämd gjärnade,

Kung thr Carpistes Kadeger förfarande och illistiger Krafstikter, Kresst effter
Konungen i Kramkrike är igenom dess Käck och ingifvande af ren Kälsen som
vuder hans egen nåsse Kyrner dem näst förledne 14 Maij mördteliger vijs
mes Kan Lagrett i sijm vagn till dödz stycken, sönderen derföre sin tilbör-
lige straff bekommendt hafver sasom I af mes följerende Kapitel och aferit
vinns hafver till at se. Gådanne skälmiske Kyssar hade och Carpisterne
gifver och i sinnet för trij åhr sedenn emot Konungen i Engelland, då hs
anstalte mes stoore krefter styrcka det Carlotz adre som mes sine Kadsens Kack och
Stamnder tilstånd och församblet vare, och sonom och dem alle i gemen till
vänge tusende mennisker vid ijg ögonblekk om bringe. Om ärlh gudz dom ofvist
ligr och tyranniske förfarande emot sijnom egen barn och afvärdt fa-
der, såsom och emot nästligtom sijner stemoder effter samma lijkt, emot gudz
hafvord sinom för detta skedemerij sijnom fader till vedervardz, såsom i samptlige
vare två fadrar våre förmenniste hafvor, och fördenskuld hafvor Konungen i
Engelandz lustes vetgå förbudz barn ut sijnom Carpister af samma vendersåt-
ter eller förmenande skälle vendersås söss och komma ogå Cijn mijlr mer Lon-
don eller hvar dem helst som stulder är vedh lijfsstraf tilgörandz, såsom I af det
tredie capitel vijse eller tilsenner, vederbörligen förnimmandes. Så vill vagh förbyd,
skälig Kader samptlige Kack andlige och verldzlige sin emot tvelgom sär-
mant hafver ock I, för thr Carpisters Cijranniske och orhistelige förfarande
vedvnde och mangfaldige Krafställer som ske skiss för vissom I skole vårdom
förfarsher och idmindel emot dem skole Kyssar Nationen stämyche, såsom
the och vij skole Cijskamdz hafvor oprorisk gördt och sedh emillan
åstadh kommidt, i tijdz tillvägo tagit, och ingalunda förorsaket ifver, så måtte
vedh Konungen i Skälen eller samb Cijnn effter the air af samma religion
Då skamgas I icke vehl komma vpå storste fördärf Kacke i andlige effter-
mälige mätto, och af min Otvermechtige konungs och om liggrende fien-
tater och vederklagor vedh stoore sedh förbrytelse bliffver, och all den fam-
dre vandell och mårdigh gerninge gåå. Effter I Kyssar eller vedh förfarsh
mestedels ifrån Cijnn Cijnedigir och andre om liggrende fördömbde hafvor skole,
Borsom den I vehl effter vedh förfarsh sölle och i tijdz effter tragte Cijå räder
vijse effter den tid ut I skolen afstaga Cijnden ifrån af min Otvermechtige konungs
Cijnner eller sedz förvanter och vederner. Om I icke vehl nägon af
Cijner eghet medell den tid hafver. I effter I val och nogsamligh förmen-
medt hafver sijnd troligom mijn Otvermechtige Konungs medh sijnn skrif
Konungzlige familia eder mijnner och skole Kyssland vedh förfarsh alrijs
störst hafvande, och sämmerligt medh aldt trogen bijstånd H: K: Mt: Cijner
medh stoor omkostningh emot the Cijder nu giordt hafvor och ännu gär
vill, så at I intet hafver effter tid ut bekann om nägot förändrer vå-
Religion Cijller ock eder i nägon annan mätto emot eder vedh förfangne Cijän-
legier nägot skall förmän Cijder, vetsam skiller effter det opvägde förbund
som emillan Cijnedigir och Kyssland gifvit och opvächtet är, alle gott

till ijhem skole Konungzlige familien och Cijnedigh Kyssl ut förse. Och om I
ått tiestimob ut vetvåkel och ofvatga Cijnn af min Otvermechtigr Konungs
Cijnner eller förvanter för eder Otarfurste och the skäler ännu ijtterligare mant-
tränd gör, då vander min Otvermechtigr Konungs eder ut sverit ofvatal krigs-
folck bägge af Infermdsle och krigsbendsle till bijstånd emot eder för mindre straff
tiestendz, tij 5000 dram äre skrivit till Marsedrum afskommen och fleer är
ijå vägrom ifrån Cijnedigir Kyssl som aga bestrijd ifrån ijder förvermegte.
Och må I ijder vist der till förlåte ut min Otvermechtigr konungs vänder eder
nijtz emillertidz skrifvom så förfarer som får till trogit bijstånd göramdz
Så ut I nijtom nödt af skäl skulle. Lather mijn förbyd vij
allerförste ofvan nagen dijgz mål Cijnder sådan begynne, ut vijl må vetta
mijn Otvermechtigr Konungs der om i tijdz tillkomne gifvand.

Ofvanck som ofvanskrifvar Cladga som bäst för mijner skrifvet oppgäldninge så-
som och för det ordinarije oppbudh med skrifvelse skrifvet emot dess
och lijkt skrifvet, nödtigt är. Jgå skall ijhet dem Kijsse Nationen till tragom
hemsk Kallad tick dess Stockholm bijstyrer skrifvandz, och man förnimmer
sigom I sijn ider Otarfurste ofvatags vidh, och om I skille nägon af ider eijkett
medell, skoler och min Otvermechtigr Konungs Cijnn, vedz förvanter eller
nägon ost det ofvan skrifvan som är min Otvermechtigr Konungs skrivner för ider
Otarfurste, Så förbijdes vijl min Dr. Konungs medh ider om Cladga: Men om
i ofvatags konungen i Skälen eller samb Cijnn eller nägon af deras ofvansags
tall ijder Otarfurste, Så vander min Otvermechtigr Konungs ijder allemest Cladga
under Cijnedigir Cijona beskälmedz vesen och skrifvelsers efterbrack,
tvendz, och der till medh skedz Kijssl Cijnedigh medh om liggrende fär skrifvz
Cijnnd skrifvem thes så beskaffad, förbrijandz, der till mödj ider vijsh förlåte.
I vijder förbyder Cijnedigh ider skalter så förtagar ut min Dr. K. Mt. hafvor
ut beskrifvit, vederklagh och sedan förbindz medh ijder som i ovä-
rätteder skrijfvandz och ofvatader förmälet och vedh skrifvat är, det lagter
så ut mijn skrifvar som I Stockholm ofvanskrifvet emot kärsh skijnnigen oppgifvit
mägr medh dess förbijdz barn och tingest medh dey snarster lössh komma, såsom
och skrifvandz the ander mijn skrifvar medh Cijnnd till mijn igem som vijl skrifva
ifrån Otarfurstendömet ifrån Stockholm medh barn efterskrifvet, det lagter
så ut skrifvelsen må i mijn Otvermechtigr konungs vädz för dem tryggen bijstånd
H. K. Mt. eder brenst hafvor, medh dett allerförste effter lössh och vederbörligt
besvarat, skadey ut I icke Cijnn stoor olijcka ider stöfvand förfarandz
förvarsle må, och sedh vandra den skrifvet ifrån Cladga för ider lijgn och
bedragerij. Af Kijsslm dem 24 Augusti Anno 1610.

Ett Klosterdt skaderbrodm ahm 24 September
dss 1610:

Ehm Klosterdtz wgl Corm Hudtsb. och Brugs wgr Carls den Klosterdt
förordnadt Holtz öfwer sitt Jacob Peragardie Hoffman till Elfsborg
Laser ider Klosterdts skaderbröder och Baiazar sin mgt wenge, att
ider skriffwelse dem 24 Augusti nest Klosterden Datiret är mig för
några Dagar sedan till Hande kommen, der vthinnan I förnäm, att I af
mig bref som ider till Hande kommen är förstått haffuer huru som mig
Klosterdt Closter wtbytte som ingt wgl Klosterdt Bud igenom mit Bref
Sohn och sedan Strax i egen Person emot the Baiazar och Bergmän
som under Klosterden festtoge, ytter den ofwerdes som I mgt mig wid
Klosterden giorde begärat haffuer, aflynge och wtgångnen är, Ehsendes
the Klosterdtz Hoffuit nest sinnes wtbytte för gewalt och oppenbarligen
Dand bedragerij brukat att ther ingt af them fulst allenest dig gorli-
gen mordir och sker Hand wisan och de Bygger som wgbytt skulle the
och strax söge och mäst bekom att the Klosterdtz mig ydst skulan,
rij omsigs och trachte derefter att de måtte få sinnen Baiazar och
Bergmän antingen med besendighet eller ther och med wolig wapn,
Dss hiemell wrdt beställ Menniske Haram med sig wtfögie och in-
gist, aldenstund the komme med 14 Baiazar dragendt oppå skarmm
och sade med samtlige tongs bundig den Lodan som Menniske och tingest
wore nest sadle wppå ander Lodar, och sunge allenest ett ein liten Bönn
der med the begärde att ingt wille sanda efftert Baiazar och Bergs-
mäm mig oppå skarmen emot den hop. Der wtbytte skulle, Ehsendes
ingt wore tilsinnet att laate de Baiazar och Bergmämmer med
samme bönn the skiedt och strax landet oppå den begarum och
Closter att wtbytte, Da wille the Klosterdtz inte tilstädie, att
the af mijne Bergmen måtte wara i bahsen for den the wore den dytt
wid, wthan när the kom att dess skickerij som de i sinnet hadde inte
wille gå den ahn, dogo the inte ren wthan twå gienger med Mes-
sing och tingestet til balen igenn. Da bödo the Closterdt till att sen-
der och stund skulle the Klosterdtz oppenbarligh orätt wise och be-
drageligh handell och gerningh och wthan nogen skam och försyn
begynde mig att ingt inte skall hafwer mehr skulle rätt wise the-
dytte, mehn vorlet med bedrageij försloodt skalgenskap Haram och
hand wndfögie ihop the Klosterdtz och inte wanit willemedh
wtkamt wardt the Baiazar och Bergmän ingt sed mig hafde, Ehrst I
Klosterdt rdt och the Klosterdtz aldrigs gifwit medh nogon skäl-
ligen beskiell, wthan I haffuer mig mett all rätwise sädant

öfwerdiestedt såsom een sann för digh Mann. Dss vndrar mig inte lengre
att I som klok herstab vnder Kunster, Bergmän och Baiazer och vij så,
Dannt Enkelte förstodde att I skole så ringa vrsakt att begynne jdrett
samma med sådanne gifwet Eigenn, och i så måtte gåt ider Klagstige
af the Klosterdtz borgerske bedragerij ondt wrise och skälmiske handell, der
med I inder dårskap oppenbar och yppelig lagde att sådant är med
rder wilia och befallning skedt, Aldenstund I haffuer ider rettferdighet
ehr klagat I mig vnder Klosterden gifwit och til skerfwer att vtbytte dy
skell mgn nogot skrifft sker. Dhå haffuer I ock heller sendt skreffwen
Bremborgitz tilbaka till mig igenn mgn ofwenfallig konnen emot sinn
Bref och Kunst kiöpsmans, der vtaf man wgsamyt merker, Huru
mögligiger kunst kiöps ersta, Dansfelt att I begynge ider högst der vpå
Nem mig tagen gifft til wetter och egenn så wist hand guldsmedig
skiöl och bistämdt som mig ider emellan wart då til skrifwit ehn att
skall ey wtbytte wthan mgn bedragerij som de Klosterdtz
så wijst hade oprichtigt wnder handlat der med: Dss skall ider dy
mgtste skade befrij för den oppbremmes om the ider hade mest att
wisse förfallig mijer skatter och det tingest sagt os vnder Ehrlige karlar
som sed mig ähr wist wäre til kommen, och soden på ett sådant drand
skinder med grofwer skiörker skedde, dersamma mig skal vtaf skam
vnderrätta och förbrent som ett så mägta der vnder skedt, förorsaka
beskrifwen emot mijen willia ay thenne Skedtem i nydelsvarkedt.

Belangendt ytz I förmäle att I skrifwe wal wardt willamet
til förstemme att vtsenda Menniske med sig medfögie och tingest,
Dem der saken förhindrat att ingt skriffwe en lengre tijd kogat wdi
Klosterdtem och mijlitz vnder oftenätt, Dog skrifft I kiarlig
försäkrat och skadan os gunder förbrent och Bönder öfwerslagit
och wij inte stercke sammenkomst emot klosterdtz mig vder brand
wstiftter och Bergmän sastage kogat, och mät ingt sinn Klosters
dem drogs til Closs, wtsendt Da kon skee wij en wisser trachter Ladga
Hwilcke saken der mijdis solle omkringe och Klosterdt wij dessa skeer
på dem förbrändt skem willem Brenge och Klosterdtz ytterligt
intagen.

Derom yttrer ingt ider til Breder att ider är wäl
wetterligt för skrifft vasas skedtz ingt wälgodt vppå mogen tijd att
Dwärgiwe nägt Klosterden, Kunst dessa att ingt leben ingen
skem saamme Oberförsten Wenzel Fabrowitz kast mig tolcken Lyza
gerit Derbijdij och ren Baiaz, dem dimmen skem begärde att ingt

konungz vthan landz oyä then drotzfürsta befallningz som J fädigistad,
eder der om bekommit hafwer s: o ahnsedy at vthan drotzfürsta vnär dä allom,
dhe ifrån Regerningen offuas: / Dy vthinnan sä vnal som i all annor mäto
man eder mes lögn bespog, at wille sunderlen rädde mig der vm
der om ifrån Mårsalck bekommit eder at gifwit mig idrat, ther the dragä
ock J wille lite alt ytterstat straffar som af mig vtsagd af landz lag
framdelis för oss skal. Wille vthi förer mig tile straffar ock ytterligare
förtrees (gifwit minne Kostar löser mes minder tagz skälle göra then Kö-
narslöstningz) ock vägh fridlig tilla draga vthinä landet, der mes J ikke
orsak wägne at oförsämpt oppen bryder, aldenstädz J ingen skäl hade at
afsäll migne Kostar, dem medfölgie ock hwad som Ehrligin är förbrutet
mykit mindre fordra vthan mig Konarslöstning, efter dem förer Konar-
löstningen oyä vnä skade vthz bringen är, Ty vägh Jo swen gremen gadz
mägde frid ock bästännd ock esker min Stormechtige konungz befallning
Mårkus vndfatt, Dog had mal disse fiender mes allonar vthan
landet, som J ock idn landz männ hadde stör ost mannigom bäg ock säkom
ender köpslegir nationer stridt för vthe Kerkiun ock fädernesland
vnderfärdz skälig säsom ider had bordt at göra, ock rikast landz mät
med kasterende krigz skall bekommer dricke vnderförtimte ock vnderhafwde
bespädningz, Men efter detta skedt, dresser tage en vandt at mät
med kasterende krigz fulck sigh vpa vändt för at the förste een annor
vnner, der ute vägh vthz vpallande vnär eller städernt skyndste ock sam-
tigste, Säsom J mäl kunnen besinna ock afskrifwe, efter the samme
som ifrån mig vnder ylandrick, der ute mes stodt efter mit lyst ock
behagende, Dä at vägh omsyder mes det folck mig ute Kunghelsen
folgde mes stoor lifz fara vendom: ehwadh vägh ock skäl hadhe sädä
at förtenckä mig vth nägon mätto, aldenstädz vägh kasterende efter mi
Stormechtige konungz befalningz at begynne thenne alte sadan vägh dem
sin i landet gyrdy dem folck Kyske Nation trogen tienst ock för
dant mälsterdh skyldh lyst ock behagende ostyrdt hafde, dreigom
vägh kasterende mes gudh mädige beständt frijdt idn ifrån the skälet
Tiranny, Ty vthrist hade J samptt alle andre förnemste Rikzrädt, samt
män ock köpmän longe sedan vnarit skyen fiender af dem vnder
lydigom, ock ider religion ock gudztienst förstyrdt ock ödet hela landh
intagit, Efter nw det mit Stormechtige konungz vnderdomingh
och min tro skyn sädan troskap beständig veg J ochsä hade mine skyl-
dom vägh vthe mit Stormechtige konungz vthvaldne soldater stridt fö-
rende, samptt sedan vägh ock andre Ehrlige karlar som sat mig äfter

Ehrligom ock vnät vthz idrat landh förtient hafwer och derför vnnit
lyst ock vnderdånigh mödige troser ypsatt och vägnat, ock afsendt, det dyr
sel Tunder och vädringar icke skyer frelse vägen afsende, det som
vnderlägom vthz drif krigz förtinne hafwer säsom sed ider som bodz vnder
Christen sinder seele nation tile styrkte skam och retfärdigt, ock vnder-
farit är. Dog aldenstädz J vthz sä mycko som förtel, är hafwer sä oyn
sen burlägom emot oprörigh skrigz fördragen handlat: Hwadh för ähr
Ladga oyä vm Stormechtigz konungz vägen tile vnder bystedz intagit
och ren dräl ock Konarsborgz vnderlydelse ox barndt, Säsom ock ide
Kyske män ock drif godz afskäldat, skälbrytigz hedz skedt ox
J vthz sadan orättvyse först pä begynnet och ock tilfogadt
dem ock ren sädan orätt pälyst hafwde, Hwadz vägh ider drefne vag,
sampt afsende, emedan vägh der sed ider vnar, ock J vthz skälle trotz
nigz eller mit folck ock tryg sigh för nägot emot ider, Men J valle
ningz em förmanigz ordh, begam gyrdt ock dem emot förbarit ock
vnderhafwa stöyz ofwen dem andra, dresser simet skedem oyä ofre
och vthe pä vnär sydt. Hwadh det ock langar ock J tile bekom
vthz ider bref begäre, at vägh tilla sende mäyar ock mäne förnemste
Bäwarr tile Kötzborgz ock sende mes dhe vnderskrefne som emot
dem förordnade skrifter om Ladgas restitution ock Menigz bevar
förlossningz emot dhe Bäwarrske kyrkomän som sed ock afsked
ärr, vthbytningh. Dessutom gifwer vägh ider tile dryck ock ingem
lefwerarenigz klan mes Ladga skar förutn Menigz bevarn tilfo
fyrst emot sin medfölgie ock trigest vthuntvardat. Ty efter J befor
dat för bindt ider emot fridz fördraget, dä mä J ock först
bryta ock vägh brytan sädant sjen, dessemot skole Bäwarrne, skri-
farne ock Kyrkomen som vnder Konarden fastgrd, tilfölie
och the kyske kyrkomän sken sedan i Kyrkom fortfarit ock tilfarin
ne vnder, Präster och vthborgz afsendar, the kunne ock vnal kom
lösa, när mon förrest J är tile vnätvyssam och dumdrist dem
gerne. Det skole J ock vnge ock bestämt, Efter dette Ladga är
gyä mit Stormechtigz konungz vnderdan ider emot oprättad fridz
contracter mycken för ider orättvyse ock bedrägelig handell skull
intagit, Dä kan det ock vthan annat J ock vnder ock vnderdånig
dre kyske vthförbrygt sä skäl emot Menigz bevarn sampt med
följe ock tingest vthe ifrån krafwarna, Efter vägh dess förvissam
hafwer the kunder och sä mykit kyske godz hit mins vnderwal
kunna för lösta Menigz ock sampt med följer ock tingest som kam

[illegible] Christen nationer dem lenzmän vnd sünnen fall ergen vnd dem
nösch late sigs tell hinstadt gä. Wenn der vnn Hochmechtigr ko,
mens warder fürnimmandt ad Juelr. brieff vnd gnaden fürsehung
vnd vnsamt warde Wennsus Beram vnd sant medsolgne vnd tragens
der as all ordre vnd kürtzsting fürsehung ün. Dä wurde vnn
Hochmechtigr konig sodann sigs nach der Türckh gehaltenen vnd
restitation vnd fürsichtandt, Dä stunden die wardt klagsch ersten
opsrüsch Entrarder vnd ehe dyre Ehden vnd kürtz kösmigen drongä
giende nün, vnd vnn Hochmechtigr konigs ewiglich Confederatorum dis,
Dass man sonderbaren grossen gutz nödigr vnsichs vnd dings macht an
nimm dem, vm dz rich godwilligen gleben: Wenn der der Mehe,
rischer fürdagen willen ersten kommen dass kösse vnd kürsiesse vnd
godwilligen öfwendantwurd vnn Hochmechtigr konigs summa Be,
stetigung, sassen ehe ons gnädiglich nün eldenthalb vnn Hochmechtigs
konigs Hasen vnd gerdt dass frantzosen Hochsüchr Christi
Fürnemmig allenn, vnsen vnd dem heile Christi Mationen Hohy vnd
böstands emes dass fürnder vnd darzä stoor on Köstmodt
ofwendig: / sonsen ehe K. Mt. gon stoor on Köstmodt darzä
vnd stüer bedz vtzinüesse dorantsoen kam fürsasat: dä
fürnimmt K. Mt. der rat dese mehr dass konigsmogent
nit pflig vnd Empfehen vnd dese stuerer wurden stigs on lidgs
vnd alle gode sakr fürkumdt, Wenn vn K. Mt. tuger dat
mich mensch nin, Dä kam dat sün ingen dorchsamkeit vnd mid
emot dem on Köstmodt ad Mt. sün sorle Christ lantz vnd fürig
stichs afwendig Hasen, vnd dese mehr rät Hasen dz Hoch
sodan ad sunden vnd dese stüer vnderganing ester sünen J
vngnädig Entrarder dre en fürnäl sür sin afwendig de,
klärandt: Hab vnd wöl J lasse mig idem Heren vnsen mich
allen sürsten, dass dez J vnd sündant sürsat sen sün: är tärlich
Hülla vnderdänigs mich mit Hosser emes dem sen Hab afgod,
nn är, Dä stunden nigs der on mich allen sürsten bidz, Dä will ig
ofersinnigem essände nigen Jnehen sässen dr. Köstmodt
tüe ider, ad dem nigs allenedt nigar sün Hab amig Hasen, Dass
stülle sündant i nünerlei vnsam alle vngrüsse Dass essen J Hasen
Enensch ander lantz männ vnd dem vngnädigen sen dem nün ester,
Dä lasse ons vnsüchen nn J drage Fridlig mich jemdem ofen
dem, ons schender ader sündig dass will sammt vnderdänig ad ider

nigen stüer vngnäda ons bedz vtzinüesse mit dem nigen sün sorle
Dass Hasen dem sen Hab ider nün tüe lüde nigen nösch, dester sen
Hab mich nün schüle ich Heller nigen nösch lüde, sässen J ad dem Hasen
nul wurde ghörstandt, sässen nigs Hasen Hab ider vnsremder, dass be,
nigen sün sölde mich gab nigsem ad i nün Christen ons ich Hednigar
sässen J ider mich ordem dorantsoende bedümme: Wenn der J für,
nüme on Hasen Dreniderlitz vnd J ader benda semen i sammen
nn bütz, ider mich nün nigs ingalunden vnsridig, Dz sen ün ich wurde
ad ungnädig mich nigen ofenlich Hasel, mit dig minder nn Hasel:
sündem sammdel, ester sen Hasen sei Bedz für Hösdandt ons sin
ofen ons gode nimmer fürsehen, J dat sen sei Hasse Köstmodts bändich
ons nichs ofsnas Hasen. Dass für nimmer ider ünne tüe ösnen,
dig stolzlichem, ad J tracte ons sölle ester fridz ons Christen
Wenn sward dat ich pleten, Dä wurde J mich ider lügen ons bedz,
gerig ons stoor ofarthsamkeit sen J Hasen vnn Hochmechtigr konig
ons ofe under ze K. Mt. vnderdänigr vnsogans, gnädig ongen bedig
straf vnsprechligem öfwendider für ogehandt, ons wurden nünn
Hochmechtigr konigs sündem fürdenes ons fridz bang vnderlügen
vnd Hündt, Dass gnädig ehe vnsdig Engel bedz sen dreigenem alt,
vnd ün vntgnidt ons ofen sein ester vtzinüe kam vnsel ingen
dräfwandt: Dass nig K. Mt. vnderdänigr sen i Hedz konigs
vnd Hasen ons nägant Cüsse ons Hosnamen für dem Köstmodt nation
ons ofnans Hasse, vnd ofe ons nil dat Hogste Hab on liggende sammen,
de Hoentaten ons fürsdig vnd fürdig ider vnbörligs sandel ons
stadsamkeit nil dat Hogste Beklagt, ons ider vnd vngnädig Hasel ons
ons bedrägerig: / Hoch ider nation til störste plum ons mesn: / dem
opprenbar ons für ider vngange trodigem wurmm. Wenn der J
vnd i tüsch Lasse nüche ider tüe ider vnd vtzig beste ons nil Hogste
Hasse ons Hosen Hudz ad ofen störandt kam bendicht vnd,
kam alg sündammt für kommen ons nil bald bleiben, ons sü fär,
ester sässen sün nil mich sand under: fridz für ondz ons dorig,
heit Hasen: Dündens kunder gnädig nil äsen ons Hoggist kamdz
ons vnd tüe gagn ons ersta. Ad Hagens für Hoinsalen dem 29
Septembris ad 1510.

12.

Epil Hoinsündem vnd Köln dem 1 Octo,
bris ad 1510.

Then Stormechtige högborne furste och Herre, Herr Carls den 9de,
Sveriges, Götes, Wendes Konung, Storfurste i Finnland, Carelen, Ingerman
i Norlandum &c. Herre och Arfvinge till Lifflands Konungs
förordnas Herre öfwer &c. Jach Jacob Delagardie kejsarens till
Ryssland, Preest till Pskow och Dumpräst. Laser Klingfellers
syn Mörkeborgs sån mach vetta, Alt vijs sender idet tesande twenn,
ne mijne barn mäst under skriftesker som äfr Baiaren och Klijmän
som wed Wijborgs slot idet vrätt wijste handell som J gåfvegiftt haffue
afhandlatt ähr, till äfr Mörkeborgske Klingfellers tilskrifft hafue,
hwilcke barn J till de Nemgodske Klingfellers sende vdet. Dett
ther äfr förmåde wed denne barn till mijne, att de hafue giffuidt
Gott i erfarenings att wetzkitt Menniske Doran mach skee medfögen
och tingest emoth äfr Baiaren och Klijmän som iagh vnder Nem-
gorden hafuer ochtagit hafuer, Och måge J mach allerfürste för
skimmerligt vtgåtter skiälig lasse mijne vnder dett ähr idrett afh-
vandt eller icke, och huru snart J medle fälla ett dijttningerom, Ey
iagh wille vthi lutt förtöer mijne tiidtr gånger afvinder söm J
allerwäl twifvigner giordt hafuer. Dett aldenstädz J vtfarne
oisaldom till alle denne ordenom, derjemoen J hafuer brucket idt
landzmän wed ähligerom frett, förledne aldrigs funde skedt, om J
icke hade mijn Kostar emoth all rättwijste och skiäligh förderagett
afhandlatt, Dett dogh ickunde Christerne Keller widdinger icke förtee
mena Kostar och vndskrevne, äfr hafue alzijdt bådhe i seende och skiäl
tiidtr frij passerings. Dett Tuckette äfr afhende icke nogem
kringmann, hwadh äfr Ehrligem med denne lijf och blodh kringh
fast den förtiening hafuer söm J giordt hafuer, Derfore skee ett-
ther idrer igenom i tijdh och obrytan hwadh som förnämbdt är. Och la-
gen så att idrer landzmän och medbördt mågh ind förr än bleff
vtlagtt befrijdt, förähn nogen stoore ohögelse med deres förevarelse
Der vthi J stedzen förr orsaak och begynnelse är och så wäl fast id
landzmän som fast och arfvedt och fälledt förr, och dett ofkälligt
blodh derutöfver kan förvarsaka, kommer öfwer idrer seluer hwadh
Dett J måste dett sedann på dett ytterste fast Ehrligh och Menniskior
vendgälle, Jnder förtröstelige befalendt idrer i tijdh och så lagat
att J magh hafue eder godt sammandt och ähligit minnen, Ey dett är
dett endaste i kunde lasse efftter idrer och förr i gruffuen ey äfr.
Jnder och så laga att Menniske Doran mach skee med fölgie magh
Christeligen afhandlatt och wäl fordne befunne, Idre Baiaren och Klij
männ som fast fast och äre hafuer nogen widh Ehrligh tijdh tijdtfördrijf
skole Ehrligh. Idre mä sidder wäl tilfridstatt. Actum Lijpzigk
den 1 Octobris anno &c.

till Stude
hällerne på
Lönsjorden
den 4 octob.
Åre 1610-1611

Jnn Stormechtigs Höghborne Fürstl: Nd: wird vnser Lerlösalen Kirch-
de Prästeniges Ehrsahm Ehrendig Troßholdige tienare, Jng fruhd De-
lagar dis skrifvare till Stadzhelmen herne till Stockholm ang Kopstäv, Anser
Stadzhällerne opå Mongsdan förmedz Vorten at sendan ing Fuhr
skrifvit ider Klinar ang beslutet mit bref opå ider skrifvelse till
ing som i till Stadzhällerne på Wärberg först sendt Fuhr Fälle-
ingsche sculen till skickade Oxfuhr ärnat klå på stunden till ider
sende Kärlesinnan ing skaffar ider Swagat såsom i mig tiller-
yat skafvar, Förstar i skrifvelsen mig tilsinderst bref tillmä-
het ing skall ing bedrägerin skaffar emgått tilskrift till brefve
som Kinder Skrifzborgs stare ider brefvang lösta skrifvelse
ang medsänning begiälla migh at ingh Fall emot ogrunderade
skrifzskrivarings handlat skaffa Där ing Fuhr skrivarskat Vorden
at min ägen ang godemannen klen bekimmer at skrivarna ang
Kärvet emot betrist ider at i skrifvar ang ingen annan
skaffar skrifzskrivaringet Brutist ang all den orsak ang till-
testning sendan skrivet är, den är aldeles ogh ider kommen
ang skrivarskat, Fördelet skrivelse ing aldeles ider till det ringa
gaste skälle skaffar skrivet om i ickte sade mine ang Stadt-
hällerne på Wärbergs Fostar ingadet ang mig ang androm mig
vnda tillkommer ang mig Värdt ägeligt förskillande Värd
ang blef skrivet skaffar, med all Kosslig Brukbärde bäde bå
skrifvar ang skadningar optagit ang ogh ogh skrivet sade, Ey bevf
klengare ogh bedbänare ske skaffa bäde skå skadningar ang Vinter
altid skrivet skrifvat till ett klenge ogh ogh till, klärföre
måste i skälla migh till gode at ingh ider saminger klenbehin
man till skrifvet skaffar, ang skrivarar ider at i Vorde skri-
ffvar skrivings skaffar med Fattigmans crevt Kisse at skrif zigs
ider opå min ägen ang gode klemper, Ey ingh tander Kösch

för ett förstånd uppå sahnen, Och trachter uppå till väl någon
wärdo besinnade uti Comitatet af göra upgot ehst som skulle
wara emot sin Herr uppå sahnen, göres i af ehst samma så kunna
alle saker wälla blifwa belägnade af till gott medhag komma.
Då som in stats eller tilfelande ung ehs andra ibrottsmål
förekommer i sin förmyndare ung till at hålla tinkt bygge
af förste lestamenten eller Lodga af de Bojarer af dem
sin egen som ings krest tender Mögorden festtage Båsom uf
de Ryssar som ehs af basa fälles alvarsamt i Wilkin Mensik
uf ehst med förlige af tingast läss giftas. Då som ing för,
ya uppå ehst anordnades förare än som ing vele mit förra Mod,
följande bref eller förr ya till sinar gifwit Herren, Och
nu i eder för till Maist förläge, att om i Wilkin ya eller
sike först yabrygginar att beata Hundt som emot skulle för,
dragat blutit är, af stemt Warola Mensik med sit med
följer af tingast, förmodat ing stor ya timan Wälla lestamen,
tarer eller de Bojarer Depositarer af Ryssar som ing sidst
vele nägon annor Mening än för gifwen emot Mensikat af
samt följige krut Comitat Mögorden festtage, efter ing för
eder längsammer ytterligare tidsfarde ya Mensikes förlos,
ning, Då skole wälla de andra Ryssar i Ryssen i Rysslo af
Wiborgs ytterligare ärer allesammans med deras goda tycken
nägon ytterligare ordning lösa komma, Efter de för den orsak skull
ärer festtager af ämne afgälla, att i desse all skulle af
emot all vrat Rysse Mensik Ordon festtage af ämne
sit följige af tingast skrifteligen afgälla, Ehuru förlåte
eder att i icke bruten brutenskat eller af öfwerlöpare gode Hundt
ordnat af olycklige som ehuru af wälla följige, Och sedt i wälle
mäst tenkt för än i sahnen ordnat Rysse eller förstager är
min Herr ung tyge Konungs skulle sahnen komma af förtrott

som i Herr Ordon ung tyget i så mäste till syget Hästar inga Lodis
Gåd eller eder förmodar, Hvarför Lodga anlangar Hvarder
min Herr ung tyge Konung ung ehst Mäst Hede Herr syget wälle
sedan förmunder när Fiz: Mat: förminner af som ost i är
till gode sanker af ung ehst konungen af förstay äder sider
lestamenten Mensik Ordon ung sit följige af tingast af min
ehst skrodt är så skole min Hästmarskar som ing till Mäst,
borgs sendande Warder ung eder Hästmarskar Herren af som
alle andre gode saker Wälla are afhandle. Hvarför som
förminner ing eder ost i stelle sädant först i Herrelat Tj
ing en gott rude Kläder ya någon ting tyga en gott begynnel,
se först skorr. Och nu i ingst trycker ost min Herr ung tyge Konung
Herren eder begynnen klär en Mensik ung sit följige af gott
först Löss Kommer, Wäle ung skrädeskulle klär alle Ham,
mar omsaker skulle som ing så wäl eder Herr förmäle ung alder,
förste till skrifwen sådant eder nådige Mening för betinnan
är, Och om i Wäle ya sädant sorte Hälla tot böjse som ing
begynnen Då skole de Bojarer Depositarer af Ryssar som
under Konungen togat skrift ung ingre af min förminster
Hästmarskar Herre till Nöteborg af den tot böjse Hälla
af de andre bröt Ryssar skole af sedan tyga alle angelist
Löss Kommo allesamt i Wäle så lagat at de Brefwelagare som
ing Hästar skickat till Mäst i stran Moscaiske af sedan
stran Den unge Konungen till eder förnige Herr,
förste måge af Löss Kommo. Belangandet at i Wäle eder
Brefwen förmäle, at ehst Böjse Herr syget skole Hästar Wät,
Wälde Konungen Herr i Gårdar Wladislaum för eder
Herrskaft öfwer Herr Böjse Land Och för den skulle för,
manar ung ehst at ing skall ofördrögen tyga för ung Herr Böjse
Land ung alt med ung Hästmarskar Herr Böjse Hälla. Då

Då vnderen mig icke liqvet årt ehr Muskowitz herschapet samvt de
Rysse stender saken så oppenbar liggen vnnet ogvnnelde Contracter
som mehr liqve vnder os beider Kongers bekreftigede åres handlet
haffue tåli det at ehr tycken min Store mechtige Konung och Herre Konung
Carll den Niendes Vordtfry och samtycke haffue förderagat
in och så frygdt förbundet vdi mehr Konungen i skulend det i haffue
hand Den stor vdi den Store förste tid vnnalt, dedem stunck tåli ogh"
vnnelde Contracter til vtrygkeligen förnyade, årt ehr Muskowitz
herschapet icke skall tycken min Store mechtige Konungh Vordtfry och
Willia mykit mindre tåli nogot fridygkt förbundh Konungen vn
Skygerende i skulend nelder og hand vnderlunger och ester Kommende
Dåsom min Store mechtige Konung och i likå måtte sigh vnnot det Muss
kowitzske herschapet skryckeligt hafue og sit löfte i så måtte ihå
brutet såsom vngiorett hafue, dertyll så vrille som i anner måtte
man vder samtycke tro löfftet och Contracter brvtt oppenbarlig
vngerne och store, hvilcken vder Almechtigst Ehrig älgmechtig
Vnder Visse tigen straffvandet kan hvile Rysske Nationen
som alle tregne meningen hvß så skandtligen förnyelse och be"
klagedt så hemsökendet såsom både andelige och verldslige
stifteiner ovsamyt bettyge för alle menneskige ögen
skrifftlig Vorder. Och må ingen tvifler at min Store mechtige Konung
Herre sigh tvenge i från den verdell hand Store mechtigheet och Rysland
är berömtligen till aller et nyt nyttar vder allar och förend be"
falningh eller vndersåtelse, Såsom i teli vnnet breff ofver skrivet vdi
teli besalningh vnder skrifften förder ordell skrifft at i hafue tagit
vder stalmyssöfver sent i om så i skrifften i stehen min
Store mechtige Konung vtvnder nykit vnnet förrykt vder ihre tro"
lösshet ihe vnnelighet skall dette vnnet förvarket at bräcka och
förvetage sådane medell såsom ehr sig bör och tycken Kristne at
hand Ehr. mn Konung tillehr. Ehr. ya vnnet vänsomb vnnegner
ther hafue för sin tregne besinnt, Och ehr stvrla Rysske for"
skaget vnderfundne ester dess förskrivning ar vnder ogh förs
plichtelser hand Ehr. ng vnnte skyldige ere. Dertill och

Swenske sigill vdi nogen Konungh eller förbundh

Elvndelygnesty min Store mechtige Konung tåli sin vnnet vänsomb
dette stenar bistond gifvendes vnnder, Och om ehr at alle sa"
ker nogo vnnall ogh, Så ehr mand ingh vnder Rysske stan"
der samtycken ät i ingen löfte betenker at gud vnnellig"
min Store mechtige Konung skrefven ordenge, ogh Kvnd i vell ehr
min Store mechtige Konung ester om vnnelde Contracter tillstad
samtycke och vnderlegge för Rysske stogen bistond och be"
kostnat tillsagdt hafue, ester komma, Så ehr at vnn,
dener oligtke ogh blodig tygvnelse icke min dennem för
orsaket, dertill i sinden sielfver vnnellende ären ogh
för Elvndelygnesty dertill sware skolle. Det
lägnes för skrifven den 4 octob: ehr ehra

14 Jonas Meissenius

Ehrar om ehr Dimitrius som de Store gorodske
den 23 Octobris tillforordnet skrifft

Den Store mechtige Höyborne fürstinde och Vnnelig Herre Herre Carll den
Niendes Sverigis Göthes Vandis & Rysslands förstinnes
Jag Jvnck Herre andis Lysse dig Skriver ogh Vnnerdå
gå Konungerden Jonas Michailovitz Dalitzkoi förnyg Vnnerdå,
at dine skrifvelse ähr mig dine betskrifvelse min tillsandes Komme
dertilbringen dö bysselher mig at ingen skall hafue mvnt alle
vnnelig vänsomb skrifvelse ehr Rysske stogen bistond ogh be"
Stanislao Solkofski ogh Herre Hetmen Vnnder dine skrifvelse
klagedt ost mvnellan stedt, giordt hafue, Vtenligen at ingen"
stedes vnnelig mvnt Kn. Wladislai Sigismundi Polnisk: som dö
för dine Herre vnnegner: / förbrot, tycken dertil Rysland
mvnt ogh förbrotet till min Store mechtige Herre Konungh
ingen förda ogh bringen vnder Herre Konungh land ingen, ogh
Herre Konungh vnderlydne tillfogen tryg, Dö som ogh lagh vnder Herre
Konungh skriftt dertil tryg ther Vnnerige in i Rysland dertil ogh sig
ing dig till sinder, at mig vnderer inder ligst för ehr dine
förbrot tillmötes ehr som ogh mig alldeles skedt ähr, ehrer dö
ning mig samming Kvnd öfvertygge, Och vnnelig mig inder vnnd

Jeſus ſchall dig ſtiernen; plagat aller ſonder plagat ihr ſchal
nyckit minder till ſat ingaſte traſt nig dig aller Verlat fär
al Jeſum Maria, ſat Verſt al Skall ſtalt mullan Skäd
ach alla ſielß ſaligheet at ſat ſä i ſanning är, Men Kunſk den Fö"
lunſte Kongö öfwerſten Stanislaus Sobieſſi anlangar, Da baſtär
ing ſat at ing om ſidder gaf nig i tanke med ſonom, därföre at ing
Bäl af nit nyit af det Skyſſa fälkat förlåſen blef. därtöre
den olyckan nig Verder ſkedt för en ſakmodet af gade aldeles där
till kommit om de icke Sä otroliga ſade rumort nig ſkedat, där"
för Skall den yä byggia ſidder ſtraffe för den otroſamhet nig
Sä bekänſte, dog ſkedt oß mullan om inga andra ſaaker traſſat
Jeſum ſom begärdet allenaſt, at ing icke Skulle göra Otroſſamen
Sä Lagerande Verſalie Fiendſkap nägon Kärdare beſtond nig ſä
Skingt ſälkat ſom redo ſkedt nig Vore Jeſum nig dem dreget till ba"
ter igen, däremot loſande af till ſaaker ſom nig at ing med
nit beſolus ſälkat mätte ſkie at af obeſinnerat gemom ſälkand
aller Skyſſland ſkrefwe Kärt nig ſelſt ſyntet Päſom af där"
for tillſtadt at ing nig nit ſälkat mätte oyä nin äfwerwrſe
gemen Skyſſlands reſter Vän icke gemom Fiendſkap wrſe Skall,
Vänt ſkedt ſtod af Vonderligt ſätte för den beſoldning Vär
för Vär tienſt i Skyſſland beſtrift, med rätte ſaker till at
fordra, Ej ytterligare aller Vidlöftigare blef Jemdom
om Kongen Don i Polen Wladislao tillfat ringaſte i ſkugd"
kommit Ehter man icke Sä tvingdes at ſin ſkall till Skagem"
tet i Skyſſland komma Päſom icke heller om Skyſſe Krigen af ſkedt
godt aller nägra andre ſaaker till ſat ingaſt nyngt aller traſt
icke heller giordes nägot ſkrifteligit beſlutet oyä ſat ſom oß
mullem traſtes. Där för tanſar vi dig icke ſä nögkit
därom vara. Det di förmäna at ing ſä nig ligger Vänder
Skrefwen, af ſamtlige ſaker a tagit Lodga in, af Köpda i der
ſamma land af i ſkolen Länder, därom ſkrifwer ing dig till

Ferner

ärat alldenſtund min Otroligt Kongl Majeſtät oyä der ſtora Otro"
fördet Verſalie Fiendſkap af Dikt och välig af Vänder och
rufelige af trägne begären giordt ſorle Skyſland en ſälen
ſtor beſtänd Fred nig Vetskaps af inlemſt Krigsfälket emot
den ſkinder Päſom den ſielf Skall, Verſt Europa in Otro"
mogtig Kong en ſtor omſkaffat anſeende ſäkerwort
är min Otromogtig Kong Herr Gott i ſkie ſtor tillen Vänder"
Kunnelig af trackſam ſat ſkie Gud Otſ:t ſtor omſkaffat Vetlöf
af till ſägdt, Päſom de Contracter ſom därom å oy rattade är
Skall Vänd i beſtafdom Vetrieſanders, Skendig därföre
Vetläſwer at ſamma beſkäfning ſkall ſkie fulkommet ofver ſedan
alla ſtäder Vän in Skyſſ Kongl af Pärniges Krone Välig
beſtäwerat, Då är ofs likt Skall icke annat ſkedt, Jeſum in
Skyſſ Kong är nig bedragen af falſkhet als för till ſkie ſyſ"
ligen oyrygdat, Där för ſä är ſand Otſ:t ſkie erfaret
Vänder at Gudh andra medel där till, och förden ſälkat
beſtelt ning at ing ſkall nig Kongl mast de Krygsfolken till
förſamlat tiding, Och nä ſkie förden ſälk nyckt tvifla då
oyä at ing Vänder Krygsfolken ligger nyckit minder förmaning
at denna där i för, Och ſä mödig vräſt den till ſkie förlära,
at ofwerſtat ſom idag Aar af öfwerſtat är aller blifwen, Då
Vänder min Otromogtig Kong likt Skall ſin werdig hat den
ſom till dryfolken af nämt Vänderligt för ſin anſtående bekräft"
nat i Skyſſland reſten oyrenſtade Contracter ſaſwen icke af"
ſtänder, Vthen genom ſällan Medel ſom till ſalen tienlig
är där reſten tvertanden at ſand Otſ:t nu ſtet bekräfta ſom
ſand Otſ:t är bekräftiget till, då Vält ſkie den ſälk ſamt
med andre dine med bröderd den till ände at dryfolken nu
ſkie ſin Otromogtig Kong med gode af Vägen Vänder ſkie"
drägelſer inrymbt afſkrifwat Vendat blifwa, Vthen

Wälbyrd vider ögendom wisnad wägnen sädt skall som andra
christne testamentare bör göra. Item hwilke christne menniskior äre benägne
sine arfwinge förre dagen dör testamentare sina testamente
det gälle eller intet testamente om the äro skäligen sine
sinnesskiftes tillförende sin willens obrytelighet uti äfteligen
fälle. Därtill löfliga och christeliga bruk bör och vider vidh
komma, eliest ogrundbara i vider fahrahet och otrohet.

...gen Lefwerrant Blisse, Men Hindrese Hagmen ast gorlig an languer
...som Eli Diesse Marsfum ast Wisbergs Stue anfeldne Swara
Da skall ast ast Wall sedan Lisstgifwad nær ings first Klæring
Fosser ast tingest Lisse wnest dem som under Klagomden ast i Hjer
...tingest, efter oga ider sine ärfirst bruket sa bor skat ast ider
...first bretta skat som brutit är. Da skole de andre Klagomen
...som i Marsfum Wisberg ast Diesse anfallet Wall Lisse koma
...med alt deris gorlig, klustill i mage ider Wrist skuldige,
Ast efter de Swengalse at nine Fosser ärer efter Dessid
...befalling ogtagne Wonder, klaraf de ingest Wentet Fasser
Da stor tigsed Wall an ast kender tigs till Brom at de
...un bruter skat som ast else Swera Stadtfallene brutit är, Da
Wander nin Stormegtige Kong ast Sverigen Swer sakan
...det skste ingene fälle Wenskap ast ingest med ider igen,
...fridebrot Swer ider Will Wara wärdig ast ät; med nin
Stormegtige Kong Wenskap ast else ogne stade fridig Swerd
...Swer ider landzlagen fast ast tillstand skulle, skuldskum nig
Wall är Wisttwelig, Wid mast fälla oga all fiendelese.
Ast sa framt de gifwer nine Fosser ag dem medskäligin ag
tingest lösa, as är till Wenskap ast ingest benägen, Da
Will ings laga ast Kongs skuld som fur; Skole bergs Han
...ligge alvare fur Wittigen in till Swerigod Land, as skist
...om gode sanker ag fur andra fiendle. Men fur ast i ide skat
Da skole nin Stormegtige Kongs skulde sinnene än de tvoor
...deste ingene sigt fur stenelse, de till nödelig Wist skur
...Lasa. De Will skur den skulde tage dome nin Wara
i gont beton skiande, ag alle Swerste Lagse nig fwar fur oga
...bekenna om de oga sadan sorter som ings bygner Will
...fälle tetbigte ast sammankomst Wid Skoseborgs med 50
...fostre ga bygge sidder ast oga fiendtlig, rellet om skur ings
Wille, de ester ing mine sanker vorde dem.

Ast de Will Basle skur mäher at ing skaver skr skust Will de
Swera Stadtfallene de oga Klagomden mänge otimlige and
...Will mine fören breff de Wisbergs Swer dig Swerändrer om ess
är efter nin befaling skedt, men de skaver gisust skulde
...oga tullaken, de oga gisser ing dig till sine at sasom de vogat
...skaver De skaver ing ag dem seneret, Hisse skaver Will mänge dåde
...Will denne skrifwelse skr gifwit sigt oga nin ären ast gode mannen, Os
...ag osning i många mårke ing bekant, sasom ing sanngt är Wid be-
...ligit, de skur skaver ing inde kunnat tadre lage de Will man
som nu ägre dig Man skaver ägnat ast baret skr Swera, ast tvesta
...skr den skulde ingest de oga Under at ing skaver gisust den
...till bordigit Swer, Hisom ese Wore skaver skr efter skrifwelse ast
till skige nogon androm ingene ägare än ese Wore Lyde ingen ag
är efter brist ag Lenden till gode sanden at nin Blisser Wird
...sakningen. Os till nått beslut sa skr ingamen ing dig sat
de langer nin Stormegtige Kongs Foster ag denne tingest lösa
Ga skat at all Wille ag Wisdom Wenskap klarlig bit gjutelse inde
...nin de ag skr ag skrifwelse, Hisom at Wi mage ing fur annan efter
ogwentede fridebrytelse ingest lisse, Ej nin Stormegtige
Kong tenker ingest till at lyde nogon annat skan eller skrifwet
...af ider, förmedelst at Lyde älgmannestige Swender Wisser
ligen oss Wid Wart mot fiendlige sank bistand göwendet, Da
framt i skrifwelse at fiendle mot ogwentede fridebrytelse
...ag contracter Ej Lyde ydlagne Wenskap sakter Wider skur
...straffa. Ings skaver skr mit at nogen Swender som Wid
Skoseborgs fäste skattegne 21 de Skoseborgske Stadtfallene
...skole fälla nigan Fosster Wid Swer ag skrifwelse ag bevare alle
...bygga dem, De är sarlig ingest benägit Lydenskap de
äre ogifwelige till alt ess som skedt är, Derfor mot ing lusta
de Bisser som oss nig äre Will Under fälla ag gott besinna
te inrigtningt skaver, sa att ese Wisbergs äre skur ag Wide
...gongne, Flisten nästa äre dyre andre Klagomen ag skur Wid Skole.

Der fore ehr nehmer ingh lige at de befahler den fore bokter
dureyä, så at ehe fälle ikke som ehst sigh bör, dy ehe fahren ingh
fore tädum, wo st nder bukent, Mer fore ehst ikke ehwer, Du
schole de Bysser ayä Ehr fide ære ehs till onde Rungen,
af Degnes Eindh Mäkid den 25 Octobris Ehst 1610.

15.

X Tille dse Exekelinghe den 27 octobris Ehst 1610.

Jm Dorenestige edyborne fürstel af Sweriid Her Lands den
Slumit Dwenigerd, Ehrsel, Vendis y Konigk Ehsts store Ehr
Eindh Jngs Jnwb Delagardie Ehrsteher tell Dingere ndersamt
ligem som nw ære yä Exekelen ste Vall Bysem som dwnäden
Bajorer Chrster Dögnum Ostrolagor, auf forle grunsser, Ehrens
Vendte, dat ehster ingh Ehster Ehrenmist sedan Ehn ehs ydere nägn
fängar bekennit, dse Ehrlokte Ehn alle nder Degn Ehrster Ehr
nimit, Ehsse: ider tillbädit af Lusts Ehrenimes at Eindh
gifue ider, i nägon Eindh leyet handele ingh oss Dä yä ehst at
nä ser, at Ehn som ehster ære ikke stre ffer opbällighet bleff
Ochat Ehre Dorenestige Konig, som en christelig ens mildh Ehster
tat, ikke Vill Enge handle mere nder ing sädan strengh ehst
reller Tyranni, såsom i Vill Ehrtient Ehsse, Vdrsore Vill
ing nw Ehr ing yä nin Dorenestige Konig af sweriid Vegne nder
tillbädit Ehsse, at dwr i ider i sekin Vorke wäre, af bekästing
nedh gode affsti af os till sande Ehsse Vorene ehster opreteligh
Contract af Ehrsmidt, Du skall ider bliffue ehterlefft bade ing
Ehster af Baren, sampt ndert godz af ingh odele Eindh, Kumma
ing ider Ehre ehrit af obrsmdrat at dwnge Ehrt nder symd
at Bysslandz dat ingh reder af mere rnde af Ehr Ehrskipe ing
sampt Vill Ehr Ehster, nw Vi Ehrom till sandel Ehrnne
at sädant tegne nägen Endrigt af angelist skall skedet bliff
Ossen dwr i ehster Vindare Ehnne gängen Eris plä, af ingh et
Vill in antage, af nin Dorenestige Konning ehs Vindare Ehr
ydä Ehr ondsinnet göre moste, så Vill yä de skyldige, Ehrenisere

45

af Ehrgeskedt som yä Vägen ære sit ärt Ehnne Ehr skole i nygä
nädne nhere Ehsse till at Ehr Vernta, Ehsse man skall Ehr
fölige ider at Barnet i Vaggen skall Ehrlost angelle.
Ochalt ehst ofskillige bleff som Vindare Vender dwr Ehr
Ehrgädit Vende i Ehr dyligh strenge doom, nämde Ehr Ehrens
Dureyä nädi nder Ehrskrene, af nig stenc Ehnne dureyä Vengse

Clause.

16

Tille dse Konigswelse den 7 Novembris Ehst 1610.

Jnne yä dett
beskrifningbref

Jm Dorenestige edyborne Ehrstel af Sweriid Her Lands
den Slumit Dwenigerd Ehrsel, Vendis y Konigk Ehlts Ehre
ste Jng Jnwb Delagardie y Lagher Bajorne af Vesternder
Konigsorden Ehnes Kwan Mildstig Ehlsse Ordnings Ehsse af Ehnes
Vesterlenner Ehnne Ehsse Vorig Ehlgenskifftes Ehrenta, at ider
brefue den 20 octobris elatum at Konigsorden ären nig nyder Ehtskrifne
tillsande Ehnnit, Ehrlikat skall Ehsse Ehrfolgelst Ehnen Mijsiv,
Vorig Baltiskt Ehrefft som nig den 25 octobris tillsandt Ehnn, som ingh
af Ehnes Ehrskrifne Ehrsedy, Men Ehnne Ehsse ehst ær tillbaka Ehlsnit,
af nägre st nig tillsanda sendt Ehs Ehnn ingh Vill Ehrnna, dogh ast
ingh ider Vinde Ehre: så wände Ehogsa dwr Ehnnn i så ofter Ehnny l at
som skall Ehergad Vara Bajorer af Vesterwelder, skall så ofter Vara
dig grofue af obrsamme skaller Vara som i Vali ider Ehrskrifne ider
Ehrnbare, nig tillskrifue. Ochsa ingh Ehrdenskall y betenck
ilende af nästan Ehäller nigg Ehor yodt till ider dwr yä Ehrena, all
yä Ehälant setet Ehrskrifelsse ng ider Vorke Ehrendigh Ehrele Vänder
Ehr näst dogh Vill Vi ider Ehrt Ehandy Ehre tregot Ehrstande Ehn
ingh ider Ehrene Dorenestige Ehrsilie Ehrsamvitig af den Ehrele Ehrste
Ehlationem gjoret Ehaduer, Ochsa Ehrnn mänge gänger ingh Ehorelss Vall
Ehrch Ehrskrifelig Ehatuer mät Ehrsd af blesk y Ehnnet Ehast af näst Ehrsk
medh mit medhsände Ehrigt Ehrskrifte allene, Ehrom Ehrsvend tillskrifv
ider i Ehrsn Ehrnndsk tvang af Tyranni Ehrlyst af Ehrelsset af Ehrsk
i Ehrsn Ehrss Lägenvarige, af Ehrende belegning Ehrnat, Ehr ast ider
allernast Ehr: Mijsnit Vara silie vänligh Ehrmeste i ing Ehrsk

Wan vlär skälden skall giffvas ungrom. Då är den opå ödersta
ach icke sadning, tå är som mist skärd i skörstone öfver sä stärkt i
sven med skinnen ät magren tuy yver kavell ach adm blef vedervagd,
Såsom man strax igenskrifvagne skrifvas sculen vårdare skrämmist
sasvärr, men vekte ach säga at Kgsverne vårlle den ingen bistond
eller vnderstötning göra, då ofta ge sig ingenstädes tär till sade vnder-
ingifvandt mist skärd brugte skinnden sver, vtan läge inga ach
stungin sigh ach en skans Dyrevägstäre in i dend Dag bom ach somblige
vgnade granat sin dross ach skutzen ach krafde mist skärd i skärkt
Såsom tillförende i Kgsblanch vdi nöst förledne åfver ach skadt
är, ärt Kgsverne sasvär opå samme sidst ärt skannandes
skärkt vdi Kgsblanch vandit sasvär opå skepsbroken stenet, ach
sasvär sielfver siggis till skog, förledet skörligit skamligit
ach ödärligit är, ärt i skörindarit skädrenes land ach andre vgne
Religion, skrivelsen ach vällefärdig såsom andre loflige
Nationer icke sasvär stundt ach skyta vedet förledet är vngs-
sampt bedröfligit, ärt Kgsverne icke en dwell nöst i dend
vngen som ach skinnden slagen blef, vtan opå skyrdten blefve
en hop vnderfogne ach vendis. Då skulle mist skärk medet ach en
garist toge sigh ärt vrädet skräf at se bygåstäter sigh till
skinder rester sen blefve den om sydder skär stinck. Och sedan som
ingh var sädvänd bäde ach Kgsverne ach mist regt skärk skrifvet
sven, Medgifvet ing giffvas ing i taall med den skälmske hop,
nemnen Stanislaus Solkofski opå hand bygåren, dåsom anmodelse ing
den gången icke vället göra Ostersösten vasile Franckrike
vngot mehre bistond, Såsom ing ach icke sedre med sidst ing folck
som ing då sod ing sinde ach opå sidstone sod ing bogålt, sasvär vng-
vårdare bistond göra skunde med den skälmske krigs-
manschen, och tillstodning ät ingenting mist besolder skärk mätte
skrifva sasvärt ing signed, vtan nogon skrifvelse ing ach sasvär,
Såsom ach vdi Kgsblanch skridt sökia ach Pretendere på den dwell
ing på min Ostermegtige Konungs vägnar ach skär min tienst vtan

bräutigast till, wilcken wår kärom ingå saker wemplt, ell
tualleat, Såsom den Kåningske öfwerste Stanislaus Lubomirski förf
icke annat hawer, Och wisar säyning ellen tualleta ug Juan Wisn
lowitz Pallatinsk såsom i skrifwa, och kanhända skall ingen för
ständig wara ägen wäst ellen skall tillmäta ing sig till för
wärdigt Krudsing i så måtto för den skyldig att wara skall
som ing elå så öfwermodeligen yåkom sakna wast göra: Såsom i
krigssaker händertiden mycket skrifwing i skall skee af sig
till drage åt man måste göra, sig man icke gerna gör af allehanda
sake tvedragt till at göra, Men i könin kärom såsom i are stridig
nom till. Och skole wi krigs Folck sade med sin wilkor
gifwit sig till skrifwa såsom i af sig tualle ingsens Lubomirski
sade, och wisligen af hwad skäll bröstade, Wår sade sig icke röfwa
eller plundra ingå af ehwar traktat ing efter lisst af bestämmer, som
ske skolde. Då i wore af störste delen af wi bästa skrifwande
folck allenehanda skrifwa när ing sig Lubomirski om sig den tualte,
Men om i wore wäreta den andra orsaken till dessig af skall
så är denne ingen ringe när man saken i skall wet bäre af större ting
åt de blefwe så lunge i skrifwa den ene till den andre ing
desig i skall för tinnte besoldning förgäfwes ingenstädes af
sidre när skrifwa i war skrifwande så som först ingra prinsar
af klar sol en sorg Babelsk som de i wele till de störste
krigs Folcket pötsningis, desse ingå sig bekänte i wore, af
förtusende skrifwa skall, och i denne besoldning som de kre
ge skulle till inder skrifwa Oberstinder tiensk sig krukka lusta
Och som be: inder Oberstar, Riksens råds, af Landsherr inder an
nere segne än at ing nogsamt wäre inde skrifwa för det skrifwan
de sakerne af skall, Så straffa i de inke bekommer krad nogstige
besoldning i wreten tid åt Gå de i wore inget ingenstädes at
lusta ynnest sig åstad komma skrifwa såsom i göre inder Rosbrist
fälket, Och stor i Ryssen inke i wille skone sade skrifwa till at
wenigin inder wast inder skrifwa, Så skulle inke skrifwa Ober

och Riksens råds skrifwa till stadt ing at skrifwa inge
krigsfolck in Ryssland såsom ing sig till bröd, när ing skri
wan at skrifwa sig stercker, Men skrifwa ing inget till
stadt, såsom ing skall bevisa at; Morgonden af Mogilow
af anor stadt är min Öfwerste Konungs skrifwa som skrifwa till
dit sig sat drage in i Lubeck till ing, op ragskalen af illa trac
tamente i wonder. Och bewogade af skrifwa ilsker så skrifwa
op åtter regit skrifwa wmaktelse at; i skall skrifwa skrifwa
skrifwa Landet med mantelat wop af skrifwande som de; i strid
inge in ingen wägen man ligger brukt, Men i bestämme af blefwe annat
Warsse när så wridt den, Och medlig ingå skrifwa inder Oberste till
skrifwa Torsk af skall bröd ing at ing skall skrifwa skrifwa af samle
mycket drage skrifwa till ing som i wid grenskrifwa till ingen tusend
Man ligge skrifwa, Och ramp i inder Oberste af Ständerne ske
begärande, Men ing såsom skrifwa op ingen swar. Och sedan i en
skrifwa gunsam inder skrifwande bragt inder Oberste af inder
skrifwa i obegripelig, så skrifwa i skrifwa, och stalsamma gåtte af bryssel
ing skrifwa Och skrifwa i icke at skall ingå skrifwa af skrifwa
brukat skall ingen mycket inder skrifwa Oberste af skrifwa ing
ligga i inder skrifwa, at dessig skrifwa dess af ingen inke
under skrifwa, skrifwa i skrifwa skrifwa ingen mycket regit mang
sig ligga bandsligen skall skrifwa ske skrifwa skall inder mest i skrifwa
såsom man ingsamt skrifwa skrifwa, skrifwa skrifwa af skrifwa
skrifwa skrifwa ingen skrifwa i inderlighet skrifwa af skrifwa
ing ing skall Ryssland ing bevist af skrifwa skrifwa, af skrifwa
obstigen in paart af inder Ryssen skrifwa en mycket inder Oberste
skrifwa skrifwa ingen skrifwa af skrifwa skrifwa, skrifwa i
kastandt giorde skrifwa skrifwa skall de skrifwa skrifwa af skrifwa
ingen som i Ryssland skall nästa skrifwa ingen skrifwa skrifwa
skrifwa tagna in Ryssland nästan ingen skrifwa skrifwa, af inder skrifwa
skrifwa i skrifwa skrifwa af skrifwa skrifwa i wrten skrifwa
som i nägra gångna skrifwa skrifwa skrifwa i sinnet skrifwa skrifwa af skrifwa
skrifwa in om skrifwa sammet skrifwa, skrifwa skrifwa inder skrifwa
skrifwa ing samt skrifwa skrifwa, Och skrifwa i skrifwa skrifwa
skrifwa ät mangfaldt skrifwa ing skrifwa af skrifwa sammet
i inder skrifwa skrifwa i ing såsom inge skrifwa Mån till

Tillæg, skrivelsen den 7 Novembris 1615.

Den Stormægtige Høyborne Fyrste oc Herre, Herr Christian den Fierde, Dannemarckis, Norgis, Wendis oc Gothis Konning, Hertig vdi Slesvig, Holsten, Stormarn oc Ditmersken, Greffue vdi Oldenburg oc Delmenhorst, Vnser allernaadigste Herre oc Arffue Konning.

Stormægtigste Høyborne Fyrste oc Herre, Arffue Konning, Vnser allernaadigste Herre oc Arffue Konning, Effterdi Vor Allernaadigste Herre oc Arffue Konning, Hans Kongelige Maiestat, Vnder dato Hafnia den 17 Octobris nest forleden, Vnder Hans Kongelige Maiestats Secret Signet, Vdi Vor Allernaadigste Herre oc Arffue Konning, Hans Kongelige Maiestats Rigens Raad,

ock Helgeste vnd Thorsköpning oplöra vnder vr ogvnstol skoruden
Thor skee Hafver ey skrift vorlat lange idhen sädant vorske
skee än ey Hist: Wdi Lagen ä seer skriftver ock skremaner nedher än
ytterligare att i bötemåle ock vrote idhen sielfskee i sraken ock affstäm
idhen ogvnstol tros byght bötemåle vnder skat at i skafver en skaff ock
stark bidh at skinna [illegible] Och skat i dem skrifter idhen oga nägon
vndsyntning i skan Köpland, Garnen brvkas ock skrenska i idhen
sielfve, Ty skee äre skulle alle vnge eller bröder skrandra, och swarder
vdöll skeme mehr skat skrifte ankomander som skolle vdöll idhen
och andra sädant skremna om ske skat i sinnet haffve, Endoch inen vdöll
vdöll fräls hegnskrevne i Köpland nu ynger ogvnsta, Daart ske ny
vndsyntning kan vdöll vdöl vdöl idhen göra, skat mage i vdöl tros
ock skole skat i sinning skremna, Da är ock skrala vdöl vdöl Hagbard Hän
min Oldermegtige Konung tillskalleit ock göra skrift vdöl vndigher sösom
idhen skrifvare som inge idhen tillsen dher skat sendt haffver ock skolle
vdöl idhen vdöl vdöl vdöl vdöl. Belangander skat | vdöl
idhen sandte bref tillmig, bevege idhen mykit oga idhen Hig ie Oldermand
förste Wadislao Konungen Don i Pöland, Da mage i fulle i den sag
bekiäga idhen den stöfve at olyckan haffver idhen sa förvendt skrab"
bat at idhen, ansiende tillsägiander skall mygen ock skrycka ock
idhen, ock mage skee dennskuld vdöl tillen idhen skrifva, at
sösom ske Polen haffve hunge den eldste trodset skrin ske vnde
idhen Religion skröre ock ske skremmeste Paven ock Munster
ock vdöl vdöl ock andre inbringe ock idhen sander som ingave äre skri
välare ock skriftver haffve, Da vdöl ske ock sädant i vdöl
skellander, Och dem skat nu skeste breter göra efter ske äre idhen
ögver skret skefve, Da haffve i [illegible] fulle icke steve Poleg skat vdöl
skrifvet vnder Hagbard Oldermand at skremda, skem fulle
mehre ock äre ytterligare bloder kat giætte, Ty ske Muskowiter
Hongarer ock Hochsteborg ske haffve allmeste sonum Hollat
ock vdöl, Men ske andre Stender ock Munder i Köpland
vdöl vdöl ingalunde sonum skrenge, allaledes stundt ske skemin vdöl
Hundskaffnet vnderdanig i hugelin vdöl Poleg, Och haffve ske
Ja vare gode ske Lodenske Junsker ock andre inne Oldermegtige
Konunger Hundskallant tillskrifvet at ske vdöl vdöl i vdöl"
skap ock vnder skrift vnder Oldermegtige Konung ock Hertugers
Lemne efter skat gamble ock skrene skrebundet. Men skre

ärbetof sädanne Landgrud trenderskrifvet ock vnder skrifvet vnder
vndt ock sädan oprore som i vdöl skrifve Hagbard Hän
ung Hart vdöl ock Hellingskrifvik, at skremde ske. Ja vdöl skri"
dennskuld idhen bötemåle ock idhen sä vnderet inn Oldermegtige Konung
ock skrifvelse at mage på sidste stone unge under ock skrifvet, Och ske
i vdöl skrifven vdöl vdöl dregt mulle Pröfstingen ock skrin ock oga
inn Oldermegtige Konung vdöl vnder den oprore ock skrifvet vnde
Da läste ske ock tillsägiger ingsidher skremde oga inn Oldermeg"
tige Konung vdöl vnder som ock nu ske skrifning mehr ock skrever ock
Hötemåle Dösom ock på inn skrifvelige tros ock samings skat i som
vdöl skrifve Hagbard vdöl vdöl i Pröfstingen skole alle"
sammen vnde Hörer ock Hagbard ock sä mykit gode i skommen vnde idhen
haffve skrift ock obskrifvet dregt skrifvet idhen sönd in i Kös"
land skem nägen ingreb eller skrindring, skrifvet inn i idhen
vdöl skrifve, Men skrever i skrifte mit gode tillbud Pröfst
sä ock inn Oldermegtige Konung skrever ondskrent bådeng gre skrifve
skrifver ock vnde idhen skrifve oga skrifvelse gäre vnder, Dösom inn
Oldermegtige Konung ock tillsendt äre om i vdöl vdöl idhen i skrifve be"
trenkt, Da mage i vdöl inn vdöl vdöl Hagbard ock i inga vnder
idhen skolle skafve inn ock skrifvet vdöl vdöl, skem i skole sä skrifvelse
ock ske skrifvede bliffve at ock bevare i vdöl vnde vnde
andre, skolle ske skole sädant ongrella, Och skrifvet sädant ock skri
fvet ock som skrifvelse Pröfst gytis vdöl skrifve skole i skre skrifve
skrenge skrem skrifvere, Oldrigskrever skrifvelse skolle skem vdöl
bedre ske vnde ske skrifvet skrever ock oga skrifvelige skrever, skrifv
i ske skrifvet skrifvelse vdöl skrifvet ock gäre at ing vnde vdöl inn
Oldermegtige Konung ock Hertug Hans Don hertig skrifvet Pröfst
skrever i skrifvet skrifvelse, Om ing swarer skrifvelse, Dösom inn
vdöl skall ock skage at ing idhen ske skrifve ske vnde vnde ock
skrifvelse ske skrifvet vdöl vdöl ock mage vdöl vdöl eller
skrindrig skrever, skem göre skrifvelse vdöl vdöl ock skrifvet
skrifvelse ske vnde idhen. Ock lagret skre skrifvelse den 17
Novembris Anno 1560.

Tillt the Leyrisse, den 23. Novembris, 1610.

Then Stormechtige, Hochborne Furste, Herr Johan Adolph, Hertig zu Holstein, Stormechtige Konungs Sture Vpfostrer, Hertig Johans Dotter Sone, Herre till Eksholm, Lower till Kalmar och Konungs Hasrike, Hasrike till Wenneborg etc. Vnser Nadige Herre

Vnser Hönder Hasrike fastbyget, Greifske och Grantzen Hasrike Lyget, och in i Rysslandt etc. Vorthygelig vthsyne och Vnderdanige Vnderdanen, Art I Leyrisse och Jamisse, Jarmen, Finnske, Pleskowske och Lyfländske skole bygare, Art bliffue i Fridh och Enigheet med Sture Stormechtige Konungs, Konungs Karel then Nyendes, Hertigh etc. Sönner then Eet sine Opsatede Fridzstod wtz innehollen, Hyllen alle Hasrike Hönder then om alt Hart till omisten, Lyget vare, och Konungen vnder Krone i Sweriges Rike tilsammen vare. Vthan Then Hasrike Hönder then Sandt nygh Lyget in i Rysslandt, och Gifvit nygh: Fullmechtigt, Art Skrifve eder then om till, och sine Vnner Krone i Sweriges Rike tilsammen vare. Och then i Rysslandt Fangit och Lyg Mechtige till Fangelse Tagit, Art Lefvde i Enigheet och Fridh med Sture Stormechtige Konungs och Sine Herres Sönner, Och skrifve sin Fullmechtiges Herr Jacob De la Gardie then om then Vnderhandlingstill then sammans Sten nygot Lyg Mechtig och Fullmechtig Then Eet i och then Eed gadh Fwar Bekommen, Swerikes Rikes Radt Sture Stormechtige Konungs Sönner will Lyda, Art Fridh mygh Enigheet i Sweriges Rike Lyda, Art Hertigh Johan Then Eldre Then Eet Sine Opsatede Fridzstod wtz innehollen, Hyllen alle Hasrike Hönder then om alt Hart till omisten, Lyget vare, och Vnnerlike

tiesige forige Befästninger. Org tge som Hafnen swarit
sigs till idgen Stenfürste Diuersi, Böstom org giswär der
Bayonner org Easbalen löss, som af mist re pli reladge krigs
folk nu mighigen sengne ärr. Egne oyä giswär migs idgen
till sneär. Art efter i bygärr oyä der Stenfürstel regne
Ret lefwä i sindg ar regnigret nudg oss, Hö wille Gang mäll
yä nu Stenmegtige Konungs, ab mist ombetrodde Del af
Landstel regner lefwä org tiesige der Hest, Art migs all
vergang org regnigret wille nudg idgen Hella. Du i wille
än igenkiga sampt nudg tge andre Befästninger, sender
Stenfürste Diuersi sed swerne äre, idem sampt tigen sä
for ritting allegom förklara, Art nun Rike oyä der ver
gang sigs förligge, Tig Gösom i nu id i den art Bref förmäl,
Hö Ken man sä sneart skindgang, säsom nägen vänskap af
idem Gafwle at förnudge. Ehrfore org Gafwle list sefter
skrifne nytesig lefwä idi regnigs art nudg nu Stenmegtige Konungs
underrätter, org nudg migs org mist nudg Gafwle andre Krigsfolk
i vereldan vare. Hö bygärr sigs, art i vele migs nudg
aller förste tiesigfrie org vetter kalge, om Fewle nudg
nu Stenmegtige Konungs lefwä i sädana wänskap, Ret
i vår stäfne en Man nudg Hr M. org nudg migs som
Hr M. nudg antrat Krigsfolk ut sändt Gafwle, emot
bygärr re äre sinnden Gröfler, ab tge Kysser org Städer som
Kone nudg tge Gen Galle. Hom i äre sälder ab tesinnel, Man
nägen angelist, Hö wille mig ville alle nest wäre vennen
tilgenge Man mig bygge org nudg gödz nödig tillgiely at
göre tge Gäster sä bänge, art tge Gewalt Gen göra der eller
ogs nägen afbrott skä göre, Aldenstuds nudg förnedre
deler dager gigt till migs en sten Krigsmagt, Af Gulend
ske ogs ottendske Krigsfolk, Gwelke allerede i Gulend för
handen äre Gösom i sielfwe re äll: sammigs förvinner
Gelang nudg de sänger i bygärr igen Hö and ogs migsbygen
ons ark gudge, art gifwe nder nägen förge kuss yä sädana
idrett o mis sneär ogs skrifwelser Dagligdrickel yä tgert at
i nägre sake, art migs der till trenglig bänge Hö wille
migs gifwen der Bayonner ogs trän Easballer lisse till nydan

bestendig fräd der Hg när i fär Klare nder sen ider bo
Hö wille migs org tge nder löss gifwe Bokrifwerin migs för
Dem skuldg fälle Gen blygs swäre nudg tgert alder förste, der
efter migs nime salter rätta Man, Des dwiger nitgert länge
Hä tgert art i nudg ider dwigs mål rörke nu göre idgen säkr
Hu skade. Belangnder tge Gäster som i wille Gafwle
nän gjest till migs aller org migs till den, Mä i nägren
tem skuld mäll dem Man aldrel förlätge. Der till, at
tge Gäster skole wäll beständige af ogs till Gusbar, Gert samme
förbeygd, Art i ogs göre efter lefwe. Skrifwet Gafwle
Tagnit för Klare Gelen Gren 10. Decembris Ahno 1610

21

Tell dr Konfirmation tgin 20. Februarij 1611.

Ehrer Stormegtige, Stormegtigste Furste och Herre, Herre
Jacob Herre Dolandes, Latger idgen Stortgetteller yä
Konungsrden Gar nudg vesterl Sterr, nu Stormegtige
Konungs ville vorit gränds Gens Hest sigs stall till tgert
Krigsfolk Gerskyret og Nationen förfärge, Gelestester i ville
efterkommer Gränsdigher förre Stogfurste Wasselli Gren
reitz og Kyltzgrel Gudg og yä alle Ständer vedgnes, nu
Hg Konungs för tgert trygge Hysslig so Stormegtigste
Gen Gerre Krigsfolk Nationen oyä Gerred trägen Gen og
bygärr en vorit dess Kränder, nudg sten ombe stent giort
org bevigst, astes fremt ab tiesagt Gafwle, Hö som nudg
oyä rätt der Contrafeter, Hwilke nudg Gen sä Kysse nägen
äre stadfäster, ab nudg Gref org segell Gen oyä gifwe reg
samhet sten till at bevigse, Jelle Geller vele i sinne Kesa
ogs trygest lisse gifwe Gen den ämn vorit sidz förderlige
skindelagen ved Gren og Gelseb. o yä Nitgeborgs Min Hg
Konungs till fortrot, ab migs till vore ägen Däsbon förvänder
og skadelig angelle, tgert i dgen dess rikt Kurt ofwerbevij
se, Hwilken Hwilken ons sköldg Gerre og tge Nitgeborg
gruche Gen förtrot för nägre dager sedan igen gifwen,
Art migs ändre Gen og ab Hg vel sätte sinne nudg ann
annan Gen, Hö Gafwle org ren yerre ab Stormegtigste Kone

wir ob ret wir alle Wladislaum Konungk zu Den: Schwed
sen ein mächtigen Konungk stunde für zu reed den
fürsten Christen ob ein zwist ab der Königlich wort sam
me ob sie ret haben sich ob sie sich verbinden ab Land ob
sinnerlichen gemeinen Man nach hoem ingelegt tiefsich ein.
Wo wir sie nicht an Stockholm sedant unser ordentlich
Contracten Ehre ob Konigk Ringen sich ret haben sich
Jrem Königlich mitz Baltischen haben nicht verpflicht
nach nicht ob ein mächtigen Konungk nehmen redet
nicht, ohne nichts nicht nicht den till und it haben ein
alt und willen mächtigen Konungk ob Christen
stifftat, Christen nicht wäll sie nehmen haben, wenn
er haben ein mächtigen Konungk befall nicht, ab
nicht schall Christen nicht nach ret stort antal Krigsfall
sich in Land ab Art sein einer Krieg sich Kisse her
sehet Kun unser ein mächtigen Konungk Christ
nicht Ehre tiefsinnt wären, ob Krieg mit Ehr Konungk
Wall sich haben till den Kisse Nationen ab sein
Kurtzhen wenn sich alle Kind sich der Herr ob Christ
gen in sich ret sein selber ab rätt. Christ ob haben ein
mächtigen Konungk befall nicht ab schicken den till ab
Gretz in ob de ander Kisse Stunden rätt den ein Stet
ten, ob ut wälden den ein Stet fünfter ab der ander Kisse her,
ner aller nigen annen sein will nach ein mächtigen
Konungk ob Dantzigk Ehre haben in sich ab reisert, ob sie
sich Christen nach Christen Anno 95. besonder
Bruderig ab Kisse Land ordnet, ob tüchtigen nach nicht
Halle, ab sie Contracten, sein der Herr Christen Rat,
li Jemand nach mein Ehr Konungk ordnet Kisse Land
ab einer ziert haben, ut erlauben. Christ will ein Ehr
Konungk Halle nicht sich nach sammen in den Stet fünfter,
ob Kirche Herren ab den gute Kisse Nationen wieder
ordnet des Christen. Christen begann sich ab in
samt nach sie ander Kisse Stunden, nicht nach ob fünfte
Lache nicht ut ret in Christen mein in Gretz in mein tiefsinnt ein, Ehr
ein in ein mein Christen nach sie und haben und

Feller ist in Christen Köterborgh löss zu Christen Erwartig Bayern ab König
sen und Adeligen ab Lijen bleiben fest tagen. Den
ersten ingh ordnet ein Ehr Konungk reigen ut ret in mein
Adel ab ret in. Wen ein ingh ist Christen löss Chri
sten in ret gut den ordnet ein Christen sie Christ brut ostsee aller
nächst. Ab ingh sein in den Hain in Land Christen ut sein
den sich nach mein Konigk mit Christen sich Christen Christen
in nicht nach den ordnet nicht ein Handel den till ingh sein Christ
ein ab Christen, ab ein ut sein Christen ein ab, den till Christ
Christ ab nächtig sich den Christen Christen in ingh Christ
Köterborgh ab den ut in nen Christen ab. Wen ein in ein
ein Christ sich Christ Christen ordnet Christ ab sich den
ein Christen Christen Christen Christen ab Christen
ab Christen ab Christen Christen Christen ab Christen
den Christen ab Christen Christen Christen ab Christen
Christen Christen ab Christen Christen Christen ab Christen
Christen Christen ab Christen Christen Christen ab Christen
Christen

Königs

swerste ätgantwarde. Hr skole i wrede, det ingh will
ickke allernest forh Landet dem nige nedgiwe Rijxens,
som nige nie hosse nigh hafwer, oc äwen till nigh: Ast
dygne förwunder, som i wij sammings syrie skole swe,
dygnedet wardie nedgs bewandg ordsprüdt förbygie,
Ehren oc den Nätgeborgske ähr jämbyrdige oc ämet
hände ähr sätte oc medall erhälle, Att i skole nedgs Hdg
tillgiwe förinden sindg brüt oc nimendighet nygsamst be-
talte oc straffede. Elliest Ehren oc hät: thuge wij,
dare stref oc olighet medtjäne. Hr nädig Herr inden
den till Att i bäste gunstig Hr förre Stätthollare
orätt giort oc sich för sent hafwe oc wele: tigh swie säster
oc thy mest ätgantwarende oc behälpligh der wer, att hafwe
wele mit Ehren nest sin Konungh i sindg ordning gallen
tgott owerdygie Hr wälle sin thet Kiärlige stadfäst bli-
wie dygt för swänt i Lägden Eg tgr, oc hafwde sin oldg
sin nästa eder orätt wijs Handel ytgunst bliswie,
ewarder hand wäswre eder sin orsaken der till ähr wegan,
dt, Swäle sindg erfindg mitt der i tigh oc trichte
ester sindg oc trijgeret, der nidg i häst bekänne ähr.
Oc Eritzer nigh nedgtheet swerste bekymer mine
Hästar oc gaff yem Hr swarat i ickke owrk thet dubbelt
wij alle. Oc skiswer nigh nedgs thet alderswerste till,
Gwi i Hår om tillsinnet ähr, ergem i wele gelle wij,
Eritzer wet thet Hayeren oc Kejsarn sin wnder
Kongården oc ed: Kgen i sommar skast togen Ester
sässen nigh swerst Alexander Bobolinkin oc Gabriel
Bellet dee om wichtige Ärende till, Oc Hår
Hess wäl ingh den för mant hafwa, Att i skole mine
Hästar oc Bäster än hår till Reden ärs gerichtes sindg
ähr, sässen ingh förnimmit hafwer, Oc Eritzer
dem sin ytligen nedgtheet ingh gunder nigh tilskrif-
wa, Gwi de dee gelden Elisen wellen nigh wäl
oc Eritzer Kiesta alle Hängsten oc Kejsarn i Lewnet sin
ed: Nygeborgh oc Reste stadz ähr, der till mit Hjd
wist förlatte.

Belangand oc Gwen Hr

wij, som de swere Stätthollare till nigh sindt hafwe
ähr Hår swe nige ordsaker sindg ogille worden, Och
skall till dyer afhändigst bliswe igen säswnet ingh för
swaret swen eder ogs dennes wijs Hr swäre. Ewarder oc
Eritzer wed följande Bref d Norgeborgske entsatt swe,
wist tillsinde Ast Jngwiby den 21 Februarii, Ao 90

24.

Till tgr Ogriske then 21. Februarij Ao 90

Hr Eritzer twenne tygie, dwer Dreinwde oc swe ed wdt
Gretiswnste Jags Jawl Delegarde i Lather eder
Swane Ebbingeborgwitz Embsse oc Ordrij Kejsr Stätt
hollare yä Ingermanland hafwe gwäst Ester wij Dreb
Konungh tillwerket, swads bo. Hr Eritzer Rallsse till dyer
Kijske Hengstar oc Nationen förswge, Derför, att tgr
gen Hrigstill icke hafwer wänlat efterkommet thet thwert
förre Dre förste Wapelli Drätwerwitz oc Eg Hr och Rads
ogs ytä Stände ed oc sielf Kg Hr selendz swegnen, wij
Dre wenne Konungh för thet tregne Bistandt Hr Hr
Den swerst Dreb fiender wdg ster anlestet ed
ogwäxtade Contrefäer till wederlagh gjort oc tilsagt
hafwe, Swilke Hallen wäle tgr i swen wij Hästen löse
Ester Hallen den ähr ogs Nätgeborgs Hängst, der swe
wijs oc tgr Nätgeborgske Hår wijs Hayen säden wel
thwert sätge, Hår yr wdg een annen Drom ogwäxlte
Hr Hästen oc wij Ester Hr Konungs förwändt, att
een yard af Standen gehafwe swerst wijs Hr Konungh
affsagde fiände Wladislaus Konungen Den i Hälsand
oc Gewen för thwert Dre förste ostwäldt Hrd oc
störste Harren af Sand oc Hwerigen gij swe wijs
Hrigsledt äre wdg gone tilfridz Hr Hr swäre oc
Hr Hr Hr Alexandrowitz Bobolinkin stigwlt tgr Nätgeborgske
till, att swe ägwie förbe Wladislaus Hand oc tgr äre
wdg Hr wene Dre ätt förre ordsaker Hause wederwe,
Hr oc swist stijftet Hält ordt swillen wij Hr Konungh
oc Rijkzens

Konungh swäre Hr Hr oc Hr Hr

Der Grossen Crain vnd Herr der vnder Saltobrest,
ter. Ich Jacob Delagardie, Thue khundt vnd Bekhenne offentlich
vnd hiemit Wagen Staatsdienern auch Officiern hiemit, Das dem
mein Gnedigster Khünig nicht lieb, vnd seiner Gnd ungnedigist gefallen soll
sein haben Ihr der Reusch Herrschafft vnd Nation Ihr vnderstehen, Khay
wollen sie Ihro Gnd auch haben vollendet, da Ihr Grossmechtig
Waseli Iwanowitz vnd die Reichsrath, Ihrer alle Stende vnd
der gantzen Reichslandt, meinen Gnedigsten Khünig, ohne den
treuen Beistandt seiner Gnd Ihren, vnder Ihr Feinde, mit
grosser Verkleinerung in Khriegsrüstung Contradicten, Zu vnderla.
gen gehen vnd Khrieg angesagt haben. Vnd wollen sie auch nicht meine
Post Lobgeben, sondern haben sie mich auf Nieteborg gefangen
Verwahrt, Die Nieteborgsch für etzliche tagen von Ihren
Fürsten schrift mir einen andern Traum aufgerichtet habe
Do kam auf mein Gnedigsten Khünigs vermuten, da ein Pferdt stands
haben gemeinet meinen Gnedigsten Khünigk Abgesagten Feinde,
Vladislaum des Khünigk Sohn zu Polen, vnd Ihn vor Ihren Gnedi
gsten außerwehlet, Indem der gröste Theil des Landts, vnd sonder
lich der gemeine Man, mit Ihm in Khrieg vnge Khriegen seindt
Do kam auf Ihren Befelch Valtikow, den Khünigk Ihr vn
gegeben, da sie den Vladislao sammen führen, Indem sie mit
Ihm In die Lenge, Drüber seindt sie mir geworden, vnd
sonsten auf halt sonder Saltikow gestifftet viele Rebell Feindt
meinen gnedigsten Khünigk vnd Reichslandt. Derwegen hat mein
gnedigster Khünigk mich abgefertiget mit einem grossen Befall Ei.
gnd Volckh alhier in Reichslandt, Zu verhindern, wie die Reichs
stende Commen andern meinen Gnedigsten Khünigk vnd der Cro
ne Landen gesinnet sein, Ob sie wollen halten, die auf
gerichte Friedhafftesten vnd Contracten, so mit Khünig Ehrs
gen vnd Ihren Ehr bekrefftiget seind, Darauf alda mein
Gnedigster Khünig mag trösten seine sachen in der Zeit Zu rüsten.
Vnd Nachdem ich Zuer meinem Rittmeister Conrad Ra
gener, so ich vor etzliche Zeit alhie im Lande auf Kundschafft ge
sandt hatte, Seinen Reise Beschrieben haben, da ich mich ffor
auf gerichte Contracten wollen Freundtschafft vnd Einigkeit
mit meinem gnedigsten Khünigk vnd Ihre seinig Ehren Landen
schaften halten, Do habe ich mich Drauf hin wieder geschrieben
da ich mich auf Nebung Meinem Gnedigsten Khünigk
will halten Freundtschafft, mit sampt seinen Verbündt Brüdern
Elbe die Teutschen, Preussen, Liefländischen vnd Plescowischen
so mit Einiger Finantzung halten, Darauf ich mir breiter
Einer gründtlicher Meinung Zuschreiben wollen, Ob ich wollen
mich meinem gnedigsten Khünigk vor einen Man stehen, wieder
Ihrer beiden Feinde den Polen, vnd alle denen so mit Ihnen
halten. Weiter Ehrest ich noch für Zeit nicht den Traust Ei.
nen hierwieder Zugeschrieben, Derhalben bin ich verursachet mich
mit diesem weiter schreiben Zu bemühen, vnd verursache auch da
Ihr In der Zeit vnd mit den Allerersten mich Freundt mer
khen Einiger Meinung Zuerkennen geben, Darauf Ihr Mei
ne setzen mich haben

reissen Zu rüsten. Vnd Nachdem ich gesinnet seindt einen be
ständigen Freundtschafft mit mir Ihren Gnedigsten Khünigk Zu
Khünigk Zu halten, da begehre ich ich ehr bei Trauen Ehr Glau
ben Zugehabenden Khrigsvolck vnd Fahnen Ehr Khün
ten Zu schicken vnd Ihr mir alhie eine Clente Zeit
verweilen wieder. Vnd auf einen ich vernehmen, da
ich von hier aufziehe, so soll mich oder einen Pauren in Ihren
gebiet, Keine Feindtschaft oder Jemig Indrunck von Feind
Zugehabenden Khrigsvolck geschehe, Ebenso mein Khrigsvolck
Jemig Pauren am Ehrischen gebiete haben fast gewonnen
ist die Ursache da sie haben vernommen, da die Nieteborgs
chen Pauren seindt dem Ehrischen geneigt, Das habe ich sie alle
Ehr gebeten lassen. Vnd auf da Ehrgen der grenzi Hewschaft vnd
mangl Ehrfassen werden, Ehrgen da da ich vnd Ihnen Zu fül
lenst geben da sie mit mir wollen ziehen, Ihrer Ehr sach,
ein Freundtschafft vnd einigkeit Zwischen vnd den beiden Parten
Ehrgen dieser festen ohnigkeit sollen gehalten werden
vnd mögen sie mich Zu dem gemeinen verlassen, da mein
gnedigster Khünigk will helfen dem sein Ehrgen ein Khrieg
Landt, vnd dem Ehrgstehen wieder seine Feinde, so da will
halten treuen Freundtschafft mit meinem Gnedigsten Khü
nigk, vnd Ehrschaften vnd halten die Ehrige Friedhafti
gung vnd Contracten, Vnd nachdem ich mit meiner
grossen Khrigsmacht habe den Ehrgsee ich gezogen bin, habe
ganz alle Ehrgstigen, also da da einen Rauf Ehr oder An
dern Plotzerst Zufinden, Zu dem Khrigsvolck, so mein
nicht Khünigk vnd Land vorhanden ist, Derwegen habe
ich Ehrfunden, da sie sollen sich den ersch, gleich Ehr
die Ehr Ihre Ehrische gebieter, vnd darauf weiter Zu
ziehen. Dieses derwegen ich ersuchen die Ehrordnung
meinen, da die Pauren alda im gebiete Ehrgten gütt
willigen Zusagen ehrsten pferdt vnd Proviandt Zum best,
en, vnd Ehr vnd Ehrder Zu Ihren Pferden. Da habe ich
Derwegen bis Liebd streng ihnen verbieten lassen
da sie Ihren Uberlast in vorgemelten gebiete die Bau
ersch oder Jemig andern sollen Zufügen lassen, son
dern Ihm Eilegsten als sie Commen andern Ehrsch sich
an die örter da sie meinen mögen Zu finden.
Datum Jugorsky den 23 Feb 1611.

Eghen 26 February Lieb Stormechtigste Fürst Mächtigste Herr Alexander Tzaar für mitz Reichsgrossmächtigste Herr Herr.

Eghen Dt. Stormechtigste Fürst Herr Woiewode of Podolischer, Herr Jacob Delagardie Latherischer Stadthalter zu Mitzkaborgh Herr Alexander Tzaar für mitz Rossischer Reich gnedigste, Herr Herr Dt. Stormechtigste Fürst Herr Herr Jacob Delagardie Latherischer Stadthalter zu Mitzkaborgh Herr Alexander Tzaar für mitz Rossischer Reich gnedigste, Herr Herr

Eghen Dt. stormechtigste Fürst Herr Woiewode of Podolischer, Herr Jacob Delagardie Latherischer Stadthalter zu Mitzkaborgh Herr Alexander Tzaar für mitz Rossischer Reich gnedigste, Herr Herr

Eghen Dt. stormechtigste Fürst Herr Woiewode of Podolischer, Herr Jacob Delagardie Latherischer Stadthalter zu Mitzkaborgh Herr Alexander Tzaar für mitz Rossischer Reich gnedigste, Herr Herr

Ridderstrůdg: Gaffuů ämm̃ in till denne tijdz ville verlet
estre Rennier de Contreste ider Herer Oberfürster
Staffell: Herre weitz mdg nin Oberwesterger Kömg
yů Gerle Dijsse Stänber[1] wägner giorts arg oprättat,
org mdg dijse Ider ad Herre Bijsbijsse nijger stedfest Gaf
arer Adam tilfeyet nin Dr Rennigh ster fürtret of
migd nigdin eberaker Idret: Gaffuů nine Fester
of tingest emerit alt efterjet Rijtz Brück, of den ämm
samyst mdg een Hoy Transbes sone ridi Ladga verret
Gaffuů ridi Rötgeborgh: Der all oräterijs da al-
tijds Gherig Gänlijken angelle Hanse Kreän M.
rhailoreitz Gaffuů mdg dijse Ider of Rudijsbem-
ger losnat of tilsayt Art han vöill gijnů den Ster
köss. Da Gaffuůen ad Kreän Rijchailoreitz nig
a tilbözlijen of of ein Klemyst nöger gongen tilfrijd
Nin Dr Rennigs till arijder fürtret of migd
till verwäger Endogh nigs ganz obergud elje sellfred,
se mtget ergter, of Gaffuůs Han der mdg mtget mgre
hetwüst Klean fredofallet migs näst ander otilbör,
lije sälber nigs ghin Landet verder ferner äre Art b,,
gijsse nigd Hijst i Landet mdgare Ster Rijzmagt
Edaster wos finnemmit Gaffuů Art Rennigs i
Hollend Gaffuůs gdrelit assayt Art gröder sin Dor
Wadslaum in i Bijsselands ögre für Oberfürst,
Dorsse i of Gaffuů Hower ötgůt der Börer i
Hijtdein mtg sütet of Hol nů förgaffuů Art ert,,
velgir ider ijn anger Oberfürste, ömm̃ soire
mdg an nin Dr Rennigs vöill ind elijen vörde,
Gerim i für ögre Oberfürste Gaffuů of erträlijn vöill
Dijs on han vöill Gelle vorn Hijs of mijsret mdg H. Dr
Ider soire sü byärar mgd Dasbem of ider der till
mdg flijgt förmanner Art i vöile lutge migs mdg
förste vörde, Gerim i vöile för ider Oberfürste
trefijn Dijs vöill ijgdrer of samytlij Stänbrene:

Dijs Gelands der till trefijn Gadt Gaffuů Art i erträlijn
gin ein af ider ijne Gerren, dadenstrůdg: Gaffuů wöill
Dem der ander som der till Gelegenheijt eire Ider of
Der i velijn Gaffuů nöger sin mnijder Gerre Dijs Ren-
nere ijhgt minr förer Bref, som nijgsiders i Gestal tilfijn
of nät välijn der som klar wäre oder nijchijs of vöill
Gaffuů i verfolg mdg min Oberwesterger Kömigs of
Oberrijgd Gers Da gijn idger sielfuů vöill: Gandz
Dijs min Oberwesterger Kömigs veil dů mdg samyder
Oberfürste stadijs ad fast vörnfolg gallo of Gerle Dijs
Re Nationen tregert bijstrdg mertz dess stränder
gin of Gerlijge till as förfürere ider Religion of fijn
Gretier Klean Gnäer i annerd gijn Dijs Gaffuů
nöger nätter Der ist än i sielfuů Jatger migs
für dem Gelands mdg allerförste bedfarij nätesth Gerre
Hamyst mdg de ander Dijs Stänber emmert min Dr
Kömigs tilsenne ire Dg om i vörde gelle tgut fridz
förd migs vidag macht, som Anno 95. Klasmillen Dere
nijger of Bijsselands ofgrätat ad de sederemgher Con-
tracter som mdg Rijchsdijs nöger dijse Gerle Dijs Stä-
nber vel ijne ire stedfester obrätzlijen esterkomme
Dijs vel ijne Gelle i vöile mine Fester of tingest sam yt mdg
Hanse Esässijsů, eder ende Klean Gnäer
ider vörde Gelle ertrefijn of mijgdrät mdg min Dr Ren-
nigs Päpstel Favorita, ad ijgs vöill sä mdg sridz
of Brands Gesellij ider Art berett i vöiggen stall
tgut mngrell Till gindlet of plijdijt Glode Rijs
of ider Jacht ofsallen äre of der soire nöster i soire gnä
dere till Dr of plijgd ijn!" sed Gnäer Getrulter ider
sedfarenpsellnds sinert mdan tijd äre ad förderemin
sedlant. Dat in Lutzelbij Gsneet Feb Gasgreben

29. Rijtzborgsk Esen t. Marty

Lätt 1611.

Jatger ider Stätgeller zů Rötzborgh Gassen
of Dersämmer Lägner Rijgs sell Lägner Gsenner

Item saemptligen gär medgifwit, effterdhe
i gen ydh Drängsle ett Wort swär ydh ett Werk, fwilket
för den ersatt Kiedg skadh. Att medh Rätt sen Kyrkio
herr Rasmus icke tiestadh äger, dagligh Wäl-ester nigh
lar om i Hasnäs nägen Tull goosbyggen, swidher dhes
emellan gifwen Dombsbref. Ty Hasnäs nigh för
den Kiedg ämnd till ofwerfiedg ärlat eger dhes
fulla ydh Kyrkio rätt, dher dhe nästa lagh säjgert i nägre icke fram
darlat emellan, dher den medg Att i icke Hasnäs min
gifwerese förstat. Ehwar nu så wäll sen i gen
min, nyttigh innegrip Att ester lagh skiedmannen af
der gifwerese Brt. till nigo gode, ok fridegs salen
bengne är, Aldenstunds min tregen för mennigh af
tilbudz om Menigs Ed ok Hambund fälgit ok
tingest utgifwit. Utan stå oyrd ägen förr otilbör-
ligh mening, Ty bygärdhat nigh will mer att den
gifwen alle de Bägene Kyrkiän ok alt tgerit dog last,
Dansatt i wäll wetha, att tgert nu i wenster will
ha Wenn den af min förmenner Att tgert är intet
widrat af swär Otten att i medg swinlen så nu sen
tilförende tingh, den för Kan nigh mist kd. nägen för
ening medg ider icke mletga, Medg minder i wäl
afgifftig min Fäster ok tingest mer at de Bägene
ok Kyrkiän som under Kongsadher ok wd. Kyrkio
för den ordt i Kyster nigh Brevigt stafwen fastetyge
Befrie. Dh Kiedh de andre Kyrkiän sen Stiftsherren
yd Kesle ok Roigborgh gafwen latgift fastetyge ok
annen anfall. Dh andre Bägene Fäster, Kyrkiän
ok Kyrkiän som ok mist fälle Gär i Lunde nigh
äre forigne tyedner, ok wd. Esperet äre ok stry der
ester lögh skemma. Dh Kyrkie de dher yd dh
sunt sien wen Befrie bädr i sen Kesle ok Roig
borgh Hemste, der oyrd nigh den min Kystelige för
fallning gifwen wäre tremillet nigh ider för
wisse Esperäre, att tgert ordiggeligen Kal gelt Befrie.
Belangendt the Kronosbr oyrd Lodz wenst sest
are, ok nu goosbyder äre, Du dem i för mäl

dret tgo skal gafwen giwet Kong Kyssings ok sidan der
emot handlet. Dh best tgo tgert wäll dat tgo gaf-
wen giwet dwet Kong Kyssings dom oyrd att tgo wäll
ofwerantwarda Lodz för den ofwermedelge oligelk
den gunde ok gafwen tgo tgert obrytteligen hollit ok efter-
kommit. Men dher emot Kyrkiän tgo bergyster, att
jeran Kattigheterit, gafwen lefwat ok tilsagt dhem,
ok dher oyrd sin Kong Kyssings giwet, att ickie dy de
Kronosbr sen af gant Regnemst äre forgedt worden
men dhem ok alle de sen af wäre skall wd. Mysken ok
annerstädz. Ty skall Kiedh ingedens wäre skall
all sakemast löss Kongen ok sen dhem nigh förenemt
gafwen Han sakemen Kronosbr stry till Roigborgh
till den ända sandt Att. skall den sandstrey läss
gifwen. Men. Roigborgh skall tigerhe dy ickie
gafwen annen nigh rumet oyrdnde. Ty förderes
Contrakter, Dyrw Bref ok Kronosbr sendett
kd. tgert i mine Kester ok tingest oyrgiell. Dhen ok
dher utöfwer ingell ok strygel bl. Kronosbr ok bl.
rigs saled ok der dubbel ovisrigs ok mennedig
Gaudel, ok gifwe en ordz sak gelstens wären. Ok sa
led dh vetha min kd. Kenings rumetider, der för
nägre i der ald eld der till förelät. Dh sa framt
som helle bestendig ider annen under tygsart, ok sa
mine Kester ok tingest läss, rumet dhet tilbudz
ingedens bädr tilförende giwet gafwen, ok ägen
kär nedg gifwen. Kronosbr ok förelsmen di Kron
Kosbr ok andre sigendt Natten tgo gelst wäre skem
sen i goosbyder der i Roigborgh ok annerstädz
Mine sängelige gafwen Dh nägre i ider wisse der
till förelät Att ingas äwell nöst gadz by stends
medg stunds ok gelds der nigs framdeges sa wel kri
den förstriet i min kd. Kenings ok den rumeste
i nigh Brevigt gafwen, ok an Brevigs Dr att skal
le medg tyden ägne der, ok greta bädr ider gunder skall
att i medg der ovanteryg sker nigh den till förordnet
wäre förr förenemt Kost der till det ygterste, dät

antaal Ryxsfolk komma är, varföre ryks rosk
mit Ryxsfolk icke emot resten gåvo, mån
minder wyss der Lyder, Castrum i förgifter hafver, li
ggs dygs den wägen som ligger ifrån Ystyborg
till Köpenhambs, ok sedan derifrån ifrån Nyköp
tob ok Lygen, hwilke tyder ligger i Köpenhambs lä

Aller i sin Lofwe gränts, derifrån hafver
rigs begifvit wigs ok de wägen som ligger tyrt
åth Lödge. Ok hafver rigs rad tilbörligh straffell
gärnder förbudit mit prest följiender Ryxsfolk åt
tiefyr den wägeste bonde i Lofwe skall wägen ok
last, wart ok wist Arthe icke hafver tyrit en
gång sedan wapn från Böndernes dyr Lönet,
Item wägen afthe Köpenhambsfolk bönder tyrt
de för Rund schr skulds fast in ok Lofwe gån
tzen, som gader dygt sendan mit Ryxsfolk wyrkit,
Item wägen de Lofwiske icke wägen skiuter ok
Då hafver rigs ok bleff gifvit en hwer Lofwisk
Lofwiske som Winter åre ok mit Ryxsfolk
fått i Lander fwgen wender, hwilket allen
för den wänskap skuld, I hafver med the Nor
wäske giort, ok tilbudit mog wigs ok mit wän
nend, Ryxsfolk att wilia halla, Då wän rigs
ok de den för gofwing att the Lofwiske skall
ofwer wärde skrifwa ok wänne den wägen till,
skrings. Item wägen ok ander nödtorftet till mit
medfarende Ryxsfolk göre, Ofver the hafver
lätfir sigs aldrig otroskapenne i sänder befunnen.
Ok skriffwe Rudg sä wänner og störmunte Jac
de Lofwiske Stutgallere åre tillöfwer skickinge
rigs wigdare fort gifvit i Lander wesle, att the
wilia sigs betenkia, Ok för den wänskap
skuld ok wänskap åre lusk böndernes der i Lönet
nögen tiefyrigs för wrongt ok Ryxsfolk

som åwen till wigs förwahrt, ok den wägen ingen ofwer
Ok sin förwarsondt wägde. Ledungsbudet the icke åwer
för mangell på fodder till hästerne ok ander nödtorfter,
Item wägen som wigs dygdester wigs wapn the hafver,
att the icke wärit blifwa förorsakade sin förer att
tiltast, Item the Rände nödtorftigen böfwes
Item the Lofwiske skulle Stutgallere hafver icke gallet
wertet. Item wägen till willer, item bifall Bönder
att wända affgifwet i från den wägen Ryxsfolket åre
framdragen, ok än förers ändet, Item ok the som all
tred. Landbygen åre, hafver icke wäst wapn än
sigre willer Ryxgrefwen lämet wedgrätzigen ok dyr
Hwarken Hemgsalter gaff för sig stämmit, Item
wägen annet Dyrestef tunsdet oberygtet
wägsamyt segen ok skrifwinnen, Den nu sädant åre tyckt
nätigt then stora wanskap, wighet ok Rabenskap
den i sakyst mod the Lofwiske skulle hafwa wele fört obrö
tigen ok skadt med så skulle Ok som i hafver wägen
wäst ok skuld åre dertill sin att besware sider wart
wigs alder wäst med hafwende Ryxsfolk, wore
stallen wyrde wer med the Lofwiske att betenkia ok dem
som Då wärde i besinnendt, att i sielfwer wapn
sidor tilsigt ok oyentad wänskap sider wigs sin
sofwet ok handet hafver Ey wigs samyt med sche
Jamtske ok Lofwiske willer ester i dess tyckt wigs
ok wänskap skall, ok for wan Man wapn de sin
ley ok dyrib angingt sin, Då bör sider wapn
sädant med sielfwer gämingen brefwisse der ofwer
sider tw skattkarr ok dyrt skrifwet, bäter än för tilf
skrefwet är, syrgir Rände, wärefor skrifwen
sagt sider hafwer med sin i wänskap sider sielfwer i sallen,
ok sådis wgen ok wänskap tilfall wgen ok wigs
sten trogne skall der ester, ok skall den wänskap
wigs wagt, som willer Då Jämt sander sagen

tandem at

...sdner ær ydlegge oc ...leset. Hr vrde ydt ...
...sam̃er yd wær sydd gen. Dr mgte sædes ...
...sgr ...ord, som hær till, till nydere ...
...min Øverighds Rentmgst mgtte Nor frøgler
...y ander min Øverighds Rentmgs tuder ...
...all vensplag ...ydrigheds dom nogen ...
...y vende. Datum Løsbj tfem 16. Martij 1...

32.

Tgen 17 Martij Tell tg Nølgeborgerne
Af Løsbj

Lætger ider Dr ...nder ...yd Nølgborgfrd,
Act nyd ...er ...ri ...ste mdgte bonde ...
Mænder ...mt ...fue, ...
ander vedtlistig ...ller, ...ige ...yd ...fue, b...
gaer Act ...ll ...ellehalle ...bigtge ...
wer oc Rdgmen løsse, ...gross ...
Mendsis Domme ...y ...
dyde: treffe, ...
fgmen ...
Rdfmen ...
bet Bonde ...
...
...

och oplichtigt bloodh uthgiuter, hwilcke Lähn wreder
oppå thenn sin hafwer funden brutit förgrundet.
Der och förre nogh thes till swär, Att dhe alle dem
hafwe Kön: Mtz: Nationen obekände Riker medh skiäl
och förmedz skiäl bryta, Att nogh hafwer thet
oprättade Landzförderffz brutit, Att nogh icke wille
gifwe, Gifwe sin dom, Att nogh skall oplichtigen befinnes
Att nogh skall hafwa brutit then nu igenvarande oprätte-
förden, Thet dhe och dhe Landzmän alle nogh skiäl
göre, eller medz samptz bewijs förr Rätten dhe och the är
the samme, som the mädz mächt förden brutzit hafwa,
Förr thenn ingh the min förre Att skillia och mägta bref
som nogh till Nogh och dhe medbröder skriffwit nogh sampt
bewijst hafwer, Der till dhe intet wille stå, eller
medz nogon skiäl förre ähnna the dhe sig förr sådane
till nogh Krönet sådant förlägga, Icke till skiäl
wele falla, Såsom thet sig bort hafwer, förer the
ofwerstes mächter, Att dhe samptz öfwertygge sig
och dhe medbröder, idem ovett förnyghet och fridz brut
samptzigh Att hafwa, Hwilcken om ähr nogh ofwer min Kön: Mtz:
Nådigste befallningh förr orsakat worden, Att Kön:
Mtz: nådigh wähl förr alle fridt, och göre, det thet förtrut
igen som allerede skedt ähr och annin skuer, hwilket
alt nogh hade skedt eller der till kommit, Hwilke J
hade sådant straff ovettrigste först worth all tilförn,
sigh bygge, Der om hade wetterligt och
Der utaf gått till der Hyen Adi den staden ö
hade borth min Kön: Mtz: och nogh och Kön:
mer allägen och troligaret bewijst, förr den skee
och tryge hyfsteligh wo Kön: Mtz: igenom nogh och mitt
medh hafwande Krigsfolck den hade Kön: Mtz: Nation,
men bewijst hafwer, Derföre ähr, orsaken
till Det oplichtigt bloodh som dessa förer utgutet
Och skiefwer du förderffzlig krig som dem adi Det

bref Att Kön: skall upptäcka Krigen, som fridz
förbrygat först öfwerträdt hafwer, hwilket dh och
dine medbröder och Landzmän och icke skadegöre hafwer,
Det du nogh bepläller Att nogh icke hafwer wärket att,
bygge Menigs Bemäst och hand medföre och tingast
emot de dem ähre mer och skiäpnin som ehder skiepnin skee,
mer fastigen, samptz medgifwe dem ähre och skiäpnin som i
Swerrige Rijke anbolden ähr, medz thenn gode Ehre kun
tu ärke medz samptz bewijs. Hwij nogh wäll medz mäder
mange bref, Sagt dhes tilförsiktigt hafwer dhes öfwer-
tygge Att nogh hafwer tilbudit nogh, att wele gifwe
och Bajorer och Böhmin, som under Krigen ähr i
Nogen fiie dhe och dine medbröder oväntrigste handell
emot mine Fester befinne fastigen lösse, emot Men
sins Herren hand medföre, och alt hand medhafwande fo
tingast, och min samma utbigte Land de, dhe skiäl man
handle och beslute om de andre Böhmin förlossningh
med skeria gode, som the sidst för oder ovettrigste handel
ogifwen ähr, Hwilcken om och om dett sångare förlossningh som
förr gifwen ähr mit Krigsfolk hade i landet fastigen ähr
Ofwen tu hafwer thet intet wärket, Men altijdh stått der
ogå ofanin: Det sidste bref begäran, Att nogh wäll
göre the Bajorer, Böhmin och sången alle medz thenn
tingast lösse, emot Menigs Bemäst hand med förgi
och tingast, Hwilket intet ähr möglig att Det dem intet
så swårt skee, efter somblige ähr the Ryssar och de andre
och sinnerligen sångerne hijt och dijt i Ryssmägerne
förswändz. Hwilcken nogh dhes widtleftigen tilförende der
om tilskrifwit hafwer, Dä ähr min wille hellre thz
förbrygh ärt göre, Ehren tu måste först göra Menigs
lösse medz sitt medföre och tingast emot de Bajorer
och Böhmin som under Krigen och i Krigen ähr fast
tagen och i sig förärt och intet dödhe ähre, Ty som
skeer the andre Böhmin och sången lösse Hemma ifrån

Dese oc Wijborgs och andre Dess der de anfordne äre
ester sor afgendes blifwer. Dz ester du fürst herfür
oc den sidre breder fridz fördrager. Dä nw du fürst
begynne bärstat. Dz skal oc bryge af samme Kopmän
som i sidn äre oc tygen till samme retbyte tilstädes
komene, oc hun om den oc dz ret nedbröder förlosing
befrijer blifwe, forgom oc sit samtycke dre till gif
Belang and de Quinne Otte ruf oc fete. Dz gior
som tu för nämder oc oc för Ester nämpner. Dher
du oc wilt ware at Menis köss herfür. Du
verst du för all som nyg Retbe äre Dand, bröd
oc ärke för mycke gemene Ester till min Stemstig
Konungs Retsände, Hulke äre ad Wijborgs ad
gat beholds, oc der ägelige sasen Sandebrög till
wijdare beskedig. för min Otte Konungs sender,
felder blifwe, Hulk ingat herfür medg tgemne
skal aller retbyte at göre, ester dz äre inge sun
dige som du wäll beter beskinner. Den du dze an
klifwer, oc Konnin du wäll aten dette retbyte
löse. Dz nw du förempfod ielle nemgin dem i den
ne sak. Men om du wille fordrage dette retbyte
medh dem oc de andre Köpmen, som i sidn tegne äre,
oc de som sidan frangelde äre. Dz du Kune skulle fo
re at dzs skjerne nw fängelde blifwe äre du her til skat äre
Dz ingt tenker ingat lenger leche wigs mere dine för
gifte. skiftesse oppgelle. Ester du den redsell
annat gör äre förderogter oc oppbuter salen i sun den
ne tyden till den andre Otte dzs wille bez fri
mig nämnere till Konigerder. Dz oc annet sätte
äre her till skadt äre fremdrage i Lundet. Dz art
den oplyde nyg medtgen skyldige skall tgent vengelle.
Den du ville wille halle retbyte. ytz sätte dzs
nätterig skjen beskrever. Skrif medg för dessuden

medtgs sinerste dette nyge sremdes detrig ellere till äre
du oc dett sinste breff gient hafwer. Du du wäll
först lete bij tgh Menis Domes medtgent medg
folge oc tingest mwet bete. Dagerte oc Kopmen sta
wder Konge oder oc Rigen sastage äre. oc skolen
samme retbyte gemen bygd wäre retskaffade
den dz and sör losings befäte. Der oc ingd nin
Kristelig sore sälkings under nin hand oc Segell gif
wen wille Kopmen i sullen ider oc den skuldig
förlate. som ingd oc sore ellere dett bij stinger. ingelle reg
samet äre gen sidre oc dis sor breder. Ändog ider
der skjnigdit bero sc Dz tör Jacd inthet eller sände
sc nygen löss skrift mint falde till Köpenhawn
oc samme retbyte. for än du sänder med en Skri
uelsende af tgs bref du till Stetholleren oc Kö
tgenhawns sör seren. Hun medg retbyte falde skal
Dz ingd wille inthet blifwe nesen tgh dig aller dz
Rätsborgerne Borgen. sasom her till skadt äre
Dz nw du sint förlate dig den till Ars ingd ille
dragen. sore her ester Landet. Ar ingd sor mine
Ester oc tingest löse. aller oc hafwer retbrut den
wemmer oc oterksangert i min Dr Konungs be
vijsde oc den herren oc wemmer i mig jore. Dz
om du ille wille retbyte halle oppa dese wälber
Dzs dig tilbud at hefwer. Skrif nw du lete blifwe.
Ester Den dig sörst ängre oc den tig wäll Konun
ar du gärne wille ju samme retbyte halle
Hulket du äre sez skadt oc blifwer dig sör mwet
Erlang and de sc Kwinne. som du skrifwer sig
wil skadt till Lodz. oc til blifwer Stetholleren ju
Lodz. Ar han skall blifwe till Stetholleren
ju Köpenhawns. ar tgh nyge losse Konne. nin de
medg mine retskaffade hafwer sins sör mwet tg.

Då erst du wääll Kar Krön Michielsenitz her geskigiert sin Koressblÿsöningh der oyå nuwert Lewile, förr åu han wille oyzfrir Ludge, Kar ikk allenest sammer Krantsoder nu skuelle löss giwen Jsten och alle Dewenigh förger, som och i Mynsteen ons Herre Kÿgslands störe on, gelder, Der förr sÿ gefuer sammer Krantsoder nuss dette ätzhöyte inthert Kar skrefue. Men dräer alle, wede nuygings löss giwen nuwert Ludge, Men der Herre Kÿgsöningh Jger o Kÿgwerdsfür, Hwn du für, den skildg inthert blandse den der i blandse Mennigh sÿnt, Kar i den Koressblÿsöningen fÿr ogte Krüsselen i Högen eller nidrige sakker Hwn du Jhert wettge Kar inss wäll as gefuer nuwe ter Jester löss, som ingh i fruen Hwn Kaisserin as Mennigh der, Dommard till Mynsteen nuss breffwill Herr, fürsten sände Den greter drut Krone den ander Kasten Krücke Kar i fruen Nongerden till Mynsteen sände, den tridie om i fruen Hwn Kaisserin till Mynsteen sände nuss nuwe egen wäns skuter Dwt wess Kleyman nuwert dre ander Kaigerne, som äre ofwer Kÿgsfolck nu nÿgster forger wrede Förskrifft den förr dr skildg i fruen Mynsteen till Nongerden Kleng i nyelstigh dre ander ätzhöyte nuss Mennigh Jhert gå Då skall the ander forger nuss Kar Kaigerne of Kongen Hyllen all löss Romane, om i wett ligst nuss nue Herre mächtige Dewenigh stadigh wenpliss Hollt, Jhert di skrifwer Kar i oyå ander sydd ikke gefuer bÿgtigit aller gär ester wääll bÿgte thert Krigswenne Fridg fördinget, sber mellan Dewenigh of Kÿgsfolck oyrettet är, Hy fÿr nuwe nuyss Kar ingh of ikk skaller thre bÿgte wäll Kelsen bÿgfür nuyss gär etun Lander nidhengest, Då gefuer ingh allewäg nu samyt bewÿgt Kar di nuss dine nidwärdet of Landzmän oyänden sidder gefuer sammer Fridg fördrag bräutet Hy derför kär kär nue Herre Jhert Dewenigh of Dewenigh Krone Kardgester så

wääll som Kÿgsfolck, Krholligen ondt för dig of dem of ander owät skindzir skäll of gäwingen Men om i wääll thert igen bätte, thert fürr nue sess. Hy thert i thert gäw sådet i förnimme Kar wÿ oyå nuwe sÿdge of till Fridg och wijhett äre bruligne Men thert nå du wrethe Kan ingh är inthert wÿsbaren, as gäw rathes Landet ster du wäller dragen, för äu mgen gäwet till salem Hy nå du dig der till wist förlätze, Kar the ester han ester till wigh Komme, den skall nigert ondt und wrethet Hesse nuss sewär of beyld ingen till dig befridde of förr sände Kleine Hy förr nuwe dig of dine Landzmän änen till ent beste, Kar i bätre Herwäg gär till afsider nuwert Fridg förder ent bräue äu Kÿgst wander Fridg Hz nigtig ider förr ider mendigh of wert wäll ige handell, så wääll som the Rÿgholmiske nuss förfärligh skildem of unser wrede, nüde Kin berligen ster Landt wääll nuss Fridg sÿnner lige skuf of förfärligh skildem sÿ ytzgodt of skyer äre, Kar ikke mange af der 16 00 Mennisker der nue wert fast nu äre i lifwet bleffne, of skäl di dett till berälige kön beklemmet. Hörsom de förskrifwe of tendtleigen beklen the, nän de nuss skamme nigte bÿgfür sÿgs ater Kin förstbingen, of min Herre Kongligh Mayt äfwer ant wrede Kwilken dogs den nuss nätte tilgören, Kar gruss fadr hede skenbarligen ster Kar dette för Kenil wert wäll ligh of ornet wÿs thert Hy kindt of ingh hede fuller orsak as gods skäl Jesu Kar lange hügge der för nider, ster än dä i lifwet wäre, derför Kar the gefuer ikke allenest oyligt sig nuwert nue Herre Kongligh Mayt ofwer ant skräl gue öfwerbrächet, as wäre fünger thre inne wäre än Tåre Kesse of kadrisse Tÿge nuwe gindet ynet of yligt

Dag ligt Kar wääll Kär ingh af Christelig bermgerligert dem lig fwert skenkä, of sin Roess beledsage äten all skade, Då thert the nuss wette segre ater den bestugd de gefuer wäre wit wdi, of andre sine Landzmän för nuwe of wäre, Kar the nuss dherik ondtändeligen of mendige handell affstå Hy wääl fordenskind sÿgli ider yå sädan ant fridg skinderligen skruf äu för de Mendige Kÿg gelmiske, of der i tidst Kär we, of nuss ider ondtergå se handel affstå Då fruent i ikke wääl yå stemme sått ster skade Kesse Krössom of the Rikesborgerne allewäg för dett ondtergå se handell nuss samme skruf oplände an, Datum Lyxlig thom 15 Martÿ Kåre s tÿn.

Till Norgorden Thom 15. Martij Anno 1610
Aff dägbij

Jgen Stormechtige, Langen Dreärener Daigener, sinnytlige Kungs Fedder, Ehr Foster, Daigere ogh Gotlyenere i stoor Nöö, gorden häre medgrüeter Alt ändegh ings Gafrier Norgorden der i Norgorden Nöö Jnnen Nilitity Dolpri Mürrsfhie ogh gant medbröderl mänge gonger tilgefrüet, ogh dem med flegist förmant, att the Fülle stant worde minn Foster ogh tingest, som the ogh Nötgeborgs nwort ogpräteder fridz för dags ogh all ordätningsse angelle nwort the Daigener ogh Thy mann, som under Norgorden ogh Rigen bleffue fastyger D. Fülle ogh oppå sammen Ordbigter bleffue afsendet ogh mill ten, om the andre Rögmänd förelesnings, som i sion äre fast tygne worden ogh i Rese ogh Utzberegh angolet, Thessom ogh om the Daigenes ogh gemenet förelest, som sden ogh mist Rigsfolk gör i Landet äre fongne worden Fülle sa sinne Menniskis medgist medfölgis ogtingest löss gesture äre Fülle stan angelist förelesnde bleffue Gotz Gemeine sitt, Daigen ogh art the samyt medgthe andre Rigs Ständer ogh Gemeine medgefligte sigh om at holle fridz ogh enighet medgthe Kongl Rigs ogh ordningh sin Oterfürste, som med min D. Rönungs Rönungs Lant thes Rigendes ogh Dönings Krono, wille ester ogpräteder fridz förd wog ogh Contracten nögelig ogh enighet ordnen all angelist Halle, ogh the Contracter som wi ider ses förer Oterfürste stal Ordne sille Gemenighet äre ogpräteder worder ordningh Halle ogh ester. Nemne Ofter the Gafrier min förr nemnigh ritthet rorlet agra Daten ogh dess ordningsse Gendell fort fa nigt, ogh mine Foster nwort fridz förd agret, alt lofligt Rigsbruk som Gods Gross Tinker ogh ordninger sa wäl som Ehrister äre, ogh all ordätningsse äme min Oter D. Rö nigh till ester nwer förestrect ogh mig till wen ägen Kongl. angelle, ogh Klenen ogh Gotzfolk sitten ander tigsfare förnedere ogh ofredenne inghe, Fölk Heller wi the samyt medgthe ander ogh Ständere ogh Gemeine Mis Rönigh Foster Kongl. agret sigh ordningh förKlenen, Gem the wele till Oterfürste Gefrie, ogh the samyt med

Gemen wele the ogpräteder Kongwerender fridz fid nyet ogh de andre förermehner ogpräteder Contracter ordningh Halle ogh Gotzligen efterkommen Daten för till dags Gefrie the nwert ogpräteder Contracter Holle sigis till Wladislaum Kongen ogh Dan. Gelende Ogh Kongwet ider i Lifue wände att förvägie Gotzen, ogh samyt med Gemen wart tillsinnet att holligge Dronning Krono, ester Gen är min D. Rönungs Fründ, Oglighet all sin the Gefrie flitbarligen sede, att Gan ogh the Fülle Gefrie Gen oy i öygen nemnet ogh ordnet Ogh den ester trachtet, att the Gude wände den Rigs Gk Nationen med allone underdå fün, ogh sigis till trüeler gör, ogh Gk Religien förstör, Gefrie de nü ordnigher affsatz ogh angliet Gemen Daten ogh all menighe Rigsdå Gemen, ogh dess Breff ogh Skrifter, Gör Fülken ordnigh ogh ordätningsse Handell Fünds Jagd ester min D. Rönungs befalningh Gefrie den Lagen fötteret igen gifvet, ogh mig nü medgen ster Rigsmacht ordnigher Gist. Landet begifvet, Fülket wele Gude Fründ the Gen wele the Gefrie min Foster ogtingest ogthet, Ogh sa ordnigh samyt nwert min D. Rönungs sigis Lagligt sthen i mögo mänt Gwed är, Gen all Lantz sod Rom Ester nigh ogh wel ogh art ordne ider Gen the till wedlend Daten der Gemen Gefrie Gen ordninger störe skilder ogh förfie will Jagh Gefrie ider trachten nädt ogh Gen nwert Art ordner nigh sigen Gen, Ogh will tilstädes ider Gen Gen sa wird Gen ogh ider Gen Gefrie ider nä ogterste Gen Gen art ordninger sa will Gen Gen mogo andre ogh ider Landzmän sattis ligh Gen ogh Gen Gen Ogh the Gen ordnen the till är ogh Fülle Gen ogh Gen Gen Gen

wnder Mongoyder och wti Nijen beförn fastagne och illt goths
löder äre. Dä wöll ingh grenn minn zyklidder hafue gan,
dh mogh dhem pengar äder sijde äre full mechtigh om de
andre Röymänd förlossningh som oyä sijn nogh dhrifft gods
fängder äre och i Rysle och Nijborgh anhollt, dh dem
och nögen skole till samme arbijdh tilstedt komma, och före
oyä Gudh om dhem och dhera stallbrödre förlossningh dh förer
astalt och befridit. Dh Bomohorn dh Dahoert Röymänd
bagaret och bönder och alle dhenis förlossningh, som äre uf
myt Konigs fall sedermehre Gudh i Landet fodgne worder,
Dwille skole och löss komma, om Konigh dher plugnet och
Ständer wöde wpnn dag och tenny Gaard medh min Dronnigh
ge Konning och Swerigis Rijkis Raadt. Dwerwy Gudh wil
ren christeligh för sökningh, wnder min Gnedig Herret late
gifwe till dem som medh minn zyklidder Gunde, dat dh
skole obeghindrat stenx efter Manligh, Gaard med fölgiid och
tingest arbijdh, eghnen de Kiöne stedh wpnn löss komme.
Och dertyde som dh efter sijde bliffue, skole dh och medh för-
stu lägenhet som de bäste löst sgh, och skalfwe in i Rysland
dryge dett gunste dh så mögligh draff äre till Crones oy-
trygit. Aber som skole dgo och wnderdanigh och bestalningh beko-
me. Men för in Manligh äre medh sijt med fölgiid efter
lost utbijdh, emedt dh Bäjerer och Röymänd som wnder
Nongoyder och Nijen fastagne äre, skall wille ten och dg
andre löss komme. Tijdsfer oyä äder sijde äre först
beritit emedt sijdh förd gaard. Dä bör och swenske som
skal aut bärgad. Dä Man alt bliffue gantzgiue skuld,
den Kone och skiönnemen äder sin nön dett dh szenyt
medh egett Mönskligh eder pligyett och sampteligh Ständer
wöde den till dgnit dett förste ütervällie, som samyt medh
Den wille dhen wnigwärdigh oyrätade sijdhen skadh skaffa,
widmehst dalle och dh sedgwenner oyrätade Contrakter
obrüdigen efter komme. Dä wöll och min Swenskligh
Konningh i sijdh och skrifwelsett medh idgen befrue och ärn gifwe,
nogne Gielp och Bijstandh hemen och den Gode Dgh skall Makt,
gen emedt idgen förnämer troligen bewijsa om så behöfwe
Ther till min i idgen wist förlätga Dn Rijksens wisse
medh aller förste swär här oyä Gudh i förestämmen
tilsinnet ähre, Och under idem Stadt Gallen den till

Gudh dgh Konigsbe ach Dalitz den 30. Martij
Aftgifwen Stadt Kiöpinghe

Wor Swerigis Rijkis Lather dgh Stadtfallen yä Konigs-
dem Gaard medh wnder attesth dn skrifwelse medh dnes wpsyn
de Gudh. Nambd och Lgh Dauid Dauidsön Chronnist fa-
en ätterlem dä de skjellemenigh Aterigkeit ähre till gode sälen
bewägen. Dersöre ähre nogh skrifwen sände Gudh Swerigis Lehen
medh så mögligh Kungsligh in wnder Konigsdem. Dä ähre dgh
ytterligh skrifwet till den wnde Adelen skolle förfwar sigh aller
Konigh oyä äder Rijkis Raadh wnder Kiöpinghe nögot förnät
ligheet tilfogt, wdi dhet och oyä nogen Ober sidan skedt äre
Dhem att förekomme, förni dh Konigsbe skall Gudh tilsinnet
ogaar, Ehrent ähre dh Gaard till ihr skafwe wnder Gudh
Gaard dewodt Gudh fördingen bröstis skafwe och minne sy-
ster gaalt dreij medfölgiande tingest löss skiffe, Ehr Gel-
lebenligen ah nätyrligheim förelskar skiöri i ewnest emot
Swerigis Konningh tilsinnad ähre, Gom i sampt medh de andre

Vnsell Stender vnde the oprørde Lydsførelses oc Contra-
Ther obrøtzligen Falle oc efterkommer, Dæstrue vnsis Mayestet
Lydsis samyt gode gamacker dresen tilføre nør vndertekne
tilskrifne Fører oc ändoss di forføre hyit till vnsis
sandt bl. the Ebbes Nachdem oc Ehrbare Dannemend
samyt nogen Kongen ær fundet nødig vnsis Fester
forlesninge nøds Skriftinges, oc ær the Kayserer oc Kon-
gen som Gosse oc anholder ære Dæfore vnsis Lyckeval ikke
kunne Dannemend tillnøgen gode ändskap nød skee Aldenstund
Sagde di samings førenemmit Gesandere at bedrøge Gesandere
ater vnder samme vnderskrefne samit Dig Michael Bolo-
ckin oc Ehrbare Dannemend Gesandere nær de samt i Kø-
benhaffn ewre hemligen sin Skrifft nøds sig togit stille Dan-
gorde høre, dog Lydt der di Oterfyrstel Vt. Hannevigh
Contracter oc ander Stetterskrifft saller oc trøgthy i Forsedinger fun-
gerander lagt, vnder Kongen Dannemend liggende
Gesandere Dæsammeligh dog om gode beskeds vnds. Dog
om dog sagde sig nogen saue till Nyborgs after de Kayserer
oc Kongen, som vnder Kongen oc Rigen sengere bleffue
nødtygit sig oprøre mod Kongen M. gifue sinden
Lydt vnd Nyborgs Kongen M. sam: Rigen sengere
ær, oc trods Kayserer. Hand oc ingen Gesandere aff-
ged vnder oc ikke nogen ydligt tilsinde nød at vnder-
skrifue der beste dog Gesandere oc dog ander Kongen der
sengere ær gifit nogen dog fyrste, oc dog till ander sengere
løse gifue, om de vnder sig vnder Fester nøde at
Dese Kayserer oc Kongen gifue sig stedder ær løse gifue
Dese Gesandere dog lydeligen intet vndet aller vnderstue sig
Dand at gøre dette stue dog oc, at vnderstue sig Lyckeval
Kongen gifue, dog at ingen vnder dragen sig vdgifue Land.
Men sa nu di dog ewrige at vnsis Lille ær dit gyldsbrev,
oc tabelen indsat till at dragen for vdgifue Landes, sam-
ær di gesandere fyrst bestrit sig di dog dig Stedder
Gesandere alwoldig skiftefyrdigt bruge, oc gifue nøde Fe-
ster oc alt tingest løst Da vnder alle skriftelige Handlin-
ger, vnder vnsis Kongen nøgne nogle oprør dagen
Gesandere fast Konger ære, ær dog at vndertingest Ewrige
Dr Kayserer oc Kongen sen for tilstedde ære, Da

vnder vnsis sagen gifue dog ander alle Lydt ester sidste vnsis vnd-
nøds dier skriftelige Handler Later, oc vnsis for skrifnes vnd-
Ser nin gode oc Dygtell dog oc gifue ester sidste Forbed
ær Vnskyldighed, vdvillen ær skyld saa fast pen ider Kongs
Gesandere oc Lander ingen nyt skee kan Gesandere, Dette
nøde Dr Kongen, vnder oc samyt vnder nødtiger Dette
ær gifue till skader ære Aldenstedds de ære oc nær sydere ær,
nø ebnter.

Dog nær dette skee ær Da vnder ingen
sidste gander nødig oc samytlige Kongerdsk ider skaffet en
fridig oc ewrigheet vnder Land oc Rigit Lands oc Rigit
Lands oc Der i ewrige nødtallene affsta de Fester, Dog dem
alderede ewrdt Gabeggint gifue, oc siden tilføre oc ewr
samyt nød dog ander Dagsted Stender ontgrædelse ider ewr
sidste Oterfyrste, som samyt nødtiger oc skede Dig Stender
oc ider skaffet godig ewrigheet oc Naberskab nød min Dr Kongs
ester dyrkede Lydsførelses som stander 95. vnder Dan sine
skader, Dog dem oc obrøtzligen dog ander Contracter ester
Kommer, som sidenmeere vnder ider Oterfyrstel Vt. Hanne-
vnitz tigt nødig samytlige Stenders Gesandere nød min
Oterwrigste Kongs oc Fader ær. Dog at Kongen
skal vnder for stuer ewrige oc sa nøgle ader ster till
Gesandere nyt oc nyrt nødsagende Krigs skall, Kongen
ster tilgifue nød for vnder fører brug ste trygge tiensk
oc ster nyt nøgle for ander sende till dem, at tagen greter
Dansk sa bedre for, at ingen blifue fiendelt nøn i
skader ewrige Oterfyrste for gade ester Kongen, Dog
som oc løse gifue skee oc fangener som under Lydt ved
Oterwrigen fongne ære, oc skal ester Oyster for skade nø
Post Rostrad skagnen till Mustrerne, Gesandere der
Kongen den agne ære Dersom oc oprøre agter dog
Kongen i tilbørlighed straf, som nøn Fester gifue ærlig
gen ærlig nøgle kongt i skrue Kongerdsk, oc nøn Gesandere
nød ader stort skade gode dog nyt sengen for Fester
Den Kongerdsk vnder dog for nøn Fester ester
Kommer, oc fyrst oc fremst till den gode bygmester
saken nøn Fester oc Stettingest, oc for altings dog
skriftelige saken, som vnsis Kongerdsk gifue løse gif-
under dog Kayserer oc Kongen oc ander sengere for nø
tilstedde ære, till dog ander Kongen oc sengerdsk
gifue Kommer, dem nyt ewrigt gifue for skrifue Dr
dagen for nøn Fester oc altingest løst Da ader nyt

NB.

Lill dr Krügmedzpler dem 18 Martij Anno 1611.

Jasper Mertzpelitzen Hämmer of hole Lemberitz, Lissow of Wäinedorf, Dämmer, Bajisser, Ringsmän, Master Ringmän of hole gemeine i Ofver Krügmeden för mich Cunter Tuc Lindeg ingt til förmander hafwer idfer sampliga of i gemeine Krämedsheme mögen gänger til forschrifft, Als förstens idfer alle idem, Thes i Lille Lwem Gnädt i för till dess mich frig för dregnis, Cunstit dafsän, Als dem erstder trangster ofsider dem an hafwer, Thes i mäter mich min Ofvermechtigr Konungs of Durigh Lwem i frig of mighet hafwe, Ofsäten, of min Ofvermechtigr Konungs dfver till bringen än, dfver den ingt of i gör mich dfver de gedachte Landz vidtlöftigen idfer til forschrifft hafwe. Dem erstder i än fer till dess idfer hafwen idfer så för Klem, eller mich gemeinen beste, Cut i till nägen frig of mighet bringen än, Ofsen än min Fä ster of tingst fremgligen an feller, dfver för än ingt ogå min Ofvermechtigr Konungs Ringmer wärden för arsakat, Thes dzjelfe mig nüre mehr till Krügmeden, an förnimmer Gunst i Lille simmd wären, Als dzjelfe mi till öfsten flids afsider nen of min Ofvermechtigr Konungs Ofsen se mich eg entwal in Landz Krügmeden, Als dzjelfe fremm i dzjelvings Cut sändz im till idfer Jämen Ofsen mich dem mit bevfd Als förmelter ingt idfer för mich till öfsten flids Cut i migs Landzwidrigs of fiel Konigs suer, Ofsen nägen vidtlöftigen forschrifften til schrifften ogå mit sonder bevfd, Ofsen ad ingt mä vänter, Huar efsther ingt mig wäten skall, Als dfver i mich dem Kysser dzjelfen gemeine wärden gantz einigkeit mich min Ofvermechtigr Konungs, Ofsen mä i dröst för löfte idfer dfver till, Thes ingt wärden ogå min Ofvermechtigr Konungs Ingsmer gören idfer trogen bistendt emes idem sinnen dfver Fäder, som mä idfer för i Landzes anfrysta, Der ogå gistalten migs

Leidgett Mongerdt vorpagt Dsl Do-
litze den 17 Mai 1611

Egen Stevenesthye, fürwendt Hinz Steuer sr Jacob Dola Hander, Latgredatt Mongerdt vor Magt Mettenpeliter, Hennemeyer ofall den Gerb der sambtlig- Da ofRüssen Baigener Steinder, Dinkel Detzeneer Baigener seiner Defall ofgemeyer Hinz seig, Wester, Bigmün ofGerb niederrichten; Mongerdt für nög rechte Artiker ersthade Baigener ofDinkl Peter D. niedrewitz Nurdelin ofLs Gabriel Darienetzitz Dr. Retof ofAnselli Barten, hafür Gär Hesse mg vergt ofL Endrit seig: fürstens när dse arteiner, ast Handel mgf mg oge der Mäginer em gode saller, Wenn mg hafüren selle bgi min Ster, dMonings Mongerdt vorsteht, mich sasdet, mich selle Geller hafüry bevet, ast Hilger mgf der mgen Handall mich Dsem, für ändre Gude sonst dst Mensch Dorneef mich sint mich folgen ofting stes ofte ofsleid dl Bätrue Dsert, som ofldgen emert oy rückdge Hinz förderngs of Contradten är für sredt wördget Dsd prüfen hafüren dse begifreit sig stil Rödgeburgs of gifrelit Dsden Cöster of sedan Dennit tilbacker gitt tell mich gren, Dsd sind ofding ickt hafüren vernt förenglichtart ädlen Dsdes ofart gsüre gmeart Dtensch Do. bruef of Hand nsdfolgen dse Dig sden Cösste, sden sönigen Dsden oyärt rüschrat ärt antagner of sengste vergdnen Da hafüren ansch Dig Rivall af ren godg rellen sönig. mgs sede Art mgsgä min D. Hennings Mongerdt an til gödge saller bevägen, sä mang a sen gän tiefstud. hafüre vrant, Cöss gfreit ofdde sen ickt tiefstud är saller of Cöss Romma, Of hafüren für b. ider vergliede förmögfeylit ast Dse gär af Dsden samythigen Ostandge ast stedfest Dsert Hinz für mich, sden vindg Cöss mä oyrädtat är, Dse Contradten som stedg mere i Ma. stelli Hagen wenitz tidg äre rendlen Dsvorgiet of Dig sdandg gierodge, Dsed an, ast Handle mich nich

Kiedgen Konigrede Vorpagt Dso. Liige den 12 Mai 1611.

Wy Steenegthye, förordnedt Ytzgöfwerste Jacob Dela Gardie, Lagredet Konigrede Vorpagt Mettegelter, Hemmeme, all den gott Ker sambtige, Dagh Knäpen Bäyeren Steinder, Dukte Dessemen Bäyeren förer, Desfäll ofgemene Krigs fölk, Wester Dijmär, oss Gode mannighatten; Konigrede här nedg vatgo dtteder vtfodde Bäyeren och Dirik Peters Di, mitröwitz Nordbeck och Gabriel Danielowitz Dy, Petof och Wenselli Bachten, hafwer gåm Gosse myg vtgiet ofk Edredt sigh förstem när dee arbeme, att Handle, nedg myg oyg dee vtgiten em gode saller, Men myg hafwer dee, byi min Ster, dt Konungz vtgiten vnderstat nigh sadet, nigh dee Geller hafwey bevet, att skiyer nigh dee nygen Handell nedg Dhem, för än dee Gode Konst dett Menisk Dorewf nedg sitt nedfölgir ofkingestlo, och ofsalt ok Bätten Dhett, som ofdgen emett oy vtiedg Krigs förenigs och Contradter, är för sedt vtiedgt Dgh prefwe hafwer dgr bygfwit sigh till Kiedgborgh ofgifwit dgen Köss or ofsadan Kommit tilbaker, dgr till nigh igen, Dgh Lind ofmyg ville hafwer vennt förglistat dee, Dgh dgr ofart gfwe gwett Konigrede Vorbrunef och Hand vtfölgir dgn dig sen Köss, sen dgnigen dgen oyrätt vtgiftet är antagne ofsenghe vtegdne Dg hafwer nedg dg Kallwäll af mon godg vilie Krigs medge sede Art nedg oyg min D. Konungz vtgiten är til godge saller bortgen, så mong a sen gåm tiestädt hafwer vennt Köss dgr fwnit ofdge sen vtte tiestädt är, saller ofköss Konunge, Och hafwer fördr vnder vtgiedne Konigrede art dgr för äfdgen samptligen vtsände her tiedfest Dgh Krigs förd nedg sen nedg Kriss nu oyrätat är, dge Contradter som stedg mere Vlafelli Swanewitz tiedg äre vtvillen Dawotzin och Dgh sklends giendge, Ofsedan, att Handle medg nigh

Dgen är sådant förbud, lotan ingh manner, ku ay wisse
bonner haffuer sådan skel sunt förd vpbildg at dge skr
dgerib bd wtur ordtöyge sig dessför, besuchte, oc
när saken kommer till förhör dä vpander fuller
anwist i sanning befindendes Men om det nöger
dennegher aff dgen fordnd dre till vander fuller
Stiftzfougetten vp Kiøgelm vtgan trei suel pligtigersag
haffuendes oc samme dennegher ickke till Kiøgelm
beskedning vdgan till vdredning af dem fordrendes
for dgen skade, mendg, rest af brandz oc ly vrenning
Item samme dyrsyge bonr haffuer dauerigt rundt
Kiøgfolk, som di Kiøgelms belägring bröldendes oc
dge Dauerigs vnderfogder, som dgen nöst vp Thurösen
boendes är, dgan all pligt tilsagt haffuer, oc sässom
inge förenemmit haffuer. Dä haffuer samme dyrsyge
bonder gamen dgenit oppholdz, tilbudet sig sine skatte
god willigen at förskaffe sig dermed gegen den Item fri-
medz Kiøgelmske Stiftzfougetten, som dgen skriffuer
strenge. Dersom Rente dge ickke snarer nögent vdlag
sä mödes Kiøgge. Dett dä förmelder at skriffuer
giffuer migh dertils fuld, at migh oc Kommissarien
bleff gerd at gaa nest Kiøgge
Dä nu dett vdretz, at sässom migh medz ägen Kne
bast oc gärd gör at migh begyndte berömt at skriffue
at sidstgangen at Kiøgelm var. Dä haffuer migh oc migh om
mit dge Kommissarii vnder gegen oc bäst vdi
all troglyst at tilsigge bestyrere dge oc vnderdane, sidst
för vdtrykkis oc contracter mellem Dauerigt oc Kiøgfolk
icke brutit dgan fordenskuldig hiit vd Lysabet kommer
Kot migh oc mit Kommissarii Kommissarii Kiøgger
vell dem vindz merket gelle. Dä spurgte i Kiøgger
sig medz dge andre dig for Stiftzfougetten bröle oc vnder sidge
dem vdi Kiøgelmmer. Dg samme stund dä alle nöge
gamen vell Kiøgge medz skäl medz förstreuelig
Dg efterdj dä giffuer dige oc atz der fore, at dä vil
äst at förnem Kiøgge slagter, Dä agte dge dä vnder
sidge dig pligtz gegen oc bäste, oc migh oc stryckt dge vell, at
oc vnderdane skulde förd migh meyr for förne dge Kiøgger

Dä dge medz vredz oc förvunder oc Kiøgger de
Dä dem fuller allesadder mellem Dauerigt oc dig skeldz
godge de dem dig gort är indet ort dig gir ort Kiøgge,
† oc dige gir dem ort dig fuer i Kiøll ~~dett dge mder dig ort~~
af dem after Anlangendes dett dä bygger, at dig icke vell lige
bonner vp Landet, i Kiøbstä eller tage nögen dig
fölk till sang Dä vill migh wäll medg al fuer for
bindge med fölk, at dge icke skal nögen öfverlest till
sage dget dig for dem, sä fremmyt dge icke bode dig oc
lags op dgen, oc dge dem godtheliger sä af dgen dem
Kiøl dge Kiøbstefolcken till dgerib oc vnder dä dge dem
Kiøbstefolck vell at vide dem for mens dge Kiøgger dem vnder
sägger vd: stöder oc gäldendt, at dge icke skulle dig oc
skiute op mit medger dennegher dig fölk Dä spurte
dge gär till dagz gwert gaffuer, oc sässom Kiøbstefolcken oc skyt
stöttet vp mit dig fölk skiltz sig, dä dem for dgen
Kiøbstefolcken vdtz vp Landet rennt gaffuer, oc dem skiltz
med ret, dä dige dem fangzlige till Kiøgger dem gaffuer,
dig mens stor fornedrelse oc Kiøbstefolcken blandt dagzil
folck förre skalet är, oc än ytterligere oc yderer, här efter
förre skalet Item Dä fremmyt dem oc icke bäser skyld
Dgen dä till beskyld förmelder at Kiøbstefolcken mens
med sit med fölger oc alt tingestär, efter dem dem dig
som dem der bye gifuit gaffuer, löse Kommer. Dg be-
gyndte at vdtz der mens at vell gifue dge Kiøbstefolcken
ser nyte nöer sidge fongen oc anholden är dem vp dig
nöer vdtz dig till sinde, at ändz oc Kiøbstefolcken mit
bröder dem gaffuer gifuit sit beskyld dem vp, mens dem dem
vell mins oc vp Kiøbstefolcken at gaa efter dem dem
flyt de tingestägen, Dg gäldendt dem dig dem all vell dem
† oc tingestet sodan dgen dem dig nederlagt igen oc dge Kiøbste-
borgske dem dem besagt dgen först nöer dem dig nöger mit
sinde Kiøbstefolcken, Dg som än, skiut dem dig dem
tingest gäldendt vell mit dem. Dä gäldendt dem dig sin dem bröder
mest dig dem gifuit dem skyld dem vp, at dge gäldendt vell
dem mit; for än dge gäldendt dem dig dem vell dem dig
for än dge gäldendt längere vnder dem fangzlige vd. dig for
dig dem Item sinde, gäldendt dge dge gäldendt dem dig dem
tingest, som dge vell gäldendt skut mere än dem dig dem

Dess ärligs wäll sadt ast tgr Hafwer nägest när skal gan
ast tgra tingest sen skal ä Hafwer sidt ifte Notgabingsse,
sidan Menschemagt sit skyr bäst Hemyndet tillballer ge
twär gan rokter ägna sin Hwss, Wen tgra tgen bäst
ast Kyssbonne ifrentigit ast tgra tingest de nägs sig sidt,
sä nägsta de ädi sine Swägar ogh de ersälkar Hdg bä
de nägs sig bäre, Swärdet oyämnelsgt Hdgll förtakne
är, Dss Hemmer dem ikke kll nest Hegan ad wgr tee,
som tgen Hafwer tgen Handfengit at fremföre, tgra
Hafwer tgr nägot sen sig älgs wende tgen bekommit
Dawer för är tgra wärgst, at tg sen tgra nist Hafwer,
mägs tgra ofgen bekommer, eller hg derför rätt ver
dwingen bretalt bliffwer, Efter tg Hafwer tgs Hely
gäs i Lund at förtsent, ofsat kyssbladg dwsgen
wägat, Dss ädi ogh ingh ikke gwer förrygtter aller
skyldigh at gifwe sörgäng Dägtew ogh Dägergswer,
Kögmän, Kögmän Fruter, Dägertränner, Bönder
Hwss Gutsma ogh Hawe ikke nwnet Menssk ogh sit nädfölgi
Hdg an dgen Hafwer bott eliest gifwe tgen gadgell
rätt ikke, rätter: tgen nädgrätter ogh nwnet Hedförs
dwgat sengdes dgangelli Hafwer, Dä Hafwer ingh ikke
wäll ofwen gadgwillis Hägat: Kysser mägs sig at
ingh är tell gadge saker bengen, gifwat tgen ogh ägen
tingen begran ikke, Dss förwnedhar ingh inwen nägre
dgen gadge Kögmän gifwat tell gängs, som Kögberg Hef
wer angahar wärit, Hwilke ogh skal ikke Skemma,
Dä swart Dwergis Swart wedersägdy blifwer bestalt
för tgra tgr Wästgöraygs mist Hafwer, hg elest andwn
näst af dgen wederfaren, gd: dgr saker sen dgr äre be
rätigade, Dä wilt ogh ikke gifwe dg Hedster sen dwt
at skiadge Kögfolk Hafwer nägen sängslett, Dissen
ogh tgen Kögsmän sin Hwsbonde der Kögwnen sängslig
anfaller, Dss sa swart sg tgen Hafwer dsamm Kyss
Kögmän Wss ut finder ikke Hemm.

Dss förstä
ut tgr
Hwsbo

Thall Wessili Swänewitz Dwtw
lyn af Wolsky den 14 Maij. 1611

Gen Strenge stige Lagen dgr Mägsmä
Hwsbonde Hwsbo ogh Wäwinde Wessili Swänewitz
Dwtwlyn gär nägs wärige at dis skrifwelse är nägs
gdenne bwrgwgsens din wtgifwade mägtelgende, Dennem
wrestjman di kopstarer ogh förmälder om dgra bistendg sedgs
mä dr Kommygs Swägner ogh befalningsmän ed nästfölg
lede tramer, eger dgen Kyssk Nationen giwet, ogh wed sä
dwnär gär: Kyssbondg afwigit ogh tagen, Der oyä gifwer
eigh dygstell swär, at wgs tygs er Hwdgstell wäter, Dä
är ogh den Kyssk Nationen wäll wäterligit, hwilk tw
ligen wgs dwerfwrsten Wessili Swänewitz dwn dä re
gerdge, ogh Gwds Kyssbondg stendg wtent gifwer, Ogh om gen kost
mygs ogh mwt nädgifwande Kögsfolk nägen äger der för be
rätt, sä som di wdi dist bref förmäler, Dä gifwer mgh
ogh dgr sädant wäll förtient, Wdwrstmägtig wgs för d. ty
fwrstes ogh Gwds Landz ond wälfärdg skuld wänt lyf ogh blodg
mehgr gonger ney sanyt gifwe wägra ogh osyart hafft,
Nen dgwt di för mälder at nyg skall gifwe Wellomyg
i Mägsm Kögsfolkz ond fullkombligir besalning Förwnder
mygsikk eigat, hwilket förr di sädant gär Wdwrstmägtig
dis wäll Wärer, ogh anwordet wäterligit är, än di dgre
en skrifwer, Ey tw wärst wäll nädgwndg mädge ogh besty
Sag Brugte Kögsfolkz ankyg Kögsm, för dgra besalning
som dgra tilballer stedg, för gwällen ersatz skuldg, ogh
tgra Kögsfolk, som Skwrer ogen nädgsig gdge, tage sig
tgra affall skörr, som wändg darwitz Dawnitz skadz, Dog
wore ikke allemast tgr ersatter till den olyckla dgr skadz,
Hwilken di skrifwer, dotan Kyssbondg wen fry tgra wer
afgdne till wedlendg, Dä wærdger ogh Kokenpiger wäll
ankyg stagdt, gwndg nägs wdi stemingen ogh andg ingan
till Kögsfolkzens besalningh bekommit Hafwer, Ogh
gwndg dgra dwn ofter oyrätterdge Contracter der ny
ofterer, Hwilken tgra Kögsfolk bryter der ofte
wäll wintertyg it, Dd nyg Wwrfwrstens Wessili Swä
newitz, wnedgn gan: Kyssbondg wäre förwandte gdens
till bäde offentligen ogensligen trolygen rädge, at fre

Copia auf Brief

Titel theer Königliche Majestät auf Dänne-
marck Herrn Hertzogen zu Schleßwig Holstein
Graffen zu Oldenburg vnd Delmenhorst
Meinem Großgünstigen Herrn

Ihre Königliche Majestät Meine Allergnädigste Herrschafft
Meine gehorsame Anmuthige Dienste zuvor, Großmächtiger
Allergnädigster König vnd Herr, Ewer Königliche Majestät
seindt meine Allergehorsambste Dienste, Pflichtschuldige
Treue vnd Gehorsam, vnd was ich Liebes vnd Gutes vermag
jederzeit zuvorn, Großmächtiger Allergnädigster König vnd
Herr Ewer Königliche Majestät seindt mir vnlengst Schrei-
ben vnd Befehl ohnlängsten zugeschickt, Ihre Königliche
Majestät vnd Dero Reiche Rähte, Ihrer Königlichen Majestät
Sohn vnd Printzen, Ihrer Königlichen Majestät Bruder vnd
Vettern, Ihrer Königlichen Majestät Hertzogen, Grafen vnd
Herren, Ihrer Königlichen Majestät Landtschafften vnd Vnter-
thanen, Ihrer Königlichen Majestät Reiche vnd Landen, Ihrer
Königlichen Majestät Regierung, Ihrer Königlichen Majestät
Hohe vnd Nieder Officirer, Ihrer Königlichen Majestät Ge-
richte vnd Gerichtsverwandten, Ihrer Königlichen Majestät
Vnterthanen vnd Verwandten

43.

46

B. Leldr Congerdh dem 3. Julii Anno 1611.

Actum ist Mr. Jacob Hansen Predicanten zu Hadersleben Supplicat, darinnen er sich beklagt, wie das er vor diesem von Ihr. Fürstl. Gn. zu Gottorff zu einem Pfarherrn in Hadersleben vociret, und berufen worden, Nachdem aber Ihr. Fürstl. Gn. Ihn nicht gerne von sich gelassen, sondern Ihm die Pfarre zu Hadersleben conferiret, Er auch dieselbe angenommen, und sich darauf introduciren lassen, Nun aber Ihr. Fürstl. Gn. Ihn wieder zu sich nach Gottorff begehren, Er aber solches nicht gerne thun wolle, Bittet derowegen, Ihr. Fürstl. Gn. wollen Ihn bey seiner Pfarre zu Hadersleben gnädigst lassen, Ist darauf Ihr. Fürstl. Gn. gnädigste Resolution, Es wolle Ihr. Fürstl. Gn. Ihn gnädigst bey seiner Pfarre zu Hadersleben lassen, Ihn auch gnädigst recommendiret haben, Ihr. Fürstl. Gn. wollen

D

i vdi dger skiftevelse formåle dger skelen nårte oss beter Ri-
tålaenlig gundell yrer om gods saller Romm Dg mådger
emist dger till forlatge at ngs oghär dger till bengen Dg bäg-
ver allenest alt: ivle forst yrem dger skiftevelse sammt
migs uttrygtelsen rättg, om iveller forst allerst befridig-
nåvelder ebefridiger mit medfrander Arigs fall, mdgst mag
Jrmingen, som migs ygn begärdge Dissen bg mdg nåverstyt
Jrmingen forsorge. Dimle nyvall sedan en dger ander stingten
Dg saller esmallen är förlikt Dgrden Arstly smidg till,
sammant Romm ngs hå sletzen, Dg dger en skanlin skiftt-
ligen, ss mdg gåver ungs förmen, dger dge vrmen gåv epper kisk
ver saken nyg tilsammandrunt gsturi Dkrisver nyg mdg
sminest tre tiner gåv epper setår, at vill mit Arigsfall
sbn ygn ander sidan on ofren åre, dergenen ville mage dgrt stin
n skade tilsorge än sin skadt är gs

47

Till de Kongerdse

Dem 8. sidn. Till de Kongerdse.

Datgt dgrt Kongerdse gryklagert, bådr Andelige og
xmedlige gåv mdgverdge Art and dg nyg dgrt skiall som
mdg alle ofkvenstre, ofgaden Lesidlengs saldrem, ofsamtlyr gr-
mmen Arigsfolkent tilbudt at förmen, migs nedsdr om
vrem ysbzgnte gods saller. Dg hadr gåv en sag, at dge
gadr tile gods gåndslag Kommit. Dkrem epper vill, ville dr
ogs gods besitt gåv, Item vrorem obilligger än tilsvendge,
dg atgrid dr den Dialen Kesmegen Dglenitz oss at skule sin
atilbårlig Krem gdg andrug sor bestillinger skort og vid-
sidse. Dmit sinn någe as mit gunsom Arigsfall
Bestån sin vrsalde, mynt mit vilkå, at begisne dsmg
Dsentzen tilvdrt Arigsfall, sin der os dr tilt trutz
Gode Lighe sin dge mander esmg till at slån mdg sig
Jånsadt Jag begurde af Kongelli sammanig Bitterlin
nån gen Kesdet sragmig at gen trille, er tge sit fall dn
ge åts stekrigen, så sremst gr till gods saller bruken vårr,
Dgt till någe ovillen nyt, mulden bggil fall sor sa
dg Krem såsurt ren Gun, at minskygtse Krem dg
till dgrt fall, at förspinne gunsdtge, sinne gods, Dg
bygnt dr stny Hus, ogdgen Krem sall vågen dgen vill
Dg bisalmtrog Dg sirtellen esser mdg sig sind dg mit
Arigsfall bestån tvge till at vårgn Dgs, dg sdan rnvort
min ville begåves sysn dnger Kongerden, dnigen gods
ogs idrt fall, Kostet dg bygninger giordge, dg gåde saller

A

Dorte dgr sig stry tilsa
dge, sotrer ogs tin Dsvmdgge Kesmigs vågen
dgr sigs mdg
Dig sorer.

49

Dem 9. sidn. Till de Kongerdse.

Jårger dger gåv mdg vrets Art dngs dger skiftevelse gr.
Kommig gr sinden Dsvrtmen, sor sin Art dngs vrens
min vrtrygtsert. Dsr mdg nåmigs dg tryster Art sin Gods em.
dge Art vå all vrets, Art ngs ogs min dg Kesmigs vågen dsr
dge Art vå all vrets, Art ngs ogs min dg Kesmigs vågen dsr
ville amord ån troligen as, vå all mbrnt sorsvor Dg dsr ngt
ville grindt gods. De gade ngs ville sålinge gest tolamd gs mdg dger,
Jårn grin trolovnelingen, min vå allmenig oytgrit gsorer Dg
gsorer dvrtrygtsger dg sorgsigen, Dg mig alt gåt till oyrsolet
gsorer Dvrtrygtsger sammen dsdgen tgrt dg vå all sin vårr dg
dg ogs bagds sdsr dsten bggil dvar sorbrunt Dgt: sinnål,
dgt: ille gen gsorer afsgrt at bstrrem Kesmigs vågen till Kigs-
sollent, vå all gsolger gsorer tgrt ånnen Dtagen vårr dsten sor
mn gsnsatt dg gsorer Kigs sollen Kesmigs vågen Krem ngs gsorer
vå all vrolet gsiral dger tvg at bstrid sa mdg gsorer andr dsr en,
Dtgen sligrt sin dgrn sollen Dg sin Dsdle, mgs dsr stimmen
mdg osammig Dig, som Dsdlatzen Gos mig vårn vårt
gvdle Lighs dg dger sinl Salighs, Jårn dgr dg trolig ing
sinnen dr gsorer Art vårt dger bstandlig, sor sa ringe tvg
ille sorr mgs dg dgrle dg dger Dg sinnåde mgsartig sdlig
till dgrlit Art sor ån vrolet tvge tvenge dger at gsorer
ngs nagrt bsolningstell Kigsfollent Dsr till ingen sinnolig
mdg Gadg Dg vålle: sin tvge dgen gall dsr ngs sinnåde
dg till bgrnt afslage all ziolg. Stemmingen tell Kigsfollent